รายงานการประชุมวุฒิสภา
ทำหน้าที่รัฐสภา
ครั้งที่ ๑๓
วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๑๑
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา

ประธานวุฒิสภา : วันนี้มีสมาชิกมาประชุม ๙๑ คน ครบองค์ประชุมแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดการประชุมต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม สำหรับวันนี้ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุมวุฒิสภาทำหน้าที่รัฐสภา ครั้งที่ ๗ จะมีท่านผู้ใดขอเปลี่ยนแปลงแก้ไขประการใดบ้าง

(ไม่มีสมาชิกขอเปลี่ยนแปลงแก้ไขประการใด)

ประธานวุฒิสภา : เมื่อไม่มีท่านผู้ใดขอเปลี่ยนแปลงแก้ไข ข้าพเจ้าถือว่าที่ประชุมนี้รับรองรายงานการประชุมวุฒิสภาทำหน้าที่รัฐสภา ครั้งที่ ๗

ระเบียบวาระที่ ๓ ซึ่งเป็นเรื่องด่วนมาก คือ ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการเช่าเคหะและที่ดิน (ฉบับที่..) พ.ศ. .... คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(สำเนา)

รับที่ ๑๓๕๙/๑๑ วันที่ ๙ ต.ค. ๑๑

สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

ด่วนมาก

ที่ สร. ๐๔๐๓/๑๓๒๐๖ สำนักนายกรัฐมนตรี

๙ ตุลาคม ๒๕๑๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการเช่าเคหะและที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ ....

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติควบคุมการเช่าเคหะและที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ต่อวุฒิสภาทำหน้าที่รัฐสภาเป็นการด่วน

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอวุฒิสภาทำหน้าที่รัฐสภาประชุมปรึกษาในวันพฤหัสบดีที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๑๑

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) จอมพล ถ. กิตติขจร

(ถนอม กิตติขจร)

นายกรัฐมนตรี

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(สำเนา)

บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบ

ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการเช่าเคหะและที่ดิน (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

หลักการ

ขยายเวลาบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการเช่าเคหะและที่ดิน พ.ศ. ๒๕๐๔ ออกไปอีก ๑ ปี

เหตุผล

เนื่องจากกำหนดระยะเวลาควบคุมการขึ้นค่าเช่าและการให้เลิกเช่าเคหะและที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเช่าเคหะและที่ดินจะสิ้นสุดลง แต่เคหะและที่ดินที่อยู่อาศัยของประชาชนยังมีปริมาณต่ำกว่าที่ควร เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ไม่มีที่อยู่อาศัยของตนเอง สมควรมีการควบคุมการเช่าเคหะและที่ดิน ให้บุคคลเหล่านี้ได้อยู่อาศัยในเคหะและที่ดินที่ได้เช่าอาศัยอยู่แล้วต่อไปอีก ๑ ปี

(สำเนา)

ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการเช่าเคหะและที่ดิน (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรขยายเวลาบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเช่าเคหะและที่ดินออกไปอีก

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติควบคุมการเช่าเคหะและที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ...."

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการเช่าเคหะและที่ดิน พ.ศ. ๒๕๐๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติควบคุมการเช่าเคหะและที่ดิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๒๑ ความในมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๗ ให้ใช้บังคับได้เพียงแปดปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ความในวรรคก่อนไม่กระทบกระทั่งความผิดกฎหมายที่บุคคลได้กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๑๑ ไว้ในระหว่างที่มาตรานี้ใช้บังคับอยู่"

.....

.....

นายทวี แรงขำ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย) : รัฐบาลขอเสนอร่างพระราชบัญญัติควบคุมการเช่าเคหะและที่ดิน (ฉบับที่..) พ.ศ. ....

หลักการ ขยายเวลาบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมการเช่าเคหะและที่ดิน พ.ศ. ๒๕๐๔ ออกไปอีก ๑ ปี

เหตุผล เนื่องจากกำหนดระยะเวลาควบคุมการขึ้นค่าเช่าและการให้เลิกเช่าเคหะและที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเช่าเคหะและที่ดินจะสิ้นสุดลง แต่เคหะและที่ดินที่อยู่อาศัยของประชาชนยังมีปริมาณต่ำกว่าที่ควร เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ไม่มีที่อยู่อาศัยของตนเอง สมควรมีการควบคุมการเช่าเคหะและที่ดิน ให้บุคคลเหล่านี้ได้อยู่อาศัยในเคหะและที่ดินที่ได้เช่าอาศัยอยู่แล้วต่อไปอีก ๑ ปี

พลโท บุญเรือน บัวจรูญ : กฎหมายนี้มาเสนอขึ้นมานี้รู้สึกว่าค่อนข้างจะรวดเร็วสักหน่อย รู้สึกว่าเป็นการ

CIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ด้วนเหลือเกิน กระผมมองดูแล้วก็รู้สึกน่าเห็นใจเหมือนกันที่ว่าประชาชนบ้านที่อยู่อาศัยไม่เพียงพอ แต่ก็สงสัยเหมือนกันว่า ถ้าหากว่ากฎหมายนี้ออกไปแล้ว ผู้เช่าบ้านทั้งหลายแหล่จะพยายามที่จะขยับขยายเพื่อหาที่อยู่ของตัวเองไหม ก็รู้สึกว่าในข้อเท็จจริงแล้วอาจจะเป็นสัก ๙๙ เปอร์เซ็นต์ก็คงจะไม่พยายามขยับขยาย นอกจากนั้นปัญหาเรื่องการหาที่อยู่อาศัยให้ประชาชนนี้ กระผมคิดว่าเป็นปัญหาเร้อ รังที่ไม่ใช่แต่ว่าเฉพาะประเทศเรา ประเทศอื่นก็คงจะเป็นเช่นนั้น แม้แต่อเมริกาซึ่งมั่งคั่งกว่าเรา ปัญหาเรื่องการขาดแคลนที่อยู่อาศัยก็เป็นอยู่ตลอดไป จึงเกิดปัญหาสงสัยว่า ถ้ากฎหมายนี้ออกไปแล้วปีหน้าหรือปีโน้นหรือต่อ ๆ ไปนี่ รัฐบาลมิต้องมาขอต่อกฎหมายอย่างนี้ตลอดไปหรือการที่ต่อ ๆ กฎหมายอยู่อย่างนี้มีข้อเสียอยู่อย่าง คือไม่ให้ความยุติธรรมแก่บุคคลบางประเภท ถ้าจะมองดูแล้วผมก็เห็นใจเหมือนกันว่าบางคนไม่มีบ้านเช่าจริง ๆ แต่ว่าผู้เช่าบางคนเราจะรู้ว่าทั้ง ๆ ที่สามารถขยับขยายได้เขาก็ไม่ขยับขยาย บางคนมีรถยนต์ก็ยังเช่าบ้านอยู่ บางคนเจ้าของบอกอยากจะเอาบ้าน ก็บอกว่าไม่ได้หรอก ถ้าจะให้ออกก็ต้องขอเป็นเงินจำนวนเป็นหมื่น ๆ แสน ๆ บางคนออกจากบ้านแล้วก็ยังให้คนอื่นเช่าต่อแล้วก็อ้างว่าเป็นญาติพี่น้อง สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้ขาดความยุติธรรมบางอย่างไป โดยเฉพาะแล้วเจ้าของที่ดินที่เขามีบ้านเช่าอยู่เขาอยากจะเลิกก็เลิกไม่ได้ นี่ข้อสำคัญอยู่ที่นี่ กระผมบังเอิญมีญาติอยู่ซึ่งพูดกับกระผมว่า นับตั้งแต่สงครามครั้งที่ ๒ จบลงแล้วจนบ้านนี้ยังไม่เห็นกรรมสิทธิ์ในที่ดินของเขาเลย นี่สิ่งสำคัญเป็นอย่างนั้น จะขายที่ก็ขายไม่ได้ เพราะว่าถ้าขายไปแล้ว ถ้ามีบ้านเช่าอยู่ไม่มีใครเขาอยากจะซื้อ จะจำนองก็จำนองไม่ได้ธนาคารก็ไม่อยากจะเอา ปัญหามีอย่างนี้ กระผมจึงอยากจะเรียนถามว่า ถ้าหากว่ากฎหมายนี้ต่อไปแล้ว ให้ต่ออีก ๑ ปี แล้วปีหน้ารัฐบาลจะต้องเสนอขอมาอีกหรือเปล่าอยากจะเรียนถามรัฐบาล เพราะว่าไม่ให้ความยุติธรรม ทำไมไม่ให้เขาต่อรองกันอย่างธรรมดา ๆ ซึ่งราคาสินค้าต่าง ๆ ก็สูงขึ้น แต่รัฐบาลก็ไม่เห็นได้ควบคุม แต่ว่าทำไมจะมาควบคุมแต่เฉพาะเรื่องค่าเช่าบ้านนี่เป็น

CIRT
Chulalongkorn University Repository of Thailand

ความไม่ยุติธรรมอยู่อย่างหนึ่งเหมือนกัน จึงอยากจะเรียนถามว่า รัฐบาลจะต่อกฎหมายอย่างนี้เรื่อย ๆ ไปหรือ

นายทวี แรงขำ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย) : ตามที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติเสนอข้อสังเกตบางประการนั้น ก็เป็นข้อเท็จจริงที่ทางรัฐบาลก็ทราบอยู่เหมือนกัน แต่ในปัญหาเรื่องที่ว่าการที่จะว่าต่ออายุไม่มีที่สิ้นสุดนั้นก็ดูจากกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่นั้น ก็เป็นเรื่องที่ว่าพระราชบัญญัติจะสิ้นอายุลงในระยะเวลาวันที่ ๑๒ นี้แล้ว แต่รัฐบาลได้พิจารณาใคร่ครวญถึงปัญหาข้อนี้มาเป็นเวลานานเหมือนกัน ได้รับฟังทั้งสองฝ่าย ทั้งด้านผู้ที่ให้เช่าและผู้เช่า และได้อนุมานเหตุการณ์ต่างๆ นานาประการ ก็รู้สึกว่าปัญหาเรื่องการเช่าที่ดินนี้นั้น ซึ่งเป็นมรดกตกทอดมาจากการมีการควบคุมการเช่าตั้งแต่ภาวะคับขันเป็นต้นมา และได้พยายามที่จะปลดเปลื้องสิ่งต่าง ๆ ให้เป็นไปด้วยดีโดยที่ทางรัฐบาลก็ได้พยายามที่จะเร่งรัดในปัญหาเรื่องให้มีอาคารสงเคราะห์ตามกำลังเงินที่จะพึงได้ก็ได้พยายามช่วยเหลือให้เกิดการปลดเปลื้องในการเช่าดังว่านั้น ก็เป็นความจริงที่ปัญหาเรื่องการเช่านั้น ควรจะได้เป็นไปอย่างที่ท่านสมาชิกว่า ถึงแม้ในกฎหมายที่จะหมดอายุและที่จะขอขยายต่อไปอีก ๑ ปีนั้น ก็หาเป็นอุปสรรคที่ผู้ให้เช่าและผู้เช่าจะได้ดำเนินการตกลงกันตามวิถีปกติมิได้ และยิ่งกว่านั้นในพระราชบัญญัตินั้น ถ้าบุคคลที่เป็นผู้ให้เช่าจะพึงปรับปรุงเข้าอยู่เอง นั่นไม่มีปัญหา จะพึงปรับปรุงบ้านเช่าที่มีอยู่นั้น ให้สมกับความเจริญของบ้านเมือง โดยที่จะเปลี่ยนแปลงใหม่ก็ขออนุญาตต่อคณะกรรมการควบคุมค่าเช่าที่จะดำเนินการได้ หรือที่ดินที่ได้ให้เช่าอยู่นั้น โดยที่บ้านเมืองเปลี่ยนแปลงวิวัฒนาการไปในทางความเจริญนั้น ก็อาจที่จะขออนุญาตร้องขอต่อกรรมการควบคุมค่าเช่าที่จะปรับปรุงที่ดินนั้นให้สมกับความเปลี่ยนแปลงวิวัฒนาการของบ้านเมืองได้ ซึ่งทั้งนี้คณะกรรมการควบคุมค่าเช่าก็ได้เคยพิจารณาอนุมัติไปก็หลายรายแล้ว ที่ไม่อนุมัติไม่เห็นด้วยก็มี แต่ว่าถ้าหากว่ากฎหมายนี้ยังคงอยู่ ก็ใคร่ที่จะควบคุมมิให้ผู้ให้เช่านั้นเรียกร้องขอขึ้นค่าเช่าเกินกว่าสมควร เพราะในพระราชบัญญัตินี้ที่ใช้อยู่ ซึ่งแก้ไขครั้งสุดท้ายนั้น ก็ให้อำนาจให้สิทธิผู้ให้เช่าที่จะร้องขอขึ้นค่า

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เช่าในอัตราที่เทียบเคียงกับที่ใกล้เคียงนั้นได้ ถ้าหากว่าไม่เกินสมควรไป คณะกรรมการก็อาจจะพิจารณาอนุมัติให้ ก็เพียงแต่ในระยะนี้ ซึ่งอย่างที่กราบเรียนท่านประธานว่า ได้พยายามที่จะปรับปรุงช่วยเหลืออยู่ แต่ว่าในระยะที่เป็นมาแล้วนั้น ปัญหานี้นั้นยังไม่ขยับไปได้ โดยเห็นว่าความทุกข์ยากเดือดร้อนของคนจำนวนมาก ซึ่งทั่วราชอาณาจักร บุคคลที่อยู่ในขอบเขตที่ได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัตินี้มีประมาณ ๔ แสนคน รัฐบาลก็เพ่งเล็งและพิจารณาถึงความเดือดร้อน และนั่นเป็นสำคัญกว่า ก็ได้ตกลงใจที่เสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ต่อรัฐสภา เพื่อขอความกรุณาที่จะได้ให้กฎหมายนี้ได้ออกไปเป็นการปลดเปลื้องความทุกข์ร้อนของบรรดาผู้ที่ได้รับความกระทบกระเทือนจากความสิ้นสุดของกฎหมายนี้อีก ๑ ปี

พลโท บุญเรือน บัวจรูญ : รัฐบาลยังไม่ได้ตอบคำถามของกระผมที่ว่าบีหน้าจะขอต่ออีกไหม เพราะว่ากระผมเห็นว่า ความจริงกระผมเห็นความจำเป็นในการที่ว่าประชาชนควรจะมีที่อยู่อาศัยแต่เมื่อรัฐบาลต้องการจะสนับสนุนทางนี้ ก็ตั้งงบประมาณสร้างอาคารของตัวชี้อย่าไปตัดสิทธิในกรรมสิทธิ์ที่ดินของคนอื่นเขา อันนี้กระผมเห็นว่า ไม่ยุติธรรม คิดหรือว่า การที่เราต่ออายุให้แล้วนี่อย่างที่กระผมเรียนแล้วว่า คนที่เข้าอยู่อาศัยนั้น จะหาทางขยับขยายที่จะย้ายไป เขาไม่ทำเช่นนั้น เขาก็จะอยู่ต่อไป พอสิ้นปีก็เขียนจดหมายไปรษณียบัตร ๒๕ สตางค์มาร้องเรียน แล้วรัฐบาลก็จะต่อให้เรื่อย ๆ ไปเมื่อเป็นเช่นนี้ เจ้าของที่ที่เขาเดือดร้อน เขาอยากจะเลิกก็เลิกไม่ได้ เขาอยากจะขยับขยายก็ขยับขยายไม่ได้ ถ้าหากว่าไม่เป็นไปตามความเจริญของบ้านเมือง อย่างนี้เป็นการตัดสิทธิ ทั้งรัฐธรรมนูญก็บอกแล้ว บุคคลมีสิทธิในทรัพย์สิน แต่ในเรื่องนี้แล้ว เห็นว่าจะไม่ใช่แน่

นายทวี แรงขำ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย) : ในปัญหาการดำเนินการของทางรัฐบาล ท่านสมาชิกก็ย่อมทราบว่ารัฐบาลได้ตั้งงบประมาณเพื่อการนี้ทุกปีที่จะขยายในเรื่องอาคารสงเคราะห์และดำเนินการ แม้แต่จะให้บุคคลมาลงทุนก่อนเพื่อจัดสร้างอาคารสงเคราะห์ก็อยู่ในวิสัยที่จะกระทำได้ นั้น

CIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เป็นในเรื่องการแก้ไข ส่วนที่ท่านสมาชิกใคร่จะขอให้รัฐบาลตอบว่า อีก ๑ ปี รัฐบาลจะต่ออีกหรือไม่นั้น ขอประทานกราบเรียนว่า รัฐบาลนี้มีอายุเพียงเท่าที่จะมีการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรในสมัยหน้า จึงไม่อาจที่จะตอบได้ว่าเมื่อครบ ๑ ปีแล้ว รัฐบาลจะต่อหรือไม่

นายพรหม สูตรสุคนธ์ : ผมในฐานะที่เป็นผู้แทนปวงชนชาวไทย ได้พิจารณาเห็นว่าเพราะราชบัญญัติผ่อนผันให้มีอายุเกี่ยวกับการเช่าบ้านเลื่อนไปอีก ๑ ปีนั้น เป็นความกรุณาปรานีอย่างยิ่งจากรัฐบาล เพราะเหตุว่าเท่าที่ผมได้ประสพการณ์มา ปรากฏว่าผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนจากที่อยู่ที่อาศัยนี้มากมายเหลือเกิน แม้ในพระนครของเรานี้ก็นับว่าจะเรียกว่าขี้คอกันอยู่ก็ได้ ในบ้านหลังหนึ่งมีคนเช่าอยู่ตั้ง ๒—๓ ครอบครัวก็มี ความเดือดร้อนในเรื่องที่อยู่อาศัยนี้ย่อมเป็นที่ทราบกันอยู่แล้วว่าประเทศต่าง ๆ ที่ประสบความขาดแคลนที่อยู่อาศัย และความเดือดร้อนของราษฎรนั้น เปลี่ยนแปลงจิตใจให้กลายสภาพไปเป็นถือลัทธิชนิดที่เรียกว่าจะทำลายนายทุน เพราะฉะนั้นการที่รัฐบาลได้มีความกรุณาปรานีอย่างนี้ มีความมุ่งหมายในอันที่จะปลดเปลื้องความเดือดร้อนของราษฎรผู้ยากจน เวลานี้บ้านเมืองกำลังถูกคุกคามด้วยภัยคอมมิวนิสต์มาแทรกซึมยุแหย่ว่า นายทุนมีเงินเท่าไรก็ไม่เพียงพอ กอบโกยขูดรีดคนจน ก็เหยียบย่ำลงไป แทนที่จะได้รับความกรุณาปรานีจากผู้มั่งมี ก็กลับได้รับความกดขี่ข่มเหง ทำให้จิตใจแปรปรวนไปในทางที่ไม่เลื่อมใสต่อระบบการปกครองประชาธิปไตย เพราะฉะนั้นผมจึงขอสนับสนุนว่า ที่รัฐบาลได้เสนอผ่อนผันมานี้เป็นความกรุณาปรานีและเป็นที่พอใจแก่ประชาชนชาวไทยผู้ยากจนเป็นอันมาก เพราะฉะนั้นขอได้โปรดพิจารณาให้ความปรานีแก่ผู้ยากจนด้วย เพราะเหตุว่าผู้ที่เป็นเจ้าของที่ดินนั้น ถึงแม้ว่าจะไม่ได้ค่าเช่า แต่ว่าความมั่งมีอิ่มหนำสำราญเหลือกินเหลือใช้ก็ยังมีอยู่ ลองนึกถึงคนจนเสียบ้างว่าคนจนเหล่านั้นเราอยู่อย่างขี้คอคนจนนั้นจะอยู่ได้นานแค่ไหน เวลานี้ภัยคอมมิวนิสต์กำลังมายุแหย่คุกคามอยู่เช่นนี้ เราจะไม่ช่วยปัดเป่าสิ่งเหล่านี้ออกไปเช่นนั้นหรือ เพราะฉะนั้นผมเห็นว่าที่รัฐบาลกรุณาปรานีเป็นนโยบายรัฐบาลในอันที่จะสกัดกั้นหรือผดุงส่งเสริม

Legislative Assembly Library and Archive Repository of Thailand

จิตใจของประชาชนให้มีความเคารพรักใคร่ในรัฐบาลที่มีจิตใจด้วยความเมตตาปรานีอยู่แล้ว ขอขอบคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : เมื่อไม่มีผู้ใดอภิปรายต่อไปแล้ว ข้าพเจ้าจะขอมติที่ประชุมนี้ว่า สมควรจะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไว้พิจารณาหรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นว่าควรรับหลักการโปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก)

ประธานวุฒิสภา : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๒ คน)

ประธานวุฒิสภา : ผู้ที่ไม่เห็นด้วยมี ๒ คน เป็นอันว่าที่ประชุมลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ รัฐบาลจะเสนอส่งคณะกรรมาธิการสามัญหรือวิสามัญ

นายทวี แรงขำ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย) : โดยที่เป็นเรื่องด่วน รัฐบาลขอประทานเสนอกรรมาธิการเต็มสภา

ประธานวุฒิสภา : ข้าพเจ้าขอปรึกษาที่ประชุมว่า ทางคณะรัฐบาลเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ด่วนมาก จึงอยากจะขอเสนอให้พิจารณาโดยกรรมาธิการเต็มสภา คือพิจารณารวดเดียว จะมีท่านผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ประธานวุฒิสภา : เมื่อไม่มีท่านผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น ข้าพเจ้าถือว่าที่ประชุมนี้ลงมติให้พิจารณาโดยกรรมาธิการเต็มสภาคือพิจารณารวดเดียวได้

ต่อไปนี้เป็นการพิจารณาโดยกรรมาธิการเต็มสภา ขอให้เลขาธิการอ่าน

นายประเสริฐ บัทมะสุคนธ์ (เลขาธิการรัฐสภา) :

"ร่างพระราชบัญญัติควบคุมการเช่าเคหะและที่ดิน (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

.....

.....

.....

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรขยายเวลาบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการควบคุมการเช่าเคหะและที่ดินออกไปอีก

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติควบคุมการเช่าเคหะและที่ดิน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ...."

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการเช่าเคหะและที่ดิน พ.ศ. ๒๕๐๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติควบคุมการเช่าเคหะและที่ดิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๒๑ ความในมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๗ ให้ใช้บังคับได้เพียงแปดปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ความในวรรคก่อนไม่กระทบกระทั่งความผิดอาญาที่บุคคลได้กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๑๑ ไว้ในระหว่างที่มาตรานี้ใช้บังคับอยู่

.....

.....

(ไม่มีสมาชิกทักท้วง)

ประธานวุฒิสภา : จบการพิจารณาในวาระที่ ๒ แล้ว ต่อไปนี้เป็นการพิจารณาในวาระที่ ๓ ข้าพเจ้าจะขอมติต่อที่ประชุมนี้ว่า สมควรที่จะประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นกฎหมายได้หรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นว่าสมควรที่จะประกาศใช้เป็นกฎหมายได้ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก)

ประธานวุฒิสภา : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประธานวุฒิสภา : ไม่มี เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ลงมติให้ประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นกฎหมายได้

ระเบียบวาระที่ ๔ ร่างพระราช-บัญญัติยกเว้นภาษีอากรแก่การนำของเข้ามาในงานแสดงสินค้านานาชาติแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ พ.ศ. ..... ซึ่งคณะกรรมาธิการเศรษฐกิจพิจารณาเสร็จแล้ว เป็นการพิจารณาในวาระที่๒

(สำเนา)

ที่ ๑๕๓ วุฒิสภา

๓ ตุลาคม ๒๕๑๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติยกเว้นภาษีอากรแก่การนำของเข้ามาในงานแสดงสินค้านานาชาติแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานการประชุมคณะกรรมาธิการสามัญ ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภาทำหน้าที่รัฐสภาได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราช-บัญญัติยกเว้นภาษีอากรแก่การนำของเข้ามาในงานแสดงสินค้านานาชาติแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ) และส่งให้คณะกรรมาธิ-การเศรษฐกิจพิจารณา ประกอบด้วย

๑. พลเรือเอก หลวงชำนาญอรรถยุทธ์ เป็นประธานกรรมาธิการ
๒. พลโท เฉลิมชัย จารุวัสตร์
๓. นายคุสิต บุญธรรม
๔. หม่อมราชวงศ์ทองแท่ง ทองแถม
๕. นายบุญรอด บิณฑสันต์
๖. พลโท บุญเรือน บัวจรูญ
๗. นายประยูร กาญจนดุล
๘. นายเรณู สุวรรณสิทธิ์

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๙. พลโท หม่อมราชวงศ์ลาภ หัสดินทร

๑๐. พลโท วิชัย พงศ์อนันต์

๑๑. พลโท อัมพร จินดกานนท์ เป็นเลขานุการกรรมาธิการ

บัดนี้ คณะกรรมาธิการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เสร็จแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อได้โปรดนำเสนอที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณาต่อไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) พลเรือเอก ชำนาญอรรถยุทธ์

(หลวงชำนาญอรรถยุทธ์)

ประธานกรรมาธิการสามัญ

รายงานการประชุมกรรมาธิการสามัญ

คณะกรรมาธิการเศรษฐกิจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติยกเว้นภาษีอากรแก่การนำของเข้ามาในงานแสดงสินค้านานาชาติแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๐ พ.ศ. ....

ตามที่ที่ประชุมวุฒิสภาทำหน้าที่รัฐสภา ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติยกเว้นภาษีอากรแก่การนำของเข้ามาในงานแสดงสินค้านานาชาติแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๐ พ.ศ. .... (คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ) และส่งให้คณะกรรมาธิการเศรษฐกิจพิจารณานั้น บัดนี้ได้ดำเนินการแล้ว จึงขอเสนอผลดังต่อไปนี้

๑. ผู้ที่คณะรัฐมนตรีมอบหมายให้ชี้แจงแทน คือ นายไพโรจน์ กาญจนฉายา

๒. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีผู้แปรญัตติ

๓. ปรากฏผลของการพิจารณาดังต่อไปนี้

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ	ไม่มีการแก้ไข
คำปรารภ	"
มาตรา ๑–๒	"
มาตรา ๓	มีการแก้ไข

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา ๔—๗ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘ มีการแก้ไข

มาตรา ๙—๑๐ ไม่มีการแก้ไข

๔. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

(ลงชื่อ) พลโท อัมพร จินดากานนท์

(อัมพร จินดากานนท์)

เลขานุการ

(สำเนา)

ร่าง

พระราชบัญญัติยกเว้นภาษีอากรแก่การนำของเข้ามาในงานแสดงสินค้านานาชาติแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑

พ.ศ. ....

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการยกเว้นภาษีอากรแก่การนำของเข้ามาในงานแสดงสินค้านานาชาติแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑

.....

.....

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติยกเว้นภาษีอากรแก่การนำของเข้ามาในงานแสดงสินค้านานาชาติแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ พ.ศ. ...."

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

"งานแสดงสินค้านานาชาติ" หมายความว่า งานแสดงสินค้านานาชาติแห่งประเทศไทยที่รัฐบาลจัดขึ้นใน พ.ศ. ๒๕๑๑

"ภาษีอากร" หมายความว่า อากรตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร ภาษีการค้าตามประมวลรัษฎากร รวมทั้งภาษีและค่าธรรมเนียมซึ่งกระทรวงทบวงกรมเรียกเก็บตามกฎหมายอื่นไม่ว่าจะจัดเก็บโดยวิธีบิดแสตมป์หรือโดยวิธีอื่น

"ผู้นำเข้า" หมายความว่า ผู้นำของเข้าตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร (และ) หรือผู้นำเข้าตามประมวลรัษฎากร

"อธิบดี" หมายความว่า อธิบดีกรมศุลกากร

มาตรา ๔ ของที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อใช้ก่อสร้าง ตกแต่งสถานที่ หรือแสดงในงานแสดงสินค้านานาชาติ ซึ่งอธิบดีเห็นว่ามีปริมาณพอสมควร และผู้นำเข้าได้ทำสัญญาให้ไว้ว่าจะส่งกลับออกไปภายในหกเดือนนับแต่วันนำเข้า ให้ได้รับยกเว้นภาษีอากร ในการนี้อธิบดีจะเรียกประกันโดยให้มีหลักประกันอย่างใดหรือไม่ก็ได้ตามที่เห็นสมควร

ระยะเวลาหกเดือนตามวรรคหนึ่ง อธิบดีจะขยายออกไปอีกก็ได้ตามที่เห็นสมควร

ของที่นำเข้ามาตามวรรคหนึ่งเว้นแต่ยุทธภัณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมยุทธภัณฑ์ให้ได้รับยกเว้นไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติของกฎหมายที่ห้ามการมีไว้ในครอบครอง หรือให้การมีไว้ในครอบครองต้องได้รับอนุญาตหรือให้การนำเข้ามาในหรือส่งออกนอกราชอาณาจักรต้องได้รับอนุญาต

มาตรา ๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๘ ของที่นำเข้าตามมาตรา ๔ ถ้านำไปใช้ในการอื่น หรือมิได้ส่งกลับออกไปภายในกำหนด

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๑) ให้เสียภาษีอากรตามสภาพและราคาของในวันผิดสัญญา ส่วนอัตราภาษีอากรให้ถือตามที่ใช้อยู่ในวันนำของนั้นเข้า

(๒) ให้เลิกการยกเว้นตามมาตรา ๔ วรรคสาม แต่การออกใบอนุญาตสำหรับของนั้นภายหลังวันนำเข้าหรือวันมีไว้ในครอบครองให้กระทำได้

มาตรา ๖ ให้ยกเว้นภาษีอากรแก่ของที่นำเข้ามาในงานแสดงสินค้านานาชาติดังต่อไปนี้

(๑) เอกสารและสมุดโฆษณาสินค้าเพื่อแจกในบริเวณงานแสดงสินค้านานาชาติ

(๒) ตัวอย่างสินค้าเฉพาะที่มีขนาดเล็กกว่าขนาดที่เสนอขายตามปกติในทางการค้าเพื่อแจกในบริเวณงานแสดงสินค้านานาชาติ

(๓) ของที่มีมูลค่าเล็กน้อยและมีปริมาณพอสมควรเพื่อแจกสำหรับบริโภคหรือโฆษณาสินค้าในบริเวณงานแสดงสินค้านานาชาติ

ของตามมาตรานี้ต้องได้รับอนุมัติจากอธิบดี และอธิบดีจะให้ทำเครื่องหมายบนของหรือหีบห่อเพียงใดหรือไม่ก็ได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๗ ของที่นำเข้ามาตามมาตรา ๖ ถ้ามิได้แจกในบริเวณงานแสดงสินค้านานาชาติให้เสียภาษีอากรตามกฎหมาย เว้นแต่ต้องด้วยกรณีอย่างหนึ่งอย่างใดที่ระบุไว้ในมาตรา ๘ หรือกรณีผู้นำเข้าได้ส่งของนั้นกลับออกไปภายในสองเดือนนับแต่วันสิ้นสุดงานแสดงสินค้านานาชาติ หรือภายในกำหนดที่อธิบดีจะผ่อนผันให้

มาตรา ๘ ของที่นำเข้าตามมาตรา ๔ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องส่งกลับออกไปและไม่ต้องเสียภาษีอากรในกรณีอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) ผู้นำเข้ายกให้เป็นสาธารณประโยชน์แก่ส่วนราชการ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินหรือองค์การสาธารณกุศล

(๒) ผู้นำเข้าขอทำลายเพราะของนั้นเสื่อมคุณภาพหรือเพราะเหตุอื่นซึ่งอธิบดีเห็นสมควร แต่การทำลายต้องอยู่ในความควบคุมของพนักงานศุลกากร

(๓) ของนั้นได้เปลี่ยนสภาพจากคณะนำเข้าซึ่งอธิบดีเห็นว่าไม่สามารถจะส่งกลับออกไปได้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๔) ของนั้นสูญหายหรือถูกทำลาย(โดย)และอธิบดีเชื่อว่าผู้นำเข้ามิได้เจตนาหลีกเลี่ยงการส่งกลับออกไป

มาตรา ๙ ของที่นำเข้ามาในงานแสดงสินค้านานาชาติ ถ้าผู้นำเข้าขายหรือจะขายให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องจดทะเบียนการค้าตามประมวลรัษฎากร แต่ต้องยื่นแบบแสดงรายการการค้าและเสียภาษีการค้า

มาตรา ๑๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....

.....

ขอเชิญคณะกรรมาธิการเข้าประจำที่

(คณะกรรมาธิการเข้าประจำที่)

ประธานวุฒิสภา : คณะกรรมาธิการมีข้อความอะไรที่จะแถลงเพิ่มเติมบ้างหรือไม่

พลเรือเอก หลวงชำนาญอรรถยุทธ์ (ประธานกรรมาธิการ) : คณะกรรมาธิการไม่มีข้อความอะไรที่จะแถลงเพิ่มเติม

ประธานวุฒิสภา : ขอให้เลขาธิการอ่าน

นายประเสริฐ บัทมะสุคนธ์ (เลขาธิการรัฐสภา) : ร่างพระราชบัญญัติยกเว้นภาษีอากรแก่การนำของเข้ามาในงานแสดงสินค้านานาชาติแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๑ พ.ศ. .... ชื่อร่างพระราชบัญญัติ ไม่มีการแก้ไข คำปรารภไม่มีการแก้ไข มาตรา ๑ และมาตรา ๒ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๓ มีการแก้ไข มาตรา ๔ มาตรา ๕ มาตรา ๖ และมาตรา ๗ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๘ มีการแก้ไข มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ ไม่มีการแก้ไข

(ไม่มีสมาชิกทักท้วง)

ประธานวุฒิสภา : จบการพิจารณาในวาระที่ ๒ แล้ว ต่อไปนี้เป็นการพิจารณาในวาระที่ ๓ ข้าพเจ้าจะขอมติต่อที่ประชุมนี้ว่า สมควรที่จะประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายได้หรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นว่า สมควรที่จะประกาศใช้เป็นกฎหมายได้ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก)

CIRT Repository of Thailand

ประธานวุฒิสภา : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มี เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ลงมติให้ประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นกฎหมายได้

ระเบียบวาระที่ ๕ ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน พ.ศ. .... คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

(สำเนา)

รับที่ ๑๓๔๔/๑๑ วันที่ ๔ ต.ค. ๑๑

สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

ที่ สร. ๐๔๐๓/๑๒๙๕ สำนักนายกรัฐมนตรี

๔ ตุลาคม ๒๕๑๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน พ.ศ. .... ต่อวุฒิสภาทำหน้าที่รัฐสภา

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอวุฒิสภาทำหน้าที่รัฐสภาประชุมปรึกษาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) จอมพล ถ. กิตติขจร

(ถนอม กิตติขจร)

นายกรัฐมนตรี

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

(สำเนา)

บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบ
ร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน
พ.ศ. ....

หลักการ

มีกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

เหตุผล

โดยที่ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งบัญญัติให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนขึ้น จึงสมควรตรากฎหมายว่าด้วยการนี้

(สำเนา)

ร่าง

พระราชบัญญัติ
การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน
พ.ศ. ....

.....

.....

.....

.....

.....

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมาย ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน พ.ศ. ...."

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๔๙๙

(๒) พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๙

(๓) พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๐๐

บรรดาบทกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับอื่นใด ซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

"หน่วยเลือกตั้ง" หมายความว่า ท้องถิ่นที่กำหนดให้ทำการลงคะแนนเลือกตั้ง

"ที่เลือกตั้ง" หมายความว่า สถานที่ที่กำหนดให้ทำการลงคะแนนเลือกตั้ง

"วันเลือกตั้ง" หมายความว่า วันที่กำหนดให้ทำการลงคะแนนเลือกตั้ง

"เขตเลือกตั้ง" หมายความว่า เขตการปกครองของจังหวัด

"ผู้สมัคร" หมายความว่า ผู้สมัครรับเลือกตั้ง

"ผู้เลือกตั้ง" หมายความว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

CIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

หมวด ๑
บททั่วไป

มาตรา ๖ การเลือกตั้งให้ใช้วิธีรวมเขต

เมื่อได้มีประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน ถ้าการเลือกตั้งนั้นเป็นการเลือกตั้งทั่วไป ให้กระทรวงมหาดไทยประกาศในราชกิจจานุเบกษาแสดงว่าจังหวัดใดจะพึงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนได้มีจำนวนเท่าใด ทั้งนี้ตามเกณฑ์ที่กำหนดในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

มาตรา ๗ ในเขตเลือกตั้งใดถ้ามีผู้สมัครไม่เกินจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนที่จะมีการเลือกตั้งได้ในเขตเลือกตั้งนั้น ให้ถือว่าผู้สมัครนั้นได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนโดยไม่ต้องทำการลงคะแนนเลือกตั้ง

มาตรา ๘ นายจ้างทั้งปวง ต้องให้ความสะดวกตามสมควรแก่ลูกจ้างในอันที่จะใช้สิทธิเลือกตั้งและสมัครรับเลือกตั้ง

บทบัญญัติในวรรคหนึ่ง ให้ใช้บังคับแก่ทบวงการเมือง รัฐวิสาหกิจ ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ และองค์การของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยเกษียณอายุผู้ทำงานในองค์การของรัฐด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๙ ผู้เลือกตั้งไม่จำต้องให้ถ้อยคำว่าตนได้ลงคะแนนเลือกตั้งหรือไม่ หรือลงคะแนนเลือกตั้งผู้ใด ไม่ว่ากรณีใด

มาตรา ๑๐ เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกาให้เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนในเขตเลือกตั้งใด มิให้นำมาตรา ๖ วรรคหนึ่งและวรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๐๓ มาใช้บังคับในกรณีที่นำสิ่งพิมพ์ตามกฎหมายว่าด้วยการพิมพ์ แผ่นประกาศหรือสิ่งอื่นมาโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ของผู้สมัครหรือพรรคการเมืองที่ส่งสมาชิกเข้ารับเลือกตั้ง เว้นแต่การปิดโฆษณาสิ่งพิมพ์ แผ่นประกาศ หรือการนำสิ่งอื่นดังกล่าวในที่เลือกตั้งและภายในปริมณฑลสามสิบเมตรแห่งที่เลือกตั้ง

ให้ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองที่ส่งสมาชิกเข้ารับเลือกตั้ง จัดทำความสะอาดทำลาย หรือทำให้หมดไปซึ่งสิ่งพิมพ์ แผ่นประกาศที่ปิดโฆษณาหรือสิ่งอื่นที่นำมาไว้

LIRT
Legislative Information Repository of Thailand

ตามวรรคหนึ่ง ภายในสามสิบวันนับแต่วันเลือกตั้ง หากพ้นระยะเวลาดังกล่าวยังมิได้จัดทำหรือทำแล้วแต่ยังไม่เรียบร้อย ให้เทศบาลหรือนายอำเภอจัดทำแทน โดยคิดค่าใช้จ่ายจากผู้สมัครหรือพรรคการเมืองนั้น

มาตรา ๑๑ ในวันเลือกตั้งภายในปริมณฑลสามสิบเมตรแห่งที่เลือกตั้ง ห้ามมิให้ผู้ใดทำการโฆษณาที่เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัคร ทั้งห้ามมิให้ใช้เครื่องขยายเสียงหรือทำเสียงอื่นใดที่เป็นการรบกวนหรือเป็นอุปสรรคแก่การเลือกตั้ง ไม่ว่าจะกระทำในหรือนอกปริมณฑลดังกล่าว

ในกรณีที่มีการโฆษณาที่เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครผู้ใด โดยได้จัดทำสิ่งพิมพ์ตามกฎหมายว่าด้วยการพิมพ์ แผ่นประกาศ หรือสิ่งอื่นไว้ในที่เลือกตั้งภายในปริมณฑลสามสิบเมตรแห่งที่เลือกตั้งอยู่แล้วก่อนหรือในวันเลือกตั้ง ให้เจ้าพนักงานผู้ทำหน้าที่การเลือกตั้ง กรรมการตรวจคะแนนและเสมียนคะแนนมีอำนาจและหน้าที่ทำลาย ปกปิด หรือนำออกไปไว้นอกปริมณฑลสามสิบเมตรดังกล่าว

มาตรา ๑๒ ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งมิได้มีสัญชาติไทย กระทำการใดเพื่อประโยชน์แห่งการเลือกตั้ง โดยประการที่เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัคร และห้ามมิให้เข้ามีส่วนช่วยเหลือในการเลือกตั้งด้วยประการใด ๆ ทั้งนี้ เว้นแต่การกระทำนั้นเป็นการประกอบอาชีพตามปกติโดยสุจริตของผู้นั้น

มาตรา ๑๓ นอกจากหน้าที่ซึ่งระบุไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ พนักงานฝ่ายปกครองและตำรวจ มีหน้าที่จัดการให้ความสะดวกและรักษาความสงบเรียบร้อยในการเลือกตั้ง

หมวด ๒

สิทธิเลือกตั้งและการสมัครรับเลือกตั้ง

มาตรา ๑๔ บุคคลผู้มีสัญชาติไทยซึ่งบิดาเป็นคนต่างด้าว จะมีสิทธิเลือกตั้งต้องเป็นผู้ที่มีความรู้สอบไล่ได้ไม่ต่ำกว่าชั้นมัธยมปีที่หก หรือมัธยมศึกษาปีที่สาม ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการหรือเทียบเท่า และต้องมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

CIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๑) เป็นผู้ที่เคยรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร

(๒) เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการหรือข้าราชการส่วนท้องถิ่น โดยมีเงินเดือนประจำมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๓) เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาผู้แทน สมาชิกพฤฒิสภา สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ สมาชิกสภาจังหวัด สมาชิกสภาเทศบาล กรรมการสุขาภิบาล กรรมการตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน หรือแพทย์ประจำตำบล

มาตรา ๑๕ บุคคลผู้มีสัญชาติไทยซึ่งได้สัญชาติไทยโดยการแปลงชาติ จะมีสิทธิเลือกตั้งต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๔ และได้มีภูมิลำเนาในราชอาณาจักรติดต่อกันนับแต่ได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี

มาตรา ๑๖ ผู้สมัครต้องมีมาตรฐานการศึกษาโดยมีความรู้สอบไล่ได้ไม่ต่ำกว่าชั้นมัธยมปีที่หก หรือมัธยมศึกษาปีที่สามตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ หรือมีความรู้ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการรับรองว่าเทียบได้ไม่ต่ำกว่านั้น

มาตรา ๑๗ บุคคลผู้มีสัญชาติไทยซึ่งบิดาเป็นคนต่างด้าว จะมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๖ และต้องมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้ที่เคยรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร

(๒) เคยเป็นข้าราชการหรือข้าราชการส่วนท้องถิ่น ตั้งแต่ชั้นโทขึ้นไปหรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่าชั้นโทขึ้นไป

(๓) เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกสภาผู้แทน สมาชิกพฤฒิสภา สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ สมาชิกสภาจังหวัด หรือสมาชิกสภาเทศบาล

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ให้คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนมีอำนาจหน้าที่กระทำการเทียบชั้นข้าราชการตาม (๒)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา ๑๘ บุคคลผู้มีสัญชาติไทยซึ่งได้สัญชาติไทยโดยการแปลงชาติ จะมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ และได้มีภูมิลำเนาในราชอาณาจักรติดต่อกันนับแต่ได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี

มาตรา ๑๙ นอกจากลักษณะต้องห้ามที่บัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว บุคคลซึ่งมิได้เป็นสมาชิกพรรคการเมืองในวันที่สมัครรับเลือกตั้งต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

มาตรา ๒๐ เมื่อผู้สมัครผู้ใดสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนในเขตเลือกตั้งเขตใดแล้ว ห้ามมิให้ผู้นั้นสมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งอื่นอีก

มาตรา ๒๑ การสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนในเขตเลือกตั้งใด ผู้สมัครต้องยื่นใบสมัครตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวงด้วยตนเองต่อผู้ว่าราชการจังหวัด ณ ศาลากลางจังหวัด แห่งจังหวัดที่เขตเลือกตั้งที่ตนสมัครนั้นตั้งอยู่ภายในระยะเวลาที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้รับใบสมัครแล้ว ให้ลงบันทึกการรับใบสมัครไว้เป็นหลักฐานและออกใบรับให้แก่ผู้สมัครในวันนั้น และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนว่าผู้สมัครจะสมัครรับเลือกตั้งได้หรือไม่ ถ้าได้ก็ให้ประกาศรับสมัครไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งการรับสมัครหรือไม่รับสมัครให้ผู้สมัครทราบโดยเร็ว

มาตรา ๒๒ ผู้สมัครผู้ใดซึ่งได้รับแจ้งการรับสมัครจากผู้ว่าราชการจังหวัดแล้ว ต้องนำเงินประกันการสมัครห้าพันบาท และรูปถ่ายหรือรูปภาพที่พิมพ์ชัดเจนเหมือนรูปถ่ายของตนเองขนาด ๘.๕ × ๑๓.๕ เซนติเมตร มีจำนวนสองเท่าของจำนวนหน่วยเลือกตั้งและของจำนวนอำเภอไปมอบให้กับผู้ว่าราชการจังหวัดภายในกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันได้รับแจ้งการรับสมัคร

เมื่อผู้สมัครได้มอบเงินประกันการสมัครและรูปครบถ้วนแล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดจัดทำประกาศซึ่งมีชื่อผู้สมัครและเลขหมายประจำตัวผู้สมัครซึ่งจะใช้ในการลงคะแนน และรูปผู้สมัครปิดไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ และที่เลือกตั้งทุกแห่งในเขตเลือกตั้งซึ่งผู้นั้นสมัครโดยเร็ว

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ผู้สมัครคนใดไม่นำเงินและรูปไปมอบให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้นั้นพ้นจากการเป็นผู้สมัคร และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศถอนชื่อผู้นั้นจากการเป็นผู้สมัคร

มาตรา ๒๓ เงินประกันการสมัครนั้นเมื่อเสร็จจากการเลือกตั้งแล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดคืนเงินให้แก่ผู้สมัคร เว้นแต่ผู้สมัครไม่ได้รับเลือกตั้งและไม่ได้คะแนนเลือกตั้งถึงร้อยละสิบของจำนวนผู้เลือกตั้งที่มาใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น หรือถ้าผู้สมัครถอนการสมัครเสียเอง ให้ถือว่าผู้สมัครได้ยินยอมให้เงินประกันนั้นตกเป็นของรัฐ

มาตรา ๒๔ ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งไม่รับสมัคร ผู้สมัครมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดที่เขตเลือกตั้งนั้นตั้งอยู่ หรือต่อศาลแพ่งสำหรับจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรีได้ โดยมิต้องเสียค่าธรรมเนียมศาลในการดำเนินกระบวนพิจารณา เมื่อศาลได้รับคำร้องแล้วให้ดำเนินการพิจารณาโดยมิชักช้า และให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม และให้ศาลวินิจฉัยว่าให้รับสมัครหรือไม่ คำสั่งของศาลให้เป็นที่สุด และให้ศาลแจ้งคำสั่งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดโดยเร็ว

ในกรณีที่ศาลสั่งให้รับสมัคร ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรีบปฏิบัติตามคำสั่งศาล และให้นำมาตรา ๒๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม และถ้าได้จัดตั้งกรรมการตรวจคะแนนขึ้นแล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งคำสั่งศาลให้คณะกรรมการตรวจคะแนนทราบโดยเร็ว

การใดที่ผู้ว่าราชการจังหวัดและกรรมการตรวจคะแนนได้ปฏิบัติไปตามคำสั่งเดิมของผู้ว่าราชการจังหวัดก่อนได้รับทราบคำสั่งศาลเป็นอย่างอื่นนั้น เป็นอันสมบูรณ์ตามกฎหมาย

หมวด ๓
ทะเบียนผู้เลือกตั้งและบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้ง

มาตรา ๒๕ ในเขตเทศบาลให้เป็นหน้าที่ของเทศบาลและนอกเขตเทศบาลให้เป็นหน้าที่ของนายอำเภอจัดทำทะเบียนผู้เลือกตั้งสำหรับแต่ละตำบลเป็นทะเบียนถาวรไว้ ณ สำนักงานเทศบาลหรือที่ว่าการอำเภอ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา ๒๖ ในการจัดทำทะเบียนผู้เลือกตั้งให้ถือทะเบียนผู้เลือกตั้งที่ได้จัดทำไว้ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๔๙๙ และให้เทศบาลหรือนายอำเภอแก้ไขเพิ่มเติมให้ถูกต้องโดยตรวจสอบกับทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร และหลักฐานอื่นที่จะทราบได้

มาตรา ๒๗ ในเดือนตุลาคมทุกปี ให้เทศบาลหรือนายอำเภอจัดทำประกาศบัญชีรายชื่อผู้เริ่มมีคุณสมบัติของผู้เลือกตั้งไว้ ณ สำนักงานเทศบาล หรือที่ว่าการอำเภอ

ผู้ใดซึ่งเริ่มมีคุณสมบัติของผู้เลือกตั้งยังไม่มีชื่อในบัญชีรายชื่อที่ประกาศตามวรรคหนึ่งให้ไปแจ้ง ณ สำนักงานเทศบาลหรือที่ว่าการอำเภอหรือที่ทำการกำนันที่ตนมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตนั้น เพื่อให้ตนได้มีชื่อในทะเบียนผู้เลือกตั้ง ถ้าไม่สามารถไปแจ้งด้วยตนเองได้ จะมอบหมายให้ผู้ซึ่งบรรลุนิติภาวะซึ่งเชื่อถือได้ไปแจ้งแทนตนหรือจะแจ้งโดยวิธีส่งหนังสือลงทะเบียนตอบรับทางไปรษณีย์ก็ให้ทำได้

มาตรา ๒๘ ทะเบียนผู้เลือกตั้งอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อตัวและชื่อสกุล

(๒) เพศ

(๓) วัน เดือน ปีเกิด

(๔) ที่อยู่ปัจจุบัน

มาตรา ๒๙ ผู้เลือกตั้งผู้ใดหรือผู้แทนพรรคการเมืองใดประสงค์จะตรวจดูชื่อของผู้เลือกตั้งในทะเบียนผู้เลือกตั้ง ณ สำนักงานเทศบาลหรือที่ว่าการอำเภอในเวลาราชการ ก็ให้เทศบาลหรือนายอำเภอจัดให้ตรวจดูโดยมิชักช้า

มาตรา ๓๐ ผู้เลือกตั้งผู้ใดไม่มีชื่อในทะเบียนผู้เลือกตั้ง มีสิทธิยื่นคำร้องต่อเทศบาลหรือนายอำเภอท้องที่ที่ตนมีภูมิลำเนาอยู่นั้น เพื่อให้ลงชื่อตนในทะเบียนผู้เลือกตั้ง

เมื่อได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่งแล้ว ถ้าเทศบาลหรือนายอำเภอเห็นว่าผู้ยื่นคำร้องสมควรมีชื่อในทะเบียนผู้เลือกตั้ง ก็ให้สั่งเพิ่มชื่อผู้ยื่นคำร้องลงในทะเบียนผู้เลือกตั้งโดยมิชักช้า ถ้าเทศบาลหรือนายอำเภอเห็นว่าผู้ยื่นคำร้องไม่สม

LRT Legislative Reference Institutional Repository of Thailand

ควรมีชื่อในทะเบียนผู้เลือกตั้ง ก็ให้สั่งยกคำร้องและแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้อง โดยแสดงเหตุผลไว้ด้วย

เมื่อได้รับคำแจ้งตามวรรคสองแล้ว ผู้ยื่นคำร้องมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดที่ตนมีภูมิลำเนาอยู่ หรือต่อศาลแพ่งสำหรับผู้ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี โดยมิต้องเสียค่าธรรมเนียมศาลในการดำเนินกระบวนพิจารณาภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำแจ้ง เพื่อให้ศาลวินิจฉัยว่าจะให้ลงชื่อผู้ยื่นคำร้องในทะเบียนผู้เลือกตั้งหรือไม่

เมื่อศาลได้รับคำร้องตามวรรคสามแล้ว ให้ศาลดำเนินการพิจารณาโดยมิชักช้า และให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม คำสั่งของศาลให้เป็นที่สุด และให้ศาลแจ้งคำสั่งไปยังเทศบาลหรือนายอำเภอเพื่อปฏิบัติการตามคำสั่งโดยเร็วที่สุด และในกรณีที่มีการประกาศบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งไปก่อนได้รับคำสั่งศาล ให้แก้บัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งทุกฉบับให้ถูกต้องด้วย

การใดที่ได้ปฏิบัติไปตามคำสั่งเดิมของเทศบาลหรือนายอำเภอก่อนได้รับคำสั่งศาลเป็นอย่างอื่นนั้นเป็นอันสมบูรณ์ตามกฎหมาย

มาตรา ๓๑ ในกรณีที่ได้มีพระราชกฤษฎีกาให้เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนแล้ว ให้นายอำเภอจัดทำประกาศบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งไว้ ณ ที่สาธารณะที่เห็นได้ง่ายและที่เลือกตั้ง ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

บัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง สำหรับในเขตเทศบาลให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล สำหรับนอกเขตเทศบาลให้เป็นหน้าที่ของนายอำเภอ คัดรายชื่อผู้เลือกตั้งจากทะเบียนผู้เลือกตั้ง

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่ได้มีประกาศบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งตามมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่งแล้ว ผู้เลือกตั้งผู้ใดไม่มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งแห่งหน่วยเลือกตั้งที่ตนสมควรมีชื่อเป็นผู้เลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งนั้น มีสิทธิยื่นคำร้องต่อนายอำเภอก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน และให้นำมาตรา ๓๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๓ ถ้าผู้เลือกตั้งผู้ใดเห็นว่าบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งที่ได้ประกาศตามมาตรา ๓ วรรคหนึ่ง มีชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิเลือกตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้เลือกตั้งมีสิทธิยื่นคำ

LIRT
Digital Library Institute Repository of Thailand

ร้องต่อนายอำเภอก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน เพื่อให้ถอนชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิเลือกตั้งผู้นั้นออกจากบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งดังกล่าว

เมื่อนายอำเภอพิจารณาแล้วเห็นว่าสมควรสั่งถอนชื่อผู้นั้น หรือสมควรยกคำร้องนั้น ก็ให้มีคำสั่งถอนชื่อผู้นั้นหรือยกคำร้องนั้น และให้แจ้งคำสั่งนั้นให้ผู้ถูกถอนชื่อหรือผู้ยื่นคำร้องทราบ แล้วแต่กรณีและให้นำมาตรา ๓๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๔ เมื่อบุคคลใดต้องคำพิพากษาสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง และคดีถึงที่สุดแล้วให้ศาลแจ้งไปยังเทศบาลหรือนายอำเภอ ซึ่งผู้นั้นมีชื่ออยู่ในทะเบียนผู้เลือกตั้งโดยมิชักช้า เพื่อบันทึกลงไว้ในทะเบียนผู้เลือกตั้ง และให้เทศบาลหรือนายอำเภอประกาศการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งตามคำสั่งศาลปิดไว้ ณ สำนักงานเทศบาล หรือที่ว่าการอำเภอ

ในกรณีที่ได้มีการประกาศบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งแล้ว ให้นายอำเภอประกาศถอนชื่อผู้นั้นออกจากบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งทุกฉบับให้ถูกต้องด้วย และให้นำมาตรา ๓๐ วรรคห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๔
หน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้ง

มาตรา ๓๕ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนดหน่วยเลือกตั้งที่จะพึงมีในจังหวัดนั้น

ตามปกติให้ใช้เขตตำบลหนึ่งเป็นหน่วยเลือกตั้งหน่วยหนึ่ง

ถ้าตำบลใดมีจำนวนผู้เลือกตั้งเกินหนึ่งพันคน ให้กำหนดหน่วยเลือกตั้งในตำบลนั้นเพิ่มขึ้น โดยถือเกณฑ์จำนวนผู้เลือกตั้งหน่วยละไม่เกินหนึ่งพันคน ทั้งนี้เว้นแต่การแยกเป็นอีกหน่วยเลือกตั้งหนึ่งจะไม่สะดวกแก่ผู้เลือกตั้งในการไปลงคะแนนเลือกตั้ง แม้จำนวนผู้เลือกตั้งจะเกินหนึ่งพันคนแต่ไม่เกินหนึ่งพันเก้าร้อยคน จะรวมเป็นหน่วยเลือกตั้งหน่วยเดียวกันก็ได้ หรือถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่าในตำบลนั้นการคมนาคมไม่สะดวก จะกำหนดหน่วยเลือกตั้งเพิ่มขึ้นโดยไม่คำนึงถึงจำนวนผู้เลือกตั้งก็ได้เฉพาะตำบลในเขตเทศบาลถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควรจะกำหนดหน่วยเลือกตั้งโดยให้มีจำนวนผู้เลือกตั้งหน่วยเลือกตั้งละไม่เกินสองพันคนก็ได้

CLIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เมื่อได้กำหนดหน่วยเลือกตั้งขึ้นแล้ว ให้ประกาศหน่วยเลือกตั้ง ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ ที่ว่าการกิ่งอำเภอและสำนักงานเทศบาล เฉพาะในเขตเทศบาลนั้นให้จัดทำแผนที่สังเขปแสดงเขตของหน่วยเลือกตั้งประกอบไว้ด้วย

ห้ามมิให้เปลี่ยนแปลงเขตของหน่วยเลือกตั้ง เมื่อได้ประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งแล้ว

มาตรา ๓๖ หน่วยเลือกตั้งหน่วยหนึ่ง ให้มีที่เลือกตั้งแห่งหนึ่ง ที่เลือกตั้งนั้นต้องให้เป็นที่ซึ่งประชาชนเข้าออกได้สะดวก เพื่อการลงคะแนนเลือกตั้ง

เมื่อได้ประกาศพระราชกฤษฎีกาให้เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน ในเขตเลือกตั้งใด ให้นายอำเภอประกาศระบุที่เลือกตั้งของแต่ละหน่วยเลือกตั้งที่อยู่ในท้องที่ของตนไม่น้อยกว่าสามสิบวันก่อนวันเลือกตั้ง ประกาศของนายอำเภอดังกล่าวให้ปิด ณ ที่ว่าการอำเภอ ที่ว่าการกิ่งอำเภอ สำนักงานเทศบาล ที่สาธารณะที่เห็นได้ง่าย และที่เลือกตั้ง

มาตรา ๓๗ ที่เลือกตั้งให้มีลักษณะและเครื่องประกอบตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๕
เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง กรรมการตรวจคะแนน และเสมียนคะแนน

มาตรา ๓๘ ให้นายอำเภอแต่งตั้งข้าราชการหรือข้าราชการส่วนท้องถิ่นเป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งประจำหน่วยเลือกตั้ง มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๙ ให้นายอำเภอแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจคะแนนประจำหน่วยเลือกตั้งทุกหน่วยเลือกตั้ง ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสามสิบวัน คณะกรรมการตรวจคะแนนแต่ละหน่วยเลือกตั้งประกอบด้วยกรรมการหน่วยละห้าคน และให้แต่งตั้งเสมียนคะแนนประจำหน่วยเลือกตั้งทุกหน่วยเลือกตั้งมีจำนวนหน่วยเลือกตั้งละหนึ่งคนเป็นอย่างน้อย จากบรรดาผู้เลือกตั้งซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๐ และให้มีอำนาจถอดถอนและแต่งตั้งผู้อื่นแทนก่อนวันเลือกตั้งได้

CIRT Repository of Thailand

ให้คณะกรรมการตรวจคะแนนเลือกกรรมการตรวจคะแนนคนหนึ่งขึ้นเป็นประธาน เมื่อประธานไม่อยู่ในที่เลือกตั้งให้กรรมการตรวจคะแนนเลือกกรรมการตรวจคะแนนอื่นเป็นประธานไปพลางก่อนจนกว่าประธานที่ได้เลือกตั้งไว้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

ในการดำเนินการของคณะกรรมการตรวจคะแนน ให้ถือว่ากรรมการตรวจคะแนนตั้งแต่สามคนขึ้นไปเป็นองค์คณะ

ในกรณีที่มีกรรมการตรวจคะแนนไม่ครบห้าคน ให้กรรมการตรวจคะแนนผู้ที่อยู่ตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๐ เป็นกรรมการตรวจคะแนนให้ครบห้าคนไปพลางก่อนจนกว่ากรรมการตรวจคะแนนที่ได้ตั้งไว้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

ในกรณีที่ไม่มีกรรมการตรวจคะแนน ให้นายอำเภอหรือเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งประจำหน่วยเลือกตั้งนั้นมีอำนาจแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๐ คนหนึ่งเป็นกรรมการตรวจคะแนน และให้กรรมการตรวจคะแนนผู้นั้นแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๐ อีกสี่คนเป็นกรรมการตรวจคะแนนไปพลางก่อนจนกว่ากรรมการตรวจคะแนนซึ่งนายอำเภอแต่งตั้งไว้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

มาตรา ๔๐ กรรมการตรวจคะแนนและเสมียนคะแนน ให้แต่งตั้งจากผู้เลือกตั้งซึ่งมีความประพฤติดี และสามารถอ่านและเขียนหนังสือไทยได้

ห้ามมิให้แต่งตั้งข้าราชการประจำ นายกเทศมนตรี เทศมนตรี ข้าราชการส่วนท้องถิ่น ผู้สมัครหรือผู้แทนพรรคการเมือง เป็นกรรมการตรวจคะแนน

ห้ามมิให้แต่งตั้งผู้สมัครหรือผู้แทนพรรคการเมืองเป็นเสมียนคะแนน

มาตรา ๔๑ การลงมติวินิจฉัยของคณะกรรมการตรวจคะแนน ให้ถือเสียงข้างมากเป็นประมาณ กรรมการตรวจคะแนนคนหนึ่งย่อมมีเสียงหนึ่งในการออกเสียงลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นได้อีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

CIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา ๔๒ ให้ถือว่าเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง กรรมการตรวจคะแนน และเสมียนคะแนนตามมาตรา ๓๙ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญานับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้งจนสิ้นสุดแห่งการงานในหน้าที่

มาตรา ๔๓ กรรมการตรวจคะแนนมีอำนาจหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยในที่เลือกตั้ง หากปรากฏว่าผู้ใดกระทำตนเป็นที่ขัดขวางรบกวนในกิจการเลือกตั้ง หรือจะทำความไม่เรียบร้อยขึ้น กรรมการตรวจคะแนนมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นออกไปเสียจากที่เลือกตั้งได้ แต่ต้องมิให้ขัดต่อการที่ผู้เลือกตั้งจะใช้สิทธิในการเลือกตั้ง

มาตรา ๔๔ ก่อนเวลาเปิดการรับลงคะแนนครึ่งชั่วโมง ถ้ากรรมการตรวจคะแนนยังมาไม่ครบองค์คณะหรือไม่มาเลย ให้ดำเนินการตามมาตรา ๓๙

หมวด ๖
ผู้แทนพรรคการเมือง

มาตรา ๔๕ พรรคการเมืองแต่ละพรรค มีสิทธิแต่งตั้งผู้เลือกตั้งเป็นผู้แทนพรรคการเมืองของตนประจำอยู่ ณ ที่ซึ่งจัดไว้ในที่เลือกตั้งในวันเลือกตั้งได้แห่งละหนึ่งคน

ที่ซึ่งจัดไว้สำหรับผู้แทนพรรคการเมืองในที่เลือกตั้งนั้น ให้อยู่ในลักษณะที่ผู้แทนพรรคการเมืองจะต้องได้เห็นการปฏิบัติกิจการของคณะกรรมการตรวจคะแนนได้โดยชัดเจน

หนังสือแต่งตั้งผู้แทนพรรคการเมือง ให้ทำตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

การยื่นหนังสือแต่งตั้งผู้แทนพรรคการเมือง ให้ผู้แทนพรรคการเมืองยื่นหนังสือแต่งตั้งผู้แทนต่อนายอำเภอที่ที่เลือกตั้งนั้นตั้งอยู่ไม่น้อยกว่าเจ็ดวันก่อนวันเลือกตั้ง ให้นายอำเภอบันทึกรับทราบ พร้อมด้วยลงวัน เดือน ปี ในหนังสือแต่งตั้งนั้นแล้วมอบคืนก่อนวันเลือกตั้ง

พรรคการเมืองมีสิทธิเพิกถอนผู้แทนซึ่งตนได้แต่งตั้ง โดยยื่นเป็นหนังสือต่อนายอำเภอก่อนวันเลือกตั้ง หรือต่อคณะกรรมการตรวจคะแนนในวันเลือกตั้ง

มาตรา ๔๖ ผู้แทนพรรคการเมือง ต้องได้รับความยินยอมให้ดูการดำเนินการเลือกตั้ง และมีสิทธิทักท้วงได้เมื่อเห็นว่ากรรมการตรวจคะแนนปฏิบัติการไม่ถูกต้องตามกฎหมายโดยยื่นคำทักท้วงเป็นหนังสือต่อประธานกรรมการตรวจคะแนน ให้ประ-

CIRT Chulalongkorn University Intellectual Repository of Thailand

ธานกรรมการตรวจคะแนนออกใบรับ และนำเสนอคณะกรรมการตรวจคะแนนพิจารณาคำทักท้วงนั้น ให้ประธานกรรมการตรวจคะแนนบันทึกคำทักท้วง รวมทั้งพฤติการณ์และคำวินิจฉัยของคณะกรรมการตรวจคะแนนไว้ในรายงานผลของการเลือกตั้ง

ห้ามมิให้ผู้แทนพรรคการเมือง กล่าวโต้เถียงกับกรรมการตรวจคะแนนหรือระหว่างกันเอง โดยประการที่เป็นอุปสรรคต่อกิจการที่กำลังดำเนินอยู่

บทบัญญัติตามมาตรานี้ให้ใช้บังคับแก่ผู้สมัครโดยอนุโลม

หมวด ๗
การลงคะแนนเลือกตั้ง

มาตรา ๔๗ บัตรเลือกตั้งและหีบบัตร เลือกตั้งให้มีลักษณะและขนาดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๘ การลงคะแนนเลือกตั้ง ให้ใช้วิธีบีดเลขหมายประจำตัวผู้สมัครลงในบัตรเลือกตั้ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๙ ในวันเลือกตั้ง ให้เปิดการลงคะแนนตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๑๗.๐๐ นาฬิกา

มาตรา ๕๐ ขณะจะเปิดการลงคะแนน ให้ประธานกรรมการตรวจคะแนนเปิดหีบบัตรเลือกตั้งในที่เปิดเผย แสดงให้ผู้เลือกตั้ง ซึ่งอยู่ ณ ที่เลือกตั้งนั้นเห็นว่าเป็นหีบเปล่าและให้ปิดหีบบัตรเลือกตั้งใส่กุญแจประจำครั้งทับรูกุญแจไว้ และให้คณะกรรมการตรวจคะแนนบันทึกการเปิดหีบบัตรเลือกตั้งตามมาตรานี้ โดยให้ผู้เลือกตั้งไม่น้อยกว่าสองคน ซึ่งอยู่ในที่เลือกตั้งในขณะลงลายมือชื่อในบันทึกนั้นด้วย

มาตรา ๕๑ ในระหว่างเวลาเปิดการลงคะแนน ให้ผู้เลือกตั้งที่จะลงคะแนนไปแสดงตนต่อกรรมการตรวจคะแนน เพื่อให้ตรวจสอบชื่อในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้ง เมื่อกรรมการตรวจคะแนนตรวจสอบถูกต้องแล้ว ให้อ่านชื่อและที่อยู่ของผู้นั้นดัง ๆ ถ้าไม่มีผู้เลือกตั้งหรือผู้สมัครหรือผู้แทนพรรคการเมืองผู้ใดทักท้วง ให้หมายเหตุไว้ในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งและให้คณะกรรมการตรวจคะแนนมอบบัตรเลือกตั้งและเลขหมายประจำตัวผู้สมัครให้แก่ผู้นั้นไปลงคะแนน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หากมีผู้ทักท้วงตามวรรคหนึ่งหรือกรรมการตรวจคะแนนสงสัยว่าผู้เลือกตั้งที่มาแสดงตนนั้นมิใช่เป็นผู้มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้ง ให้คณะกรรมการตรวจคะแนนมีอำนาจสอบสวนจากพยานหลักฐาน ทะเบียนผู้เลือกตั้งหรือบัตรประจำตัวประชาชน และวินิจฉัยชี้ขาดว่า จะให้ผู้ถูกทักท้วงหรือผู้ถูกสงสัยมีสิทธิลงคะแนนหรือไม่ คำชี้ขาดของคณะกรรมการตรวจคะแนนให้เป็นที่สุด ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจคะแนนวินิจฉัยว่าผู้ถูกทักท้วงหรือผู้ถูกสงสัยไม่มีสิทธิลงคะแนนให้ทำบันทึกคำวินิจฉัยนั้นไว้ด้วย

มาตรา ๕๒ ผู้เลือกตั้งซึ่งมีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งสำหรับหน่วยเลือกตั้งใด ให้ลงคะแนนเลือกตั้งได้เฉพาะหน่วยเลือกตั้งนั้น ในกรณีที่ผู้เลือกตั้งมีรายชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งมากกว่าหนึ่งแห่งให้ลงคะแนนเลือกตั้งได้เฉพาะแห่งเดียว

ผู้เลือกตั้งซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้มีหน้าที่ในการเลือกตั้งหรือเกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง มีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งที่ตนต้องประจำปฏิบัติหน้าที่นั้นโดยไม่ต้องมีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้ง

ให้ผู้เลือกตั้งตามวรรคสองซึ่งประสงค์จะลงคะแนนเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งที่ตนต้องประจำปฏิบัติหน้าที่ แสดงหลักฐานคำสั่งแต่งตั้งต่อคณะกรรมการตรวจคะแนน ก่อนทำการลงคะแนนเลือกตั้ง เมื่อคณะกรรมการตรวจคะแนนตรวจสอบถูกต้องแล้ว ให้คณะกรรมการตรวจคะแนนเพิ่มชื่อในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งอีกส่วนหนึ่งต่างหาก

มาตรา ๕๓ ผู้เลือกตั้งผู้ใดรับบัตรเลือกตั้งและเลขหมายประจำตัวผู้สมัครเพื่อลงคะแนนแล้ว ไม่ประสงค์จะลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครผู้ใด ให้คืนบัตรเลือกตั้งและเลขหมายประจำตัวผู้สมัครแก่กรรมการตรวจคะแนน ให้กรรมการตรวจคะแนนบันทึกการไม่ลงคะแนนนั้นไว้ในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้ง และผู้เลือกตั้งผู้นั้นจะใช้สิทธิเลือกตั้งในการเลือกตั้งครั้งนั้นอีกไม่ได้

มาตรา ๕๔ ระหว่างเวลาเปิดการลงคะแนน ห้ามมิให้เปิดหีบบัตรเลือกตั้ง เว้นแต่จะมีความจำเป็นเกี่ยวกับอุปสรรคในการลงคะแนนอันจะหลีกเลี่ยงมิได้ จึงให้คณะกรรมการตรวจคะแนนเปิดได้โดยมิให้เอาบัตรออกจากหีบ และให้ปิดไว้ตามเดิม

CIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ในกรณีเช่นนี้ให้คณะกรรมการตรวจคะแนนกระทำต่อหน้าผู้เลือกตั้ง ซึ่งอยู่ในที่เลือกตั้งและให้บันทึกแสดงเหตุในการเปิดหีบบัตรเลือกตั้ง โดยให้ผู้เลือกตั้งไม่น้อยกว่าสองคน ซึ่งอยู่ในที่เลือกตั้งในขณะนั้นลงลายมือชื่อในบันทึกนั้นด้วย

มาตรา ๕๕ ก่อนประกาศผลการนับคะแนน ห้ามมิให้กรรมการตรวจคะแนนหรือเสมียนคะแนน แจ้งแก่ผู้ใดให้ทราบจำนวนบัตรเลือกตั้งที่ได้ลงคะแนนไว้ หรือให้ทราบจำนวนคะแนนอันได้ลงไว้สำหรับบุคคลใด หรือให้ทราบว่าผู้ใดลงคะแนนหรือไม่

หมวด ๙

การตรวจและการรวมคะแนน

มาตรา ๕๖ เมื่อปิดการลงคะแนนเลือกตั้งแล้ว ให้คณะกรรมการตรวจคะแนนนับคะแนนโดยเปิดเผยจนเสร็จในรวดเดียว ห้ามมิให้เลื่อนหรือประวิงการนับคะแนน

เมื่อการนับคะแนนเสร็จแล้ว ให้คณะกรรมการตรวจคะแนนประกาศผลของการนับคะแนน ณ ที่เลือกตั้งนั้น และรีบทำรายงานแสดงผลของการนับคะแนน และปิดหีบบัตรเลือกตั้ง เพื่อส่งไปยังนายอำเภอโดยเร็ว

แบบประกาศผลของการนับคะแนน รายงานแสดงผลของการนับคะแนน วิธีประกาศผลของการนับคะแนน และวิธีเก็บบัตรเลือกตั้งบรรจุหีบ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๗ บัตรเลือกตั้งดังต่อไปนี้ให้ถือว่าเป็นบัตรเสีย คือ

(๑) บัตรปลอม

(๒) บัตรที่ลงเลขหมายเลอะเลือน หรือไม่ชัดเจนว่าลงเลขหมายให้แก่ผู้สมัครผู้ใด

(๓) บัตรที่ลงเลขหมายเกินกว่าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนที่จะมีได้ในเขตเลือกตั้งนั้น

(๔) บัตรที่มิได้ลงเลขหมายเลย

(๕) บัตรที่ลงเลขหมายซ้ำกันหรือซ้อนกัน

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

(๖) บัตรที่ปรากฏว่ามีบัตรที่ลงเลขหมายซ่อนอยู่ในบัตรนั้นอีก

(๗) บัตรที่มีเครื่องหมาย เครื่องสังเกต หรือข้อความอื่นใดนอกจากที่กำหนดในกฎกระทรวง

บัตรดังกล่าวให้กรรมการตรวจคะแนนลงลักษณะว่า "เสีย" และให้กรรมการตรวจคะแนนไม่น้อยกว่าสามคนลงลายมือชื่อกำกับไว้

ในการนับคะแนน หากปรากฏว่ามีบัตรเสีย ให้แยกบัตรเสียออกไว้เป็นส่วนหนึ่ง และห้ามมิให้นับบัตรเสียเป็นคะแนนไม่ว่ากรณีใด

มาตรา ๕๘ ให้นายอำเภอรักษาหีบบัตรเลือกตั้งไว้มีกำหนดหนึ่งปี นับแต่วันเลือกตั้ง แต่ถ้าจะต้องใช้หีบบัตรเลือกตั้งในการเลือกตั้งก่อนครบกำหนดหนึ่งปี ก็ให้ใช้หีบบัตรเลือกตั้งนั้นได้ และให้ทำลายบัตรเลือกตั้งกับเอกสารที่เก็บอยู่ในหีบบัตรเลือกตั้งนั้นด้วย

ในกรณีที่มีการคัดค้านการเลือกตั้งที่ได้กระทำในเขตเลือกตั้งใด ให้เก็บหีบบัตรเลือกตั้งที่ใช้ในเขตเลือกตั้งนั้นไว้จนกว่าคดีถึงที่สุด

มาตรา ๕๙ ให้นายอำเภอส่งรายงานการเลือกตั้งไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดโดยด่วน และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรวมยอดคะแนนการเลือกตั้ง และประกาศผลการเลือกตั้งโดยเร็ว และให้รายงานไปยังกระทรวงมหาดไทยเพื่อรายงานต่อไปยังสภาผู้แทน

มาตรา ๖๐ ในเขตเลือกตั้งซึ่งมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนได้หนึ่งคน ผู้สมัครคนใดได้คะแนนมากที่สุด ให้ถือว่าผู้สมัครนั้นได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนในกรณีที่คะแนนมากที่สุดเท่ากัน ให้ผู้สมัครซึ่งได้คะแนนมากเท่ากันจับสลากกันว่า ผู้ใดได้รับเลือกตั้งหรือไม่

ในเขตเลือกตั้งซึ่งมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนได้มากกว่าหนึ่งคน ให้ผู้สมัครซึ่งได้คะแนนมากตามลำดับลงมาได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนที่มีการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น

ภายในบังคับแห่งวรรคสอง ในกรณีที่มีผู้สมัครหลายคนได้คะแนนเท่ากันจนเป็นเหตุให้ไม่สามารถเรียงลำดับผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนได้ตามจำนวน

LIRT
Digital Library Repository of Thailand

ที่ให้ผู้ที่ได้คะแนนเท่ากันนั้นจับสลาก เพื่อให้ได้จำนวนผู้ได้รับเลือกตั้งครบจำนวนที่เขตเลือกตั้งนั้นมีการเลือกตั้งได้

การจับสลากตามความในมาตรานี้ ให้กระทำต่อหน้าผู้ว่าราชการจังหวัดตามวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๕

การคัดค้านการเลือกตั้ง

มาตรา ๖๑ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศผลการเลือกตั้ง ผู้เลือกตั้ง หรือผู้สมัคร หรือพรรคการเมือง ซึ่งมีสมาชิกสมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น เห็นว่าการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นหรือเห็นว่าการที่บุคคลใดได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนจากการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นเป็นไปโดยมิชอบอันสมควรที่จะให้มีการเลือกตั้งใหม่ มีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านต่อศาลจังหวัดที่เขตเลือกตั้งนั้นตั้งอยู่ หรือต่อศาลแพ่งสำหรับจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี

มาตรา ๖๒ เมื่อศาลจังหวัดหรือศาลแพ่งได้รับคำร้องคัดค้านแล้ว ให้ดำเนินการพิจารณาโดยมิชักช้า และให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม และให้ทำความเห็นและส่งสำนวนไปยังศาลฎีกาเพื่อวินิจฉัย และให้ศาลฎีกามีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าเห็นว่าการเลือกตั้งเป็นไปโดยมิชอบ สมควรจะให้มีการเลือกตั้งใหม่ ให้มีคำสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ในเขตเลือกตั้งนั้น หรือเฉพาะแต่สมาชิกสภาผู้แทนคนใด ที่ถูกคัดค้านในเขตเลือกตั้งตามคำร้องคัดค้านนั้นได้

(๒) ถ้าเห็นว่าการเลือกตั้งเป็นไปโดยชอบ หรือแม้มิชอบ แต่ไม่มีเหตุอันสมควรจะมีการเลือกตั้งใหม่ในเขตเลือกตั้งนั้น หรือเฉพาะสมาชิกสภาผู้แทนคนใดที่ถูกคัดค้านในเขตเลือกตั้งนั้น ให้มีคำสั่งยกคำร้องคัดค้านเสีย

มาตรา ๖๓ เมื่อศาลฎีกามีคำสั่งอย่างใดแล้ว ให้ส่งสำเนาคำสั่งไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเพื่อแจ้งให้ประธานสภาผู้แทนและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยทราบ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ในกรณีที่ศาลฎีกามีคำสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ ให้ถือว่าสมาชิกสภาผู้แทน ซึ่งถูกคัดค้านนั้นขาดจากสมาชิกภาพตั้งแต่วันที่ศาลฎีกามีคำสั่ง คำสั่งของศาลฎีกาซึ่งเป็นเหตุให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนผู้ใดผู้หนึ่งสิ้นสุดลง ย่อมไม่กระทบกระเทือนกิจการที่สมาชิกสภาผู้แทนผู้นั้นได้กระทำไปในหน้าที่สมาชิกสภาผู้แทน ก่อนที่ประธานสภาผู้แทนได้รับแจ้งคำสั่ง

หมวด ๑๐

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๖๔ นายช่างผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท

มาตรา ๖๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๖ ผู้ใดซึ่งมิได้มีสัญชาติไทยฝ่าฝืนมาตรา ๑๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งเนรเทศออกจากประเทศไทยด้วย

มาตรา ๖๗ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของกรรมการตรวจคะแนน ซึ่งสั่งตามมาตรา ๔๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๘ ผู้เลือกตั้งผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๓ โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี

มาตรา ๖๙ เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง กรรมการตรวจคะแนนหรือเสมียนคะแนนผู้ใด ฝ่าฝืนมาตรา ๕๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๐ เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง กรรมการตรวจคะแนนหรือเสมียนคะแนนผู้ใดโดยจงใจนับบัตรเลือกตั้งหรือคะแนนในการเลือกตั้งให้ผิดไปจาก

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ความจริง หรือรวมคะแนนให้ผิดไป หรือกระทำด้วยประการใดโดยมิได้มีอำนาจกระทำได้โดยชอบด้วยกฎหมาย ให้บัตรเลือกตั้งชำรุดหรือเสียหาย หรือให้เป็นบัตรเสีย หรือกระทำด้วยประการใดแก่บัตรเสียเพื่อให้เป็นบัตรที่ใช้ได้ หรืออ่านบัตรเลือกตั้งให้ผิดไปจากความจริง หรือทำรายงานการเลือกตั้งไม่ตรงความจริง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับไม่เกินห้าพันบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

มาตรา ๗๑ ผู้ใดโดยจงใจกระทำด้วยประการใดให้บัตรเลือกตั้งชำรุดหรือเสียหายหรือให้เป็นบัตรเสีย หรือกระทำด้วยประการใดแก่บัตรเสีย เพื่อให้เป็นบัตรที่ใช้ได้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับไม่เกินห้าพันบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

มาตรา ๗๒ เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง กรรมการตรวจคะแนนหรือเสมียนคะแนนผู้ใดจงใจไม่ปฏิบัติการตามหน้าที่ หรือกระทำการอันใดเพื่อขัดขวางมิให้การเป็นไปตามกฎหมาย กฎกระทรวงหรือคำสั่งของศาลอันเกี่ยวกับการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี

มาตรา ๗๓ ข้าราชการประจำ ข้าราชการส่วนท้องถิ่น นายกเทศมนตรี เทศมนตรี กรรมการสุขาภิบาล หรือกรรมการตำบลผู้ใด ใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมาย กระทำการอันใดอันเป็นอุปการะหรือเป็นโทษแก่การเลือกตั้งของผู้สมัครผู้ใด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับไม่เกินห้าพันบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

มาตรา ๗๔ ผู้สมัครหรือผู้ใดให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดแก่ผู้เลือกตั้งผู้ใด เพื่อจะจูงใจให้ผู้เลือกตั้งนั้นลงคะแนนเลือกตั้งให้แก่ตนเอง หรือผู้สมัครอื่น หรือให้งดเว้นมิให้ลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครผู้ใด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับไม่เกินห้าพันบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา ๗๕ ผู้ใดรู้อยู่แล้วว่าตนไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง เข้าสมัครรับเลือกตั้ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับไม่เกินห้าพันบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

มาตรา ๗๖ ผู้สมัครผู้ใดจัดยานพาหนะนำผู้เลือกตั้งไปยังที่เลือกตั้งเพื่อการเลือกตั้งหรือนำกลับไปจากที่เลือกตั้ง หรือจัดให้ผู้เลือกตั้งไปยังที่เลือกตั้งหรือกลับจากที่เลือกตั้งโดยไม่ต้องเสียค่าโดยสารยานพาหนะ หรือค่าจ้างซึ่งต้องเสียตามปกติ หรือผู้ใดกระทำการเช่นว่านั้นเพื่อประโยชน์แก่ผู้สมัครผู้ใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี

มาตรา ๗๗ ผู้เลือกตั้งผู้ใดเรียกหรือรับทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เพื่อจะลงคะแนนเลือกตั้ง หรืองดเว้นไม่ลงคะแนนเลือกตั้งผู้ใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี

มาตรา ๗๘ ภายหลังเวลาที่ได้ปิดหีบบัตรเลือกตั้งที่ตั้งไว้เพื่อการลงคะแนนแล้ว หรือภายหลังเวลาที่ได้ปิดหีบบัตรเลือกตั้งนั้นเพื่อรักษาไว้เมื่อการเลือกตั้งได้เสร็จสิ้นแล้ว ผู้ใดเปิด ทำลาย ทำให้เสียหาย ทำให้เปลี่ยนสภาพ หรือทำให้ไร้ประโยชน์ หรือลักพาไป ซึ่งหีบบัตรเลือกตั้งหรือบัตรเลือกตั้ง โดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี

มาตรา ๗๙ ผู้ใดไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมายจงใจกระทำการใดเพื่อขัดขวางหรือหน่วงเหนี่ยวมิให้ผู้เลือกตั้งไป ณ ที่เลือกตั้ง หรือเข้าไป ณ ที่ลงคะแนน หรือมิให้ไปถึง ณ ที่ดังว่านั้น ภายในกำหนดเวลาที่จะลงคะแนนเลือกตั้งได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี

มาตรา ๘๐ ผู้ใดโดยทุจริต ทำเครื่องหมายหรือเครื่องสังเกตโดยวิธีใดไว้ที่บัตรเลือกตั้งหรือลบหมายประจำตัวผู้สมัคร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือ

LIRT Legislative Intelligent Retrieval System Repository of Thailand

ปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี

มาตรา ๙๑ ผู้เลือกตั้งผู้ใดโดยทุจริต ใช้บัตรเลือกตั้งหรือเลขหมายประจำตัวผู้สมัคร ซึ่งมิใช่บัตรหรือเลขหมายที่กรรมการตรวจคะแนนแห่งที่เลือกตั้งนั้นมอบให้ลงคะแนน หรือนำบัตรเลือกตั้งหรือเลขหมายประจำตัวผู้สมัครที่ไม่ใช้ลงคะแนนออกไปจากที่เลือกตั้ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี

มาตรา ๙๒ ผู้ใดลงคะแนนเลือกตั้งหรือพยายามลงคะแนนเลือกตั้ง โดยรู้อยู่แล้วว่าตนไม่มีสิทธิเลือกตั้ง หรือไม่มีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งนั้น ได้ลงบัตรหรือพยายามลงบัตร หรือแสดงบัตรประจำตัวประชาชนหรือสิ่งใช้แทนบัตรประจำตัวประชาชนที่มิได้มีไว้สำหรับตน หรือที่ทำปลอมหรือแปลงขึ้นต่อกรรมการตรวจคะแนนเพื่อลงคะแนนเลือกตั้ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับไม่เกินห้าพันบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

มาตรา ๙๓ ผู้ใดไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย นำบัตรเลือกตั้งใส่ในหีบบัตรเลือกตั้ง หรือกระทำการใดในบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งแสดงว่ามีผู้มาแสดงตนเพื่อลงคะแนนโดยผิดจากความจริง หรือกระทำการใดอันเป็นเหตุให้มีบัตรเลือกตั้งเพิ่มขึ้นจากความจริง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับไม่เกินห้าพันบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

มาตรา ๙๔ ผู้ใดก่อให้เกิดการวุ่นวายขึ้นในที่เลือกตั้ง หรือในที่ประชาชนชุมนุมกันอยู่เพื่อรอการเข้าไปลงคะแนนเลือกตั้ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

.....

.....

นายทวี แรงขำ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย) : รัฐบาล ขอเสนอร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน พ.ศ. ....

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

หลักการ มีกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

เหตุผล โดยที่ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งบัญญัติให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนขึ้น จึงสมควรตรากฎหมายว่าด้วยการนั้น

พระยาสุนทรพิพิธ : ร่างพระราชบัญญัติเลือกตั้งที่กำลังจะเข้าสู่การพิจารณานี้ กระผมมีข้อข้องใจอยู่หลายมาตรา นับตั้งแต่มาตรา ๖ คือการรวมเขตเลือกตั้ง มาตรา ๑๖ เรื่องความรู้ของผู้สมัคร มาตรา ๑๙ เรื่องผู้สมัครเข้าสังกัดพรรค และมาตรา ๖๒ เรื่องการพิจารณาของศาล ความจริงนั้นกฎหมายนี้เป็นเรื่องใหญ่ เป็นเรื่องเกี่ยวแก่สิทธิของประชาชนส่วนรวมเรียกว่าในระบอบประชาธิปไตยแล้ว กฎหมายเลือกตั้งนี้ก็เป็นกฎหมายสำคัญ แต่ทว่าที่กระผมมีโอกาสได้ตรวจมันไม่พอ เพราะเหตุว่าเพิ่งได้รับร่างพระราชบัญญัติเมื่อบ่ายวันอังคาร วันพุธเราก็มีงาน วันพฤหัสบดีเราก็มาประชุม ก็จับได้ในหลักสำคัญ ๆ ๔ ประการ ตั้งที่กราบเรียนนั้น แต่ละประการนั้น กระผมจะเรียนเหตุผลเพื่อที่ประชุมนี้จะได้พิจารณาต่อไป แต่ทว่าทั้ง ๓ ประการ มันมีเหตุผลเป็นส่วนรวม กระผมจึงใคร่จะเรียนถึงเหตุผลที่เป็นส่วนรวมเสียก่อน คือว่า ท่านทั้งหลายคงทราบแล้วร่างพระราชบัญญัติเลือกตั้งฉบับนี้ได้มีการวิพากษ์วิจารณ์กันเป็นอย่างมาก การวิพากษ์วิจารณ์นั้นก็รู้สึกว่ามาจากการกระทำของฝ่ายรัฐบาล จึงได้จับเอามาวิพากษ์วิจารณ์กัน ซึ่งในการวิพากษ์วิจารณ์นั้น กระผมจะไม่กล่าวละเอียด เพราะคงจะได้ทราบจากหนังสือพิมพ์แล้ว อะไรแล้ว แต่ว่าการวิพากษ์วิจารณ์นั้น เมื่อคิดดูแล้วก็คล้าย ๆ จะเป็นอกุศลแก่ทั้งรัฐบาลและรัฐสภา เพราะฉะนั้นหลักในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ซึ่งกระผมได้เรียนแล้วว่า ในสิทธิของบ่วงชนซึ่งเป็นเจ้าของอำนาจในระบอบประชาธิปไตยนั้น สำคัญอยู่ที่กฎหมายเลือกตั้งนี้ อันนี้กระผมคิดว่าได้ทราบมาทางรัฐบาลก็ยินดีที่จะให้สภานี้ได้พิจารณากันโดยถ่องแท้นั่น กระผมคิดว่าเป็นทางที่ดีเพราะว่าถ้าหากว่ากฎหมายนี้ออกไปด้วยมีหลักการซึ่งประชาชนยอมต้องรับ มีเหตุผลและก็มีความเป็นธรรมแก่ผู้มีสิทธิทั้งฝ่ายที่จะเลือกตั้งหรือสมัครเลือกตั้งทั้งหลายแล้ว อกุศลต่าง ๆ ก็จะได้หายไป แล้วก็กลายเป็นกุศล อันนี้กระผมคิดว่า

TIRT Thailand Institute Information Repository of Thailand

เป็นหน้าที่สำคัญของสภานี้ ที่นี้สำหรับมาตรา ๖ ในการรวมเขตเลือกตั้งนั้น เท่าที่กระผมได้ศึกษามาแล้วเคยเป็นเจ้าหน้าที่มา ร่างกฎหมายเลือกตั้งมาตั้งแต่กาลนานแล้วนั้น มีเจตนารมณ์อยู่ว่าการรวมเขตหรือแบ่งเขตนั้น เขามีความมุ่งหมายอย่างไร การรวมเขตนั้น รัฐธรรมนูญตราไว้สำหรับว่าเมื่อพรรคการเมืองเป็นที่มั่นคงมีนโยบายเป็นที่ชื่นชอบแก่ประชาชน แปลว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่ต้องรู้จักหน้าคน หลับตาก็รู้ได้ว่า จะเลือกใครอย่างนั้นเขาจึงจะเอารวมเขต แต่ว่าลักษณะการเมืองของเราในปัจจุบันนี้ เรายังจะเทียบไม่ได้ อย่างที่ต่างประเทศเขามีอยู่แล้วก็เดี๋ยวนี้ความเป็นจริงประเทศต่างๆนั้นเขาเลิกรวมเขต มีอีกน้อยประเทศเท่านั้นที่ที่รวมเขต นอกนั้นเขาใช้แบ่งเขตทั้งนั้น เพราะเขาถือหลักว่า ผู้มีสิทธิคนหนึ่งก็เลือกผู้แทนได้คนหนึ่งนี่ เพราะฉะนั้นเมื่อบัญญัติว่ารวมเขตแล้ว ความไม่เป็นธรรม ความไม่สะดวกและความยุ่งยากก็ต้องเกิดขึ้น ความไม่เป็นธรรมในระหว่างผู้สมัครหรือผู้มีสิทธิที่จะออกเสียงเลือกตั้งก็เห็นได้ง่าย ๆ จังหวัดหนึ่งที่มีผู้แทนได้คนหนึ่งราษฎรทั้งจังหวัดนั้นก็เลือกได้คนเดียว ส่วนจังหวัดที่มีผู้แทนตั้ง ๕ คน ๙ คน ๑๐ คน อะไรเหล่านี้ ผู้มีสิทธิก็เลือกได้ ๑๐ คน ๑๕ คน อะไร นี่เขาว่าไม่เป็นธรรมนี่เป็นอย่างนี้ และในส่วนผู้สมัครเล่า ในจังหวัดที่มีผู้แทนคนเดียวก็สะดวก การใช้จ่ายก็น้อย เหนื่อยน้อย จังหวัดที่มีผู้แทนมากก็ต้องลงทุนมาก เหนื่อยมาก มันเป็นประโยชน์แก่บุคคลที่มั่งมี เพราะใช้จ่ายได้มาก ส่วนบุคคลที่สมัครที่ยากจนก็ไม่มีโอกาสที่จะไปสู้กัน เพราะเหตุว่าไม่มีพาหนะที่จะไป ไม่มีทุนกำลังที่จะใช้ ก็แพ้กัน กระทรวงมหาดไทยเคยทำสถิติไว้ คือว่า ท่านผู้ใหญ่คนหนึ่งผมเทียบว่าภูเก็ตกับอุบลหรือนครราชสีมา ภูเก็ตลงทุนบาทหนึ่ง ถ้าสมัครที่อุบลหรือนครราชสีมาต้อง ๑๕๐ บาท นี่ต่างกันอย่างนี้ คือว่าผู้เลือกตั้งก็ไม่ได้รับความเสมอภาค ผู้สมัครก็ไม่ได้รับความเสมอภาค และหลักการรวมเขต เขาก็ไม่ใช้กันแล้วเป็นส่วนมาก เขาใช้แบ่งเขตทั้งนั้น การแบ่งเขตนี่เป็นประโยชน์แก่ผู้มีสิทธิคือประชาชนทั่วไป ที่ยังไม่มีความรู้สามารถในการที่จะเลือกตัวผู้แทน เขตก็แคบเข้า คนสมัครก็น้อย

LRT Legislative Research Institute Library of Thailand

แกก็พิจารณาได้ง่ายว่าผู้สมัครในเขตนี้เช่นสมมติว่า ๔ คน ๕ คนจะเลือกใครก็เลือกได้ แล้วโดยมากก็รู้จักตัว รู้จักคุณสมบัติที่เขาจะเลือก แต่นี่มารวมกันมาก ๆ แล้ว แกก็ไม่รู้จัก ก็ห่างไกลกันอะไรอย่างนี้ นี่กฎหมายเขาวางไว้สำหรับเพื่อให้มีความเป็นธรรม ความเสมอภาคแก่ทั้งผู้มีสิทธิเลือกตั้งและผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ให้เป็นความสะดวกที่จะทำได้สมใจของผู้ที่เลือกตั้ง เพราะเหตุว่าตั้งที่ได้กล่าวแล้วว่า ความรู้ความสามารถของผู้มีสิทธิเลือกตั้งนั้นยังมีไม่กว้างขวาง แล้วถ้าหากว่าเราจะไปดูรัฐธรรมนูญที่บัญญัติไว้ ก็จะเห็นได้ว่ามุ่งที่จะแบ่งเขตนับตั้งแต่ว่าการที่จะถือท้องที่นั้นให้ถือจังหวัดเป็นเกณฑ์ ให้ถือจังหวัดเป็นเกณฑ์นี้ไม่ใช่ว่าให้จังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง ไม่ใช่ เพราะเหตุว่าเคยมีสมัยหนึ่งออกกฎหมายเลือกตั้งมา รวมหลาย ๆ จังหวัดให้มารวมกันเลือกตั้งรวมกันนี่มีอย่างนั้น เพราะฉะนั้นรัฐธรรมนูญจึงได้บัญญัติไว้ว่า การเลือกตั้งนั้นให้ถือเขตจังหวัดเป็นเกณฑ์ แล้วก็จะแบ่งเขตหรือรวมเขตก็ให้เป็นไปตามกฎหมายเลือกตั้งนี่มาตรา ๘๒ รัฐธรรมนูญก็บัญญัติไว้ อย่างนี้แสดงว่าให้แบ่งเขต ในมาตรา ๘๓ นี่ ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนให้ถือเอาเกณฑ์จำนวนราษฎรแต่ละจังหวัด หนึ่งแสนห้าหมื่นคนต่อสมาชิกสภาผู้แทนคนหนึ่งนี่ก็บอกไว้แล้ว หนึ่งแสนห้าหมื่นคนเลือกคนหนึ่ง แล้วที่นี้ถ้ามามากมีมาก กว่านั้นจะต้องเพิ่มอีก ก็ไปตั้งเป็นเขตขึ้นอีกชิ นี่แหละกระผมขอให้โปรดพิจารณาถึงเจตนารมณ์ของกฎหมายเลือกตั้งที่เขามีมาแต่เดิม และเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญที่บัญญัติไว้อย่างนี้ คือว่าเราจะทำอะไรแล้ว กระผมเรียนแล้ว ว่าอันนี้เป็นกุศลและอกุศล ถ้าเราทำไปด้วยมีหลักมีเกณฑ์มีเหตุมีผลแล้วประชาชนก็จะหมดครหา แล้วผลดีอันนี้ก็เป็นไม่เพียงตกแก่สภานี้ แต่เป็นผลดีเป็นกุศลแก่รัฐบาลด้วย นี่กระผมเรียนเพียงคร่าว ๆ เท่านี้ก่อน เพื่อได้ฟังฝ่ายรัฐบาลท่านมีอะไร เพราะเหตุว่ากระทรวงมหาดไทยร่างไปทีแรก แบ่งเขต กฤษฎีกามีความเห็นมา เห็นด้วยว่าแบ่งเขตแล้วทำไมจึงรวมเขตกฎหมายนั้น โปรดกรุณาเข้าใจว่าเราต้องบัญญัติไปให้ถูกต้องด้วยหลักเกณฑ์และเหตุผลข้อเท็จจริง ไม่ใช่บัญญัติไปด้วยความคิดเห็นในส่วนการเมือง

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

นายทวี แรงข้า (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย) : รัฐบาลขอกราบเรียนเพื่อชี้แจงข้อสังเกตของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติเมื่อกี้นี้ เป็นความจริงที่ว่า มีผู้กล่าวถึงหมู่มาก ในปัญหา ๔ ประการ หรือ ๓ ประการแรกที่ท่านกล่าวคำว่าวิพากษ์วิจารณ์นั้นนั้น กระผมรู้สึกอยากจะให้เป็นที่เข้าใจว่า การวิพากษ์วิจารณ์นั้นนะไม่ใช่หมายมุ่งไปในทางอกุศลแต่อย่างเดียว แต่เป็นการเสนอความคิดความเห็นของแต่ละคนที่ควรจะมีความคิดความเห็นได้ในปัญหาเรื่องการเมืองในระบอบประชาธิปไตยเรานั้น บุคคลก็ย่อมจะมีความคิดความเห็นต่าง ๆ นานาไม่เหมือนกัน และย่อมจะแสดงออกโดยวิถีทางต่าง ๆ ตามหนังสือพิมพ์บ้าง ตามที่ต่าง ๆ บ้าง เป็นของธรรมดา แต่ที่ว่าจะเป็นอกุศลต่อรัฐบาลนั้นก็ไม่เป็นที่ปรากฏชัด เพราะว่าการดำเนินการของรัฐนั้น จะเป็นการอกุศลหรืออกุศลนั้นก็อยู่ที่ข้อเท็จจริง และอยู่ที่การดำเนินการของรัฐบาลบนรากฐานแห่งความจริง และรากฐานแห่งเหตุผล ปัญหาในเรื่องที่ยกขึ้นกล่าวอ้างว่า การรวมเขตหรือแบ่งเขตนั้นเป็นปัญหาประการสำคัญที่ท่านกล่าวว่า ถ้าหากว่าความมุ่งหมายของรัฐธรรมนูญแล้วจะเป็นไปในทางรวมเขตนั้น รัฐบาลขอประทานกราบเรียนว่า ไม่ได้เป็นที่ปรากฏในรัฐธรรมนูญว่าจะต้องเป็นการรวมเขต เพราะเหตุว่ารัฐธรรมนูญนั้นเองได้กำหนดไว้ในมาตรา ๘๒ ว่าการเลือกตั้งนั้นจะใช้วิธีรวมเขตหรือแบ่งเขต ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งซึ่งทั้งนี้ก็ย่อมแสดงว่ารัฐธรรมนูญที่ได้ประกาศใช้นั้น ย่อมรับรองทั้งสองอย่างว่าจะเป็นการแบ่งเขตก็ได้ หรือรวมเขตก็ได้ สุดแต่ว่าจะต้องการให้เป็นไปอย่างใดตามภาวะและความเหมาะสมในขณะนั้น ในเรื่องนี้ถึงแม้จะมีการพิจารณาตามที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดให้ยึดถือเขตจังหวัดเป็นหลักในการดำเนินการเลือกตั้ง ถ้าจะมีความเห็นตรงกันข้ามกับท่านก็อาจจะได้ ก็โดยน้ัยว่าเขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง การรวมเขตหรือแบ่งเขตก็มีความหมายไปในทางว่าเมื่อถือเขตจังหวัดเป็นเกณฑ์แล้ว การรวมเขตก็คือเลือกรวมทั้งหมด แต่ว่าถ้าจะแบ่งเขตลงไปก็ให้กระทำได้ แต่อย่างไรก็ตามเกิด ใน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ปัญหาตามีหลักการว่าการรวมเขตหรือแบ่งเขตนั้น ถ้าหากว่าปรากฏตามคำในรัฐธรรมนูญแล้ว ไม่ได้เป็นการบังคับจะต้องเป็นอย่างนั้นอย่างนี้ โดยเจตนารมณ์ คือ เจตนารมณ์ที่จะกล่าวว่า เมื่อรัฐธรรมนูญนั้น ประกาศใช้แล้วจะต้องเป็นการรวมเขตเป็นความจริงที่ว่า เหตุผลและข้อเท็จจริงตามที่ท่านอ้าง อาจจะเป็นอย่างที่ท่านว่าได้ แต่ว่าก็ย่อมจะมีเหตุผลในทางตรงกันข้ามมากมายในฝ่ายที่เห็นว่าการรวมเขตนั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้องสำหรับภาวะปัจจุบัน ปัญหาก็คงควรจะพิจารณากันว่าในภาวะปัจจุบันนี้ควรใช้วิธีรวมเขตหรือแบ่งเขตมากกว่าในปัญหานี้เอง ถึงแม้ท่านก็คงจะกล่าวเช่นเดียวกันว่า การที่เลือกตั้งนั้นบุคคลควรจะมีสิทธิในการนี้เท่าเทียมกัน แต่ว่าในวิธีการเลือกตั้งนั้น โดยร่างพระราชบัญญัตินี้ก็จะปรากฏว่ามีเหตุผลที่ต่อเนื่องกันอยู่บ้างในเมื่อมีการที่จะให้บุคคลที่สมัครรับเลือกตั้งนั้นเป็นไปโดยพรรคการเมือง เมื่อเป็นพรรคการเมืองแล้วจะเป็นการรวมเขตหรือแบ่งเขต หรือว่าคนที่จะใช้คะแนนเลือกตั้งนั้นก็เลือกผู้สมัครเป็นพรรคๆ ไปคล้ายๆ อย่างนั้น ถ้ามีเจตนารมณ์ให้เป็นการเลือกตามพรรคการเมืองแล้วก็ย่อมจะเป็นเรื่องที่ว่าเลือกตามพรรค ถึงแม้ว่าจังหวัดนั้นจะมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนได้กี่คนก็ตามก็เสมือนหนึ่งเลือกคนคนเดียวเหมือนกัน เพราะฉะนั้น หลักการในเรื่อง One man one vote ที่ท่านพยายามจะชี้ให้เห็นนั้นก็อาจจะเป็นเรื่องที่อาจจะเข้าใจได้ว่าไม่ขัดด้วยหลักการนี้ ถ้าหากว่าเราจะใช้ระบบพรรคการเมืองแล้ว One man one vote นั้นก็คือว่า One man one vote สำหรับพรรคใดพรรคหนึ่ง แต่ว่าไม่เป็นการบังคับในการที่บุคคลจะต้องเลือกในต่างพรรคกันซึ่งเป็นอีกเรื่องหนึ่งในทางปฏิบัติ ฉะนั้น ถ้าว่าถึงเจตนารมณ์แล้วก็พอไปได้ไม่เป็นการขัดข้องนัก สำหรับปัญหาที่ว่าเติมทีเดียวกระทรวงมหาดไทยเสนอมาในทางแบ่งเขต แล้วก็กฤษฎีกาก็มีความเห็นชอบด้วยในการแบ่งเขต ก็ใคร่จะขอกราบเรียนต่อสภานี้ว่า ความจริงก็เป็นดังนั้น แต่ว่าใคร่ขอกราบเรียนการดำเนินการในเรื่องใดๆ นั้น ก็ย่อมเป็นไปตามลำดับหน้าที่และความรับผิดชอบประกอบทั้งรัฐบาลนี้เป็นรัฐบาลที่บริหารงานตามหลักประชาธิปไตยก็ย่อมจะต้องฟัง

หรือเสียงข้างมากของคณะรัฐมนตรี ไม่ใช่ว่าท่านนายกท่านจะสั่งการว่าควรจะเป็นอย่างนั้นอย่างนี้ ย่อมจะต้องมีการพิจารณากันในที่ประชุมคณะรัฐมนตรีว่า อันใดจะเป็นในทางดีและอันใดจะเป็นไปในทางที่ไม่เหมาะสมก็เมื่อทางกระทรวงมหาดไทยซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่เสนอมาในทางนั้นซึ่งมีเหตุผลอย่างนั้น ๆ ในทางหนึ่งแต่ว่าเมื่อได้พิจารณากันเป็นส่วนรวมหรือส่วนใหญ่ในคณะรัฐมนตรีเห็นว่าเป็นเรื่องที่ควรจะใช้วิธีรวมเขตก็เป็นเรื่องที่จะถือตามมตินั้น นั่นเป็นวิธีบริหารงานไม่ใช่ว่ากระทรวงมหาดไทยดีหรือกฤษฎีกาดีว่าอย่างไรแล้วรัฐบาลจะต้องใช้เป็นเช่นนั้นเสมอไปไม่ เพราะฉะนั้นข้ออ้างในข้อนี้ ขอกราบเรียนว่าเป็นเรื่องที่เป็นไปตามวิสัยของการบริหารราชการและเป็นเรื่องของการปฏิบัติราชการตามปกติซึ่งควรจะเป็นเช่นนั้นไม่ว่าที่ไหนทั่วไป เพราะฉะนั้น ปัญหาเรื่องนี้ก็อยู่ที่ว่าการแบ่งเขตหรือรวมเขตก็เป็นเรื่องที่แต่ละคนแต่ละท่าน แต่ละฝ่ายมีเหตุผลมีความคิดความเห็น มีความนึกรักนึกชอบแต่ละอย่างไม่เหมือนกัน การบริหารราชการหรือการปกครองบ้านเมืองในระบอบประชาธิปไตยก็เป็นเรื่องที่พึงและถือตามความเห็นส่วนข้างมาก ในเรื่องนี้ทางรัฐบาลจึงได้เสนอต่อสภานี้เป็นการรวมเขตเป็นมติของคณะรัฐมนตรีที่มีความเห็นในทางรวมเขตส่วนที่ท่านในฐานะที่เป็นสมาชิกรัฐสภาก็อย่างที่กระผมกราบเรียนว่า คนเรานั้นอาจจะคิดอาจจะนึก อาจจะชอบ และอาจจะพอใจต่างกันได้

พันโท ประเสริฐ สุดบรรทัด : กระผมได้ฟังท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยได้แถลงโต้ตอบท่านสมาชิกคนแรกแล้ว กระผมอยากจะขอประทานกราบเรียนว่า ตามที่รัฐบาลได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งเข้ามาสู่สภานี้นั้น กระผมเองก็เห็นพ้องด้วยเป็นส่วนมาก แต่ในบางกรณีกระผมมีข้อข้องใจอยู่ ๒—๓ มาตราคือ มาตรา ๖ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๙ และมาตรา ๔๕ แต่บังเอิญไปตรงกันข้ามกันกับท่านสมาชิกผู้มีเกียรติท่านหนึ่งว่าการรวมเขตที่รัฐบาลเสนอมานั้นไม่ต้องด้วยเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ไม่ต้องด้วยกาลเทศะของการบริหารบ้านจุบันในนานาประเทศ ท่านอ่านรัฐธรรมนูญกับกระผมมีความแตกต่างกันว่า ตาม

CIRT
Digital Intellectual Repository of Thailand

มาตรา ๘๒ ที่ท่านอ้างนั้นว่า รัฐธรรมนูญให้ถือเอาจังหวัดเป็นเกณฑ์ ก็ดังที่ท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยได้กรุณาอธิบายแล้ว คำว่าจังหวัดนั้นก็หมายความถึงทั้งจังหวัด อาจจะแบ่งเขตก็ได้ รวมเขตก็ได้ แล้วแต่กฎหมายเลือกตั้งจะบัญญัติไปอย่างไร แต่ที่แน่นอนที่สุดไม่ใช่เจตนารมณ์แต่เป็นตัวกฎหมายทีเดียว ให้ถือเอาพลเมืองเป็นใหญ่ แสนห้าหมื่นต่อหนึ่งคน อย่างนี้เป็นหลักของรัฐธรรมนูญ กระผมอยากจะกราบเรียนว่า ทำไมรัฐบาลจึงได้เปลี่ยนความคิดเสียใหม่ จากแบ่งเขตเป็นรวมเขต ซึ่งท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยซึ่งเป็นเจ้าของร่างก็รับอยู่แล้วว่า เดิมร่างเดิมทีเดียวเป็นการแบ่งเขต แต่แล้วมารวมเขตเพราะเป็นมติของคณะรัฐมนตรี กระผมว่าท่านเป็นนักประชาธิปไตยตัวอย่างอันพึงควรแก่การเคารพอย่างยิ่ง ท่านประธานที่เคารพ การแบ่งเขตกับรวมเขตนั้น กระผมอยากจะขอประธานชี้แจงให้สภานี้ได้รับทราบว่ามีข้อแตกต่างกันอย่างไร การที่กระผมสนับสนุนในการที่จะรวมเขตนั้น เพราะเหตุว่าในสภาพปัจจุบันนี้ เราจะถือเอาแบ่งเขตเป็นรากฐานของการบริหารนั้นเป็นไปไม่ได้ เพราะเหตุว่าประชาชนพลเมืองนั้น ส่วนใหญ่ที่เดียวเขาตูบุคคลในต่างจังหวัด ส่วนใหญ่มักจะไม่ค่อยได้ดูพรรคกันมากมายนัก ถ้าหากว่าเราจัดรูปไปในทางแบ่งเขตแล้ว จะเป็นสมุฏฐานในการที่จะให้เกิดความแตกแยกกันระหว่างราษฎรต่อราษฎร และผู้แทนต่อผู้แทนแบ่งเขตนี้ เขต ๑ เขต ๒ ราษฎรเขต ๑ อยากจะได้ผู้แทนเขต ๒ ราษฎร เขต ๒ อยากจะได้ผู้แทน เขต ๑ เพราะมีความชอบกันเป็นกรณีพิเศษก็จะรบกัน ถกเถียงกันไม่ประนีประนอมกัน ส่วนผู้แทนต่อผู้แทนก็เช่นเดียวกัน คุณอยู่เขต ๑ นี่ ผมอยู่เขต ๒ เพราะฉะนั้นต้องเอาดีเอาเด่น เอาผลประโยชน์จะพึงไปสู่เขตของตนเป็นที่ตั้ง ผู้แทนแต่ละคนย่อมมีสมรรถภาพต่างกัน ก็จะต้องเข้ามาสู่สภานี้ด้วยการแปรญัตติอย่างใดอย่างหนึ่งหาเงินหาทองไปสู่จังหวัดของตน เพื่อความเจริญของบ้านเมืองที่ตนอยู่ แต่คนที่ ๑ กับคนที่ ๒ นั้น ย่อมมีข้อแตกต่างกันดังที่ได้กล่าวแล้วนั้น คนที่ไม่สามารถที่จะนำเงินไปสู่จังหวัดของตนได้ก็จะมีการริษยาอิจฉาคนที่กระทำ

CIRT
Chulalongkorn University Intellectual Repository of Thailand

งานนั้นได้ เป็นอย่างนั้นเป็นอย่างนั้นแล้ว ก็แกล้งใส่ไคร้ซึ่งกันและกัน เรื่องเหล่านี้ในฐานะกระผมเองก็ผ่านสภานี้มาหลายครั้งเป็นเช่นนั้นจริง ๆ ในที่สุดแม้ว่าบุคคลสองคนนั้นจะได้มีความเคารพนับถือซึ่งกันและกัน แต่พอข้อแตกต่างกันการทำงานเกิดขึ้นแล้ว โกรธกันตลอดเวลา อันนี้ไม่ใช่นโยบายหรือปรารถนาของรัฐบาลนี้ที่มีความประสงค์ที่อยากจะให้ประชาชนพลเมืองมีความสามัคคีกันในระหว่างนี้ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในฐานะที่กระผมได้ไปสืบไปเที่ยวมาหลายจังหวัดเหลือเกินในเวลาว่างก็ได้สอบถามเรื่องเหล่านี้กับประชาชนพลเมืองกับเพื่อนอดีตผู้แทนราษฎรแล้วหลายสิบจังหวัด ก็มีมติเกือบจะว่าเป็นเอกฉันท์ที่ควรจะเป็นรวมเขต ไม่ใช่แบ่งเขต คนที่ชอบแบ่งเขตนั้นมีอยู่บ้างเหมือนกัน คือพวกที่จะสมัครผู้แทนใหม่ เพิ่งตกลงใจเมื่อ ๒-๓ วันนี้เอง ไม่มีโอกาสที่จะได้ติดต่อกับประชาชนพลเมือง การที่จะเป็นผู้แทนราษฎรนั้นไม่ใช่คิดว่าจะทำได้ในเวลาวันสองวันต้องบ่มบารมีมานับแรมปี สิบ ๆ ปี ไม่ใช่นึกจะเป็นเอา ๓ เดือน ๔ เดือน นึกอยากจะเป็นถ้านึกเช่นนี้แล้วไปเอารวมเขตแก้ไม่ได้แน่ ก็ชอบด้วยวิธีแบ่งเขตนี่กระผมก็สอบมาโดยใกล้ชิด แต่ถ้าหากไปรวมเขตแล้ว ผู้แทนราษฎรในอดีตนั้นจะได้เข้ามาบ้างไม่เข้ามาบ้าง สำหรับบุคคลที่ไม่ได้เข้ามานั้นก็ได้แก่บุคคลที่ปล่อยปละละเลยในหน้าที่ของตนเสียทีเดียวและไม่มีความปรารถนาในการที่จะเป็นผู้แทนราษฎรต่อไป เพราะฉะนั้นการติดต่อกับประชาชนพลเมืองไม่มี เมื่อไม่มีในสมัยไม่มีรัฐธรรมนูญ ๑๐ ปีมานี้การที่จะไปสมัครรวมเขตหรือแบ่งเขตใด ๆ ย่อมไม่มีทั้งสิ้น แต่ถ้าหากว่าบุคคลที่มีความปรารถนาในอันที่จะเล่นการเมืองต่อไปในภายภาคหน้า เขาก็ไม่ทิ้งราษฎรในระยะ ๑๐ ปี นั้นเลยความผูกพันระหว่างประชาชนกับอดีตผู้แทนนั้นมีอยู่ทุกระยะเหมือนกับสภาพของความเป็นผู้แทนราษฎรอยู่อย่างนั้น บุคคลเช่นนี้จะเข้ามามากที่สุดถ้ารวมเขต และเป็นผู้มีประสบการณ์อย่างมากมาย และถ้าหากว่าแบ่งเขตแล้วจะได้บุคคลใหม่ ๆ เข้ามา และบุคคลใหม่ ๆ เหล่านั้นก็ไม่แน่ว่าเป็นผู้นิยมระบอบประชาธิปไตยหรือหาไม่ อาจจะเป็นบุคคลอื่นแทรกแซงเข้ามา ยิ่งพรรคการเมืองหรือพระราชบัญญัติพรรคการเมืองยิ่งให้ต้องสมัครเป็นสมาชิกของ

CIRT
Chulalongkorn University Digital Repository of Thailand

พรรคการเมืองด้วยแล้ว เราอาจจะได้บุคคลมาโดยที่ไม่รู้ว่าคน ๆ นั้นนิยมระบอบอะไร ถ้าเป็นการรวมเขตแล้วยากในการที่จะเอาเงินไปหว่าน ต่างกันกับแบ่งเขตซึ่งมีการซื้อขายกันได้ ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติคนแรกบอกว่า ถ้าหากว่าแบ่งเขตแล้วเราเสียเงินน้อย จะซื้อจะหากันก็ยาก ถ้ารวมเขตแล้วละก็เสียเงินมาก ท่านอาจจะมองในแง่ทรรศนะเล็กกับใหญ่ก็ได้ แต่กระผมมองว่ามันขึ้นอยู่กับหัวของคน ผมกลับมองว่ารวมเขตนี้ใช้เงินน้อย แบ่งเขตนี้ใช้เงินมากและเป็นอันตรายอย่างยิ่งในระบอบนี้ ทำไมจึงว่าเช่นนั้นเมื่อมีการแบ่งเขตแล้วต้องสู้กันหนึ่งต่อหนึ่ง ต้องตายกันข้างหนึ่ง ไม่ใช่ตายด้วยชีวิตก็ต้องตายโดยการฉิบหายไปเลย ขอประทานโทษ ด้วยการสิ้นทรัพย์ไปเลย ต้องเอาให้ได้แทนที่จะหมดพันหนึ่งต้องหมดสิบพัน หมดหมื่นหนึ่งต้องหมดเป็นแสน หมดเป็นแสนต้องสู้กันเป็นล้าน ขายบ้านขายช่องสู้กันเลย ข้อเท็จจริงเป็นอย่างนี้ครับ แต่ถ้าบอกรวมเขตอย่างแบบเชียงใหม่ ๙ คน อุบล ๙ คน กระผมว่าเสียเงินนิดเดียวแบ่งเป็น Team work ไปเลยครับ แบ่งเขตเข้าตีแบบทหาร แบ่งอำเภอสองอำเภอสามอำเภอ นายเอาเขตนั้นนั้นเอาเขตนี้ นั้นเอาเขตโน้นรวมกันเข้า เอาเงินคนละ ๓ หมื่นมาแบ่งเป็นกองกลางเลย เสียนิดเดียวครับ ผมว่ายังเหลือเงินเสียอีกด้วยซ้ำ พรรคเกือบไม่ต้องช่วยอะไรเลย ขอให้ใช้หัวแบบเสนาธิการอย่างนั้นละก็ไม่ต้องเสียมากเลย เสียนิดเดียว แต่ถ้าแบ่งเขตแล้วละก็สู้ตายครับ ท่านประธานที่เคารพเสียเท่าไรเท่ากัน ต้องเอากัน ผมว่าจะเป็นเพราะเหตุดังนี้กระมังทางฝ่ายมหาดไทยจึงเห็นด้วยว่า รวมเขตเห็นจะดีเป็นแน่ เพราะฉะนั้น ผมขอสนับสนุนในการที่รัฐบาลได้เสนอมาในแง่ที่รวมเขตมาตราต่อไป ผมขออีกสักมาตราหนึ่ง นอกจากนั้น จะฟังความคิดความเห็นของผู้อื่นบ้าง มาตรา ๑๖ เกี่ยวกับวุฒิที่รัฐบาลเสนอมานั้น ให้เอาพวกที่สำเร็จมัธยมปีที่ ๖ หรือ ม.ศ. ๓ หรือเทียบเท่าร่างเดิมก็ไม่มีเสียด้วย หรือเทียบเท่าไม่มี เพิ่งจะมีในคณะรัฐมนตรี ผมเห็นด้วย ถ้าหากว่าท่านที่สนใจต่อพระราชบัญญัติเลือกตั้งที่มีมาในอดีตแล้ว จะเห็นได้ว่ามีอยู่น้อยฉบับ เท่าที่ข้าได้ก็

CIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เห็นจะมีสักฉบับเดียวละกระมัง ที่เอา ม.ศ. ๓ หรือ ม. ๖ เป็นหลักในการที่จะสมัครรับเลือกตั้ง นอกจากนั้นก็อ่านออกเขียนได้ ประถมปีที่ ๔ ก็เข้าได้แล้วเรื่องอะไรเราจึงมาในขณะนี้จะเอาชั้น ม. ๖ เป็นการตัดสิทธิพลเมืองโดยไม่เป็นธรรมอย่างยิ่ง ได้ทราบมาว่าการที่เอา ม. ๖ นั้น เราต้องการเอาบุคคลที่มีความรู้มาอภิปรายหรือมาทำเพื่อผลประโยชน์ของจังหวัดได้คล่องแคล่ว พยายามที่จะหาเอาพวกปัญญาชนเข้ามาสู่สภานี้เป็นอันมาก ท่านประธานที่เคารพ จากการศึกษาของผมอันน้อย คำว่าปัญญาชน ๆ นั้น เท่าที่เข้าใจกันสำหรับชาวโลกก็มักจะมองกันในแง่ที่จบปริญญาแล้ว มีประกาศนียบัตร ปริญญาตรี โท เอก เหล่านั้นแล้ว คือผู้ปัญญาชน แต่ในแง่ของกระผมนั้น ไม่ใช่หมายความว่าอย่างนั้น ในหลักวิชาต่าง ๆ โดยเฉพาะวิชาครู ก็แบ่งออกเป็นหลายประเภท นอกจากจะเป็นฝ่ายวิชาการได้ประกาศนียบัตรรับรองมาแล้ว ก็ยังมีสมองดีไหม ไม่เลือกชั้นวรรณะ ไม่เลือกว่าได้ดีกรีหรือไม่ได้ดีกรี สำคัญอยู่ว่าสมองนี้ดีไหม ภาษาครูเขาเรียกว่า I.Q. ดีไหม ความฉลาดเลิศล้อยนั้นมีหรือไม่ ความฉลาดซึ่งใช้สมองเหล่านั้นเป็นปัญญาชนชนิดหนึ่ง ประการที่ ๓ จิตใจดีไหม จิตใจสูงไหม บริสุทธิ์ไหม คิดต่ำไหม คิดอยากจะเบียดเบียนผู้อื่นให้เดือดร้อนไหม คิดอ่านอยากจะคอรัปชั่นไหม อยากจะมั่งมีศรีสุขโดยไม่เป็นธรรมอย่างนั้นไหม เขาดูเรื่องจิตใจ โดยเฉพาะปัญญาอันสูงสุด คืออริยสัจของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เรียกว่าปัญญาเลิศเป็นผู้บริสุทธิ์ในทางจิตใจ นั่นก็เป็นปัญญาชน ไม่ใช่มีปริญญาอะไรต่ออะไร อีกปัญญาชนหนึ่ง คือผู้ที่มีอาชีพเลิศหรือสัมมาอาชีวะ คนที่จะมีอาชีพดีนั้นตั้งเนื้อตั้งตัวได้นั้นเป็นความปรารถนาอย่างยิ่งของรัฐบาลนี้ที่อยากจะให้ประชาชนพลเมือง โดยเฉพาะกสิกรมีสถานภาพสมบูรณ์ที่อยู่ดีกินดีเป็นส่วนใหญ่ ก็พวกกสิกร ๘๐ เปอร์เซนต์เหล่านั้น จะเอาปริญญาที่ไหนไปสรวม แต่ว่าเรื่องสมองของเขานั้นยังใช้ได้ เราจะเห็นได้ว่า มีบุคคลหลายประเภทด้วยกันไม่ได้ผ่านปริญญามาเลย เขาก็มีที่ทำมาหากินอย่างเลิศลอย เป็นหลักเป็นฐาน โดยเฉพาะท่านกำนันผู้ใหญ่บ้าน เหล่านี้เป็นต้น มี

CIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ความรู้เพียงมัธยมปีที่ ๒ เท่านั้น ท่านก็ได้ปริญญาโททางกิตติมศักดิ์ ใครไปแข่งขันสวนส้มกับท่านซิ ให้ปริญญาเกษตรศาสตร์ต่าง ๆ นานา ก็สู้ท่านไม่ได้ นี่เป็นข้อหนึ่งที่จะชี้ให้เห็นว่า คำว่า บัณฑิตนั้นหรือผู้ที่มีความรู้นั้น ไม่ได้หมายความเจาะจงเอาว่า ผู้ที่มีปริญญาหรือได้ ป. ๔ เท่านั้น ท่านประธานที่เคารพในฐานะที่ผมได้สังเกตมาหลายสมัย ผู้ที่ทำประโยชน์ให้กับจังหวัดนั้น ไม่ใช่หมายความว่า มีปริญญา แล้วไปทำประโยชน์ให้แก่บ้านเมือง หรือใช้ความฉลาดอันถูกต้องที่แล้วมาเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๐ เรามีสถิติของผู้แทนราษฎรผู้จบปริญญานิติศาสตร์ ๕๐ กว่าคน นอกจากนั้นอีก ๑๒ คน รวมเป็น ๖๒ คน ผู้จบประถมปีที่ ๔ มีอยู่ ๕ คนเท่านั้น นอกนั้นเบ็ดเตล็ดเทียบเท่า เราจะเห็นว่าผู้แทนเหล่านั้นในจำนวน ๕—๖ คนเหล่านั้นหรือก่อนหน้านั้นขึ้นไปนั้น ได้ทำประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติอย่างมาก กระผมได้รู้จักกับอดีตผู้แทนหลายคนที่สำเร็จ ป. ๔ เท่านั้นหาเงินไปให้เขามากมายตลอดจนการแต่งกงแต่งกลอนเป็นเคร่าเป็นอะไรทางภาคอีสานนั้น รัฐธรรมนูญทั้งเล่ม สามารถพูดให้ท่านนายกรัฐมนตรีในอดีตอ้าปากค้างเลย ว่าแกร้อยกรองอย่างไร เพราะว่าสำเร็จอักษรศาสตร์ในยุคนี้สู้ไม่ได้ นอกจากนี้แล้วในการแปรญัตติก็ดี งบประมาณก็ดี ในการจะเอาถนนหนทาง เอาบ่อน้ำบ่อท่า สร้างสรรค์จังหวัดต่าง ๆ แกก็สามารถที่จะไปเข้าหาผู้หลักผู้ใหญ่หรือขอแปรญัตติอันถูกต้องคนนั้นไม่ใช่เรื่องปริญญาเป็นสำคัญ อยู่ที่ความฉลาดไหวพริบ ความสนใจต่อหน้าที่ที่คนมีอยู่ ผู้ใดสนใจผู้นั้นจึงจะมีความรู้อ้างหลักฐานได้ถูกต้อง ในกรณีอย่างนี้พวกผู้แทนในอดีต ป. ๔ นั้นได้ทำประโยชน์แล้วอย่างยิ่ง และถ้าจะบอกว่ามีใจต่ำหรืออะไรต่าง ๆ นานานั้นชอบทุจริต ฉ้อโกง อะไรต่าง ๆ นานานั้น ถ้าไปตรวจดูสถิติแล้วละก็ คนที่สำเร็จปริญญานั้นนะโกงมาก ไม่ใช่พวกประถมปีที่ ๔ ขอได้ตรวจดูสถิตินะครับ เหตุการณ์จะบอกเองเหล่านี้เป็นต้น เพราะฉะนั้นสำหรับปัญหาข้อนี้กระผมก็ไม่ใช่คัดค้าน เพียงแต่ตั้งเป็นข้อสังเกตให้สภาได้พิจารณา ท่านผู้ใดก็ตามในอันที่จะเป็นกรรมาธิการของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ กระผมขอฝากข้อสังเกตเหล่านั้น

Legislative Library Digital Repository of Thailand

ไปเพื่อพิจารณาด้วย สมควรที่จะแก้ไขก็แก้ไข และถ้าไม่แก้ไขก็สุดแต่อัธยาศัย แต่ความเห็นของกระผมมีเพียงเท่านี้ ขอขอบพระคุณครับ

หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช : กระผมมีความประสงค์สำคัญที่มาประชุมในวันนี้ และขึ้นมาอภิปรายในที่นี้ก็อยากจะแสดงความเห็นเกี่ยวกับพระราชบัญญัติเลือกตั้งให้ได้บันทึกไว้ว่าได้มีความเห็นแตกต่างกับของรัฐบาลในหลายอย่างหลายประการ ความจริงมาตราต่าง ๆ ที่กระผมติดใจหรือข้องใจและมีความเห็นไม่ตรงกับรัฐบาลนั้น เท่าที่ได้พิจารณาดูแล้ว กระผมก็มีความเห็นใจรัฐบาลทั้งสิ้น เข้าใจในความประสงค์ของรัฐบาลว่าเหตุใดจึงได้ยกร่างมาเช่นนั้น แต่บังเอิญมีความเห็นแตกต่างกันก็อยากจะขอแสดงให้ปรากฏ ว่าสำหรับมาตราแรกที่กระผมข้องใจ คือ มาตรา ๖ เกี่ยวกับการเลือกตั้งรวมเขตนั้น ความเห็นของกระผมก็ตรงกับท่านสมาชิกผู้มีเกียรติท่านที่ ๑ ที่ได้ลุกขึ้นอภิปรายในการพิจารณานั้น ท่านสมาชิกผู้นั้นได้ถามเหตุผลของทางรัฐบาลว่า เมื่อในขั้นแรกกระทรวงมหาดไทยผู้ยกร่างก็เห็นว่าควรจะแยกเขต คณะกรรมการกฤษฎีกาก็เห็นว่าควรจะแยกเขตแล้วเหตุไฉนคณะรัฐมนตรีจึงได้เปลี่ยนไปเป็นการรวมเขต ท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยก็ได้กรุณาตอบว่าเป็นเรื่องของคณะรัฐบาล ไม่จำเป็นที่จะต้องฟังกระทรวงมหาดไทยหรือคณะกรรมการกฤษฎีกาเสมอไป รัฐบาลอาจจะมีเหตุผลอย่างอื่น แต่สิ่งที่กระผมแปลกใจก็คือว่า รัฐบาลมีความเห็นอย่างใด จึงได้กำหนดลงไปว่าให้เป็นการรวมเขตนั้น ท่านรัฐมนตรีท่านไม่ได้แจ้งให้สภาทราบ ถ้าหากว่าท่านรัฐมนตรีจะได้แจ้งให้สภาทราบว่ารัฐบาลมีเหตุผลอย่างไรในการที่เห็นว่าควรรวมเขตแล้ว ก็อาจจะเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาของสภานี้ได้มาก ครั้นต่อมาท่านสมาชิกผู้มีเกียรติอีกท่านหนึ่งก็ได้ขึ้นมาอภิปรายเป็นทำนองสนับสนุนการตัดสินใจของรัฐบาล กระผมได้ฟังแล้วก็จับความได้ว่า ข้อใหญ่ใจความหรือข้อสำคัญที่สุดของการรวมเขตนั้นก็คือ ถ้าหากว่ามีการรวมเขตแล้ว ท่านผู้แทนราษฎรเก่า ๆ มีหวังที่จะเลือกเข้ามาได้มาก แต่ถ้าหากว่าแบ่งเขตแล้วจะไปแพ้คนที่เขาจะมาสมัครใหม่ ๆ ท่านอ้างว่าถ้าหากว่าผู้ที่สมัครถ้ามีการแบ่งเขตแล้ว ผู้ที่จะคิดมาเป็นผู้แทนใหม่นั้น ก็มีหวังที่จะเลือกตั้งได้ แต่ถ้ารวมเขตแล้ว ท่านผู้แทนราษฎรที่ได้บำเพ็ญมามีมาก ก็

Legislative Institutional Repository of Thailand

จะเลือกตั้งได้ กระผมยังไม่ค่อยจะเข้าใจ ธรรมดาการบำเพ็ญบารมีนั้น ก็ย่อมจะเกิดบารมีแผ่กว้างไปไกล จะร่วมเขตหรือแบ่งเขตก็เท่ากัน ถ้าบำเพ็ญบารมีจริงแล้ว ถึงจะแบ่งเขตก็ไม่น่าจะเดือดร้อน รวมเขตก็ไม่น่าจะเดือดร้อน เลือกอย่างไหนก็ได้ทุกที เพราะบารมีเป็นเครื่องคุ้มครองเราก็ได้พูดกันมามากแล้ว กระผมก็ไม่อยากจะท้าวไปถึงความหลัง แต่ว่าตั้งแต่ได้มีการปฏิวัติมา กระผมก็ได้รับการชี้แจงจนเกือบจะกลายเป็นการล้างสมอง ให้เข้าใจว่าที่ต้องทำการปฏิวัติก็เพราะเหตุว่า ผู้แทนราษฎรในสมัยหนึ่งวุ่นวายทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยแก่บ้านเมือง จึงได้ระงับสภาผู้แทนราษฎรมาถึงเวลา ๑๐ ปีกว่า เพิ่งจะมาเริ่มให้มีเลือกตั้งกันขึ้นก็เหตุในทางราชการ ถ้าหากว่าเหตุผลนั้นเป็นเหตุผลที่ถูกต้อง ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้ตอบแทนรัฐบาลจริง ๆ ละก็ เหตุในทางราชการจึงจะมาคิดรังเกียจผู้แทนที่เขาคิดจะสมัครใหม่ ผู้ซึ่งเขาไม่เคยเล่นการเมืองมาก่อนหรือไม่เคยเกี่ยวข้องกับการเมืองมาก่อน ถ้าเหตุผลนั้นเป็นเหตุผลของทางรัฐบาลด้วยแล้ว กระผมก็เห็นว่าออกจะแปลก ถ้าเหตุผลของรัฐบาลนั้นมีอยู่แต่เพียงก็เพื่อรักษาประโยชน์ของผู้แทนราษฎรเก่า ๆ ซึ่งขณะนี้ได้ทราบว่ากำลังไปเข้าพรรครัฐบาลกันมากแล้วละก็ กระผมอยากจะขอให้สภามีเกียรตินี้ได้โปรดสังวรณ์ไว้ว่าจะควรอย่างไร ที่กระผมพูดไปนี้ก็เข้าใจว่าเห็นจะเป็นการเดาเป็นส่วนมากเพราะเห็นท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย สั่นศีรษะกันอยู่ตลอดเวลาก็จะทำอย่างไรได้เมื่อท่านเองก็ไม่ชี้แจงเหตุผลของท่านให้กระผมทราบ หรือของคณะรัฐมนตรีให้กระผมทราบ อยู่ ๆ ก็มีท่านสมาชิกอีกท่านหนึ่งซึ่งมาแสดงความเห็นอย่างนี้ กระผมก็ต้องเชื่อไปหรือนึกว่าเป็นเหตุผลของรัฐบาลในเรื่องที่รวมเขตหรือแบ่งเขตนั้น กระผมก็มีความวิตกอยู่ว่า ถ้ารัฐบาลซึ่งเป็นที่เคารพนับถือของกระผมตลอดมาเพราะไม่เล่นการเมืองจะเกิดมาเล่นการเมืองกันขึ้นในตอนนี้ละก็เห็นจะลำบาก เพราะเหตุว่าจะมีผลอะไรแปลก ๆ ออกมาอีก กระผมก็ไม่ทราบในมาตราต่อไป ท่านประธานที่เคารพ กระผมขออนุญาตพูดเสียให้หมดความในใจเพราะเหตุว่าจะพูดกันทีละมาตรา กระผมก็ใคร่ว่าจะเสียโอกาสสมาชิกอื่น ซึ่งคงจะต้องการอภิปรายมาก ในมาตรา ๑๖ นั้น กระผมเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งกับท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ คนซึ่งผู้ที่พูดไปแล้วเมื่อกี้นี้ว่าการกำหนดวุฒิความรู้ชั้นมัธยม

Legislative Information Repository of Thailand

ปีที่ ๖ หรือ มัธยมศึกษาปีที่ ๓ ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการนั้น เป็นการกำหนดวุฒิที่ไม่ยุติธรรม เพราะเหตุว่าพูดไปแล้วก็ถ้าจะดูสถิติการศึกษาของประเทศไทย สำหรับผู้ที่สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมปีที่ ๖ หรือ ม.ศ. ๓ แล้วจะเห็นได้ว่ายังเป็นจำนวนน้อย เมื่อเทียบกับประชาชนส่วนใหญ่ซึ่งสำเร็จการศึกษาเพียงชั้นประถมปีที่ ๔ การที่กำหนดวุฒิการศึกษาสำหรับผู้สมัครไว้ในมาตรา ๑๖ นี้จึงกลายเป็นการลงโทษสิทธิในระบอบประชาธิปไตยอันสำคัญ คือสิทธิที่จะสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้แทนราษฎรนั้นไว้ให้แก่คนส่วนน้อย โดยที่คนส่วนใหญ่ซึ่งเขาก็จะต้องมีความปรารถนาดีต่อบ้านเมืองและมีประสพการณ์มากมายหลายอย่าง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการที่จะเข้ามาช่วยเหลือรัฐบาลบริหารประเทศนั้น ให้ต้องหมดสิทธิไป กระผมรู้สึกว่าออกจะไม่มีความเป็นธรรมเป็นอย่างยิ่ง ส่วนผู้ที่มีการศึกษาต่ำหรือศึกษาสูงจะดีไม่ดีอย่างไรย่อมแล้วแต่นิสัยใจคอนั้น ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติท่านได้กล่าวไปแล้ว กระผมเห็นด้วยทุกประการ ที่กระผมข้องใจสำคัญที่สุดจนถึงขนาดไม่อาจจะรับหลักการของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ ก็คือมาตรา ๑๙ มาตรา ๑๙ บอกว่า นอกจากลักษณะต้องห้ามที่บัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว บุคคลซึ่งมิได้เป็นสมาชิกพรรคการเมืองในวันที่สมัครรับเลือกตั้งต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง นี่ก็หมายความว่าใครจะไปสมัครรับเลือกตั้ง จะต้องเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองเสียก่อน มิฉะนั้นสมัครไม่ได้ การจำกัดสิทธิเช่นนี้ในรัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติไว้ เพราะมาตรานี้ก็บอกไว้ชัดว่านอกจากลักษณะที่ต้องห้ามที่บัญญัติในรัฐธรรมนูญ แปลว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จำกัดสิทธิประชาชนเกินกว่าที่รัฐธรรมนูญจำกัดออกไปอีก จริงอยู่รัฐธรรมนูญก็มิได้ห้ามไว้ แต่ว่าถ้าพูดถึงเจตนารมณ์ว่า รัฐธรรมนูญต้องการจะให้จำกัดสิทธิในการสมัครรับเลือกตั้งเพียงใดแค่ไหนนั้น ก็เป็นเรื่องของความเห็นก็จริงอยู่ แต่ในความรู้สึกส่วนตัวของกระผมในฐานะที่ได้เป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ตลอดจนได้เป็นกรรมาธิการตรวจร่างรัฐธรรมนูญมาแล้ว กระผมรู้สึกว่าการที่มาเพิ่มเข้าในมาตรา ๑๙ ให้เป็นคุณวุฒิเพิ่มขึ้นอีกอย่างหนึ่ง คือจะต้องเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองนั้น

CIRT
Chulalongkorn University Intellectual Repository of Thailand

ออกจะเป็นการเกินที่รัฐธรรมนูญได้มีเจตนารมณ์ไว้ กระผมเข้าใจว่าที่รัฐบาลร่างมาเช่นนี้ก็เพื่อสนับสนุนระบอบการปกครองประชาธิปไตยที่มีพรรคการเมือง แต่ว่าการสนับสนุนการปกครองในระบอบพรรคการเมืองนั้นมีทางที่จะทำได้มากมายหลายทาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางรัฐบาลเองตั้งพรรคการเมืองที่เป็นตัวเยี่ยงตัวอย่างขึ้นประกอบด้วยคนที่บริสุทธิ์ทุกทางที่ประชาชนเขานับถือประกอบด้วยนักการเมืองที่เสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมจริง ๆ ไม่มีประโยชน์ส่วนตัวเข้ามาเกี่ยวข้อง ถ้าหากว่ารัฐบาลตั้งพรรคการเมืองที่เป็นตัวอย่างขึ้นให้ประชาชนได้เห็นแล้ว กระผมแน่ใจว่าระบอบพรรคการเมืองที่ดีจะต้องเกิดขึ้นในประเทศไทย แต่ถ้าหากว่าเรายังคำนึงถึงพรรคการเมืองในฐานะที่เป็นพวกทางการเมือง คนเราเคยล่มหัวจมท้ายกันมาแล้วซ้อก็ไม่ตาย ขายก็ไม่ขาด ก็จำเป็นต้องกอดกันไว้แล้ว กระผมว่าพรรคการเมืองนั้นไม่มีทางที่จะเจริญได้ในประเทศไทย สำหรับผู้ที่สนใจในทางการเมือง สำหรับผู้ที่มีเจตนาดีต่อประเทศชาติอยากจะสมัครผู้แทนราษฎรนั้น ยกตัวอย่าง อย่างเช่นกระผมเองก็ได้ ขัดแต่ว่ากระผมไม่คิดจะสมัครผู้แทนราษฎร แต่ถ้าพูดเทียบความรู้สึกกันแล้ว ดูเหมือนจะตรงกัน คือว่าหากว่าเขาอยากจะสมัครผู้แทนราษฎร แต่ถ้าหากว่าเขาไม่มีความเลื่อมใสในพรรคการเมืองพรรคใดพรรคหนึ่งที่ตั้งขึ้นแล้วเขาก็ถูกจำกัดสิทธิไปโดยที่ไม่เป็นธรรมอย่างยิ่ง ในประเทศใดเขาก็ไม่ทำกันอย่างนี้ ในสหรัฐอเมริกาเองซึ่งปกครองด้วยระบอบสองพรรคมาเป็นเวลาช้านาน ในที่สุดก็ปรากฏว่ามีผู้สมัครเป็นประธานาธิบดีดึงออกขึ้นมาเป็นคนที่ ๓ เป็นพรรคที่ ๓ ซึ่งก็ไม่มีใครไปจำกัดเขาได้ แล้วก็ปรากฏว่ากำลังได้คะแนนเสียงอย่างมากมายอีกด้วย สำหรับคนไทยเราที่หวังดีต่อบ้านเมือง แต่เมื่อมองไปแล้วยังไม่เห็นพรรคใดที่เขาจะเข้าด้วยได้ มองไปทางนั้นก็เผอิญไปรังเกียจบุคคลบางคนในพรรค คนที่เป็นคนสำคัญในพรรคเผอิญเขาไปรู้มาว่าคน ๆ นั้นไม่ใช่ว่าสุจริตอย่างที่เขาต้องการจะให้เป็น หรือว่าเป็นคนที่ชอบกอบโกยผลประโยชน์ส่วนตัวมากไปหน่อยหนึ่งเหล่านี้ เขาก็รังเกียจ มองไปอีกทางจะไปเข้าอีกพรรคหนึ่งก็ปรากฏว่าหัวหน้าพรรคไม่เอาไหนเลย ไม่เคยเล่นกับลูกชาวบ้าน พูดเพ้อ ๆ ฝัน ๆ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

อุตส่าห์คิดเข้าด้วยให้มอความ เขาจะเล่น การเมืองกันอย่างไร ตัวก็ไม่เคยอย่างนี้ ก็ไม่รู้จะเข้า มองไปทางโน้นอีกพรรคหนึ่ง หัวหน้าพรรคขี้เมา ท่านประธานที่เคารพ แล้วจะให้ทำอย่างไร ในกรณีเช่นนี้ ในฐานะที่เป็นคนไทยคนหนึ่งซึ่งอยากจะแสดงความคิดเห็นในทางการเมือง อยากจะเข้าสมัครรับเลือกตั้ง เมื่อกฎหมายเลือกตั้งไปบังคับว่าต้องเข้าพรรค มองไปไม่มีทางเข้าเช่นนั้น ความรู้สึกอันไม่ดีก็จะต้องเกิดตามมาอีกหลาย ๆ ก็จะถูกตัดมือตัดเท้า ปิดบระตูไม่ให้ใคร ๆ เขาเข้ามาแสดงความคิดเห็นในทางการเมือง หรือทำประโยชน์ให้แก่บ้านเมืองตามที่เขาปรารถนาได้ เพราะฉะนั้นในมาตรานี้ กระผมจึงขอตั้งข้อสังเกต ขอประธานโทษ กระผมจึงขอกราบเรียนท่านประธานไว้ว่า กระผมรู้สึกข้องใจอย่างมากที่สุด ไม่เห็นด้วยเลยเป็นอย่างยิ่ง ส่วนมาตรา ๖ นั้น ที่เรื่องกำหนดการศึกษานั้นก็เป็นการจำกัดสิทธิอย่างที่กระผมว่ามาแล้ว เมื่อกี้ก็ลืมกราบเรียนท่านประธานไปว่า ถ้าหากว่าทางฝ่ายรัฐบาลเจตนาที่จะกำหนดวุฒิของผู้ที่เข้าสมัครรับเลือกตั้งผู้แทนราษฎรให้สูงกันแล้ว ก็จะไปกำหนดไว้ทำไมครับ แค่มัธยม ๖ เอาปริญญาตรีหรือปริญญาเอกเสียไม่ดีหรือ ก็เกณฑ์เดียวกัน ถ้าจะกำหนดการศึกษาสูงกันแล้ว ทำไมไปทำครึ่ง ๆ กลาง ๆ ความจริงเด็กมัธยม ๖ ทุกวันนี้ กระผมก็ไม่เห็นมีความรู้การศึกษาเท่าไร เท่าที่สังสอนกันมาหรือได้พบปะกันมาก็ไม่ค่อยจะได้ความนัก ปริญญาตรีก็เถอะ กำหนดไปแล้วอาจจะไม่พอกับความบรรสงค์อาจจะต้องรั้นขึ้นไปถึงไหนก็ได้ และที่กำหนดจำกัดสิทธิต่าง ๆ เหล่านี้ กระผมเห็นว่าเป็นระเบียบหรือเป็นการตั้งประเพณีที่ไม่ดีเป็นอย่างยิ่งให้เกิดขึ้นในประเทศไทยเรา คือการที่เราจะออกกฎหมายจำกัดสิทธิลงไปอย่างที่ตามใจเรา หรือด้วยความหวังดีของเรา โดยไม่คำนึงถึงสิทธิทั่ว ๆ ไปของประชาชนนั้น กระผมเห็นว่าเป็นระเบียบที่ไม่ดีที่ไม่ควรจะตั้งขึ้น จริงอยู่ ถ้าหากว่าเรากำหนดการศึกษาไว้ต่ำหรือเรากำหนดให้ผู้ที่จะมาสมัครเป็นผู้แทนราษฎรไม่จำเป็นต้องมีพรรคนั้น เราอาจจะได้สมาชิกในสภาผู้แทนราษฎรที่มีความคิดเห็นดีบ้างชั่วบ้าง คนที่มีความประพฤติเลวบ้างดีบ้าง แต่อย่าลืมว่าสภาผู้แทนราษฎรนั้นเป็นสภาที่ประชาชนในประเทศไทยเลือกเข้ามา ย่อมเป็นเครื่องสะท้อนให้เห็นสภาพของ

CIRT
Digital Intellectual Repository of Thailand

คนไทยทั้งประเทศ ซึ่งก็ย่อมจะต้องมีชั่วบ้างดีบ้าง มีการศึกษาบ้างไร้การศึกษาบ้าง เราจะไปบังคับด้วยกฎหมายฉบับเดียว บังคับด้วยกฎหมายฉบับเดียวให้ราษฎรเลือกแต่คนดีเข้ามานั้น กระผมเห็นว่าเป็นตัวอย่างที่ไม่ดี ซึ่งอาจจะชักนำให้เกิดการบังคับในขั้นต่อ ๆ ไปได้ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้บังคับแต่เพียงว่าผู้ที่จะสมัครรับเลือกตั้งผู้แทนราษฎรนั้นจะต้องเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง กระผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานสภาว่าต่อไปใครที่หลังเขาอาจจะมาออกกฎหมายอีกฉบับหนึ่งบังคับลงไปว่า ผู้ที่จะสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้แทนราษฎรนั้นจะต้องเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองพรรคใดพรรคหนึ่งเท่านั้น พรรคอื่นไม่ให้สมัคร แล้วเราจะทำอย่างไร เพราะมี Precedent มีระเบียบแบบแผนเราไปวางให้เขาแล้ว แล้วการที่บังคับให้คนที่เป็นสมาชิกพรรคการเมืองพรรคเดียวสมัครรับเลือกตั้งได้นั้นไม่ใช่กระผมเพ้อฝันไปเอง มีอยู่แล้วในหลายประเทศ คอมมิวนิสต์อยู่ที่ไหนเขาก็บังคับอย่างนั้น นั่นเป็นระบอบประชาธิปไตยของคอมมิวนิสต์ เราที่ถือว่าเป็นประชาธิปไตย รักสิทธิเสรีภาพของประชาชนเหนือสิ่งใดทั้งหมด เราจะลำเข้าไปครึ่งทางแล้วหรือในครึ่งนั้น โดยที่กำหนดลงไปว่า คนที่จะเล่นการเมืองเข้ามาเป็นผู้แทนราษฎรได้ จะต้องเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง นี่กระผมเห็นว่าเป็นข้อที่ควรจะระมัดระวังและควรจะสังเกตเอาไว้เป็นอย่างยิ่ง นอกจากนั้นแล้ว กระผมยังมีความเห็นอีกอย่างหนึ่ง คือในมาตรา ๑๔ เรื่องมาตรา ๑๔ ที่กำหนดไว้ว่าบุคคลผู้มีสัญชาติไทย ซึ่งบิดาเป็นคนต่างด้าว จะมีสิทธิเลือกตั้งได้ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้สอบมัธยม ๖ และมีข้อกำหนดอีกมากมาย คือต้องเคยรับราชการทหาร เคยเป็นข้าราชการประจำ หรือข้าราชการส่วนท้องถิ่น เคยเป็นข้าราชการการเมืองเหล่านี้ กระผมเห็นใจรัฐบาล คือไม่ได้ขัดข้อง ในใจจริงก็เห็นในความประสงค์ เห็นในเจตนาดีของรัฐบาลที่ว่า ในการที่จะให้สิทธิกันนั้นก็จะต้องมีความระมัดระวังตามสมควร แต่ว่าในเรื่องนี้กระผมคิดว่าไม่เคยมีใครพูดมาเลย กระผมอยากจะพูดไว้เป็นหลักฐานว่า ตามข้อเท็จจริงนั้น คนไทยที่มีบิดาเป็นคนต่างด้าวนั้นมีจำนวนมากมาย และมีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกที นโยบายของรัฐบาลแต่ก่อนมาก็พยายามที่จะอบรมให้คนไทยที่มีบิดาเป็นคนต่างด้าวนั้น ได้

Legislative Institutional Repository of Thailand

เป็นคนไทยอันแท้จริง มีความรักชาติบ้านเมือง นโยบายในการศึกษาตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาขึ้นมาจนถึงขั้นมหาวิทยาลัย ก็เป็นไปในทำนองนั้น พูดตรง ๆ กันเลย คือว่าเรามีนโยบายที่จะฝึกฝนอบรมให้ลูกจีนทั้งหลายที่เกิดในเมืองไทยนั้นเป็นคนไทย มีความรักชาติไทยเช่นเดียวกับคนไทยทั้งปวง ที่มิได้มาตกเป็นไทย เมื่อได้ลงทุนลงรอยได้มีนโยบายทำเช่นนั้นติดต่อกันมาเป็นเวลาหลายปี ผลก็ย่อมจะเกิดลูกจีนจำนวนมากมาย ทั้งหญิงและชายที่กำลังจะมีสิทธิเลือกตั้ง หรือมีสิทธิเลือกตั้งอยู่แล้วตามเกณฑ์อายุและเกณฑ์การศึกษานั้น ก็มีความรู้สึกเป็นไทยจริง ๆ มีความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ มีความรักในประเทศไทย เช่นเดียวกับคนไทยทั้งหลาย แม้แต่ภาษาจีนเขาก็ไม่นิยมพูด ในมหาวิทยาลัยทุกแห่งเวลานี้ ถ้าท่านสมาชิกผู้มีเกียรติจะสนใจไปตรวจดูสถิติ จะเห็นว่ามีจำนวนคนเช่นนี้เป็นจำนวนมากมายเหลือเกินที่เข้ารับการศึกษาแบบของไทย มีชีวิตจิตใจเป็นไทย มีวัฒนธรรมแบบไทย แล้วเมื่อเราออกกฎหมายไปอย่างนี้ ก็เท่ากับตัดความเป็นไทยของเขาลงไปทันที ซึ่งเสียแรงอบรมมาเป็นเวลาช้านานเป็นหนักเป็นหนา เขาก็จะรู้ตัวว่า อ้อเขาไม่ใช่คนไทยแท้ ทั้ง ๆ ที่เขามีสัญชาติเป็นไทย การกระทำเช่นนี้เป็นการแบ่งคนไทยออกเป็นสองพวก ให้มีชนส่วนน้อยซึ่งประโยชน์ไม่เท่าเทียมกันขึ้น และชนส่วนน้อยนั้นเราได้ให้การศึกษา ต่อไปเขาอาจจะรู้สึกไม่พอใจ อาจจะเกิดความขัดแย้ง อาจจะเกิดการเป็นศัตรูกันขึ้นได้ ภาวะเช่นนี้ รัฐบาลในทุกประเทศพยายามที่จะป้องกัน พยายามที่จะลบล้าง ที่เกิดขึ้นแล้วก็พยายามที่จะแก้ไขให้หายไป เราจะมาออกกฎหมายหรือดำเนินมาตรการอย่างใดอย่างหนึ่ง กลับกลายจะเป็นการก่อให้เกิดชนส่วนน้อยซึ่งไม่พอใจในภาวะของตนเองภายในสังคมขึ้นใหม่อีกหรือ โดยที่เราไม่เคยมีมาแต่ก่อน เฉพาะเรื่องนี้ผมเข้าใจรัฐบาล แล้วก็ไม่ได้ว่าตำหนิติเตียนอะไร แต่ว่าอยากจะขอแสดงความเห็นของกระผมไว้ในที่นี้ให้ปรากฏ กระผมเข้าใจว่าอย่างท่านสมาชิกทั้งหลายก็ยังไม่เคยได้แสดงกันมาก่อน อาจจะมีบางท่านที่ได้คิดไว้แล้ว แต่ยังไม่สบช่องสบโอกาส ก็ไม่ได้แสดงความคิดความเห็นเหล่านั้นออกมา นี่เป็นความเห็นของกระผมเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เลือกตั้งฉบับนี้ ซึ่งพูดไปแล้วเป็นร่างพระราชบัญญัติสำคัญที่สุดในการปกครองระบอบประชาธิปไตย จะเรียกว่าเป็นรัฐธรรมนูญอีกฉบับหนึ่งหรือเป็นส่วนหนึ่งของรัฐธรรมนูญก็ได้ แล้วก็ตามเหตุผลที่ได้กล่าวมาแล้ว กระผมมีความเสียใจจริง ๆ ที่จะขอประทานกราบเรียนท่านประธานสภาฯ ว่า กระผมไม่สามารถจะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้

นายทวี แรงขำ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย) : รัฐบาลมีความยินดีที่ได้รับฟังข้อสังเกตอย่างยืดยาวของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ และรัฐบาลก็มีความยินดีที่จะเรียนแถลงเพื่อความเข้าใจในปัญหาต่าง ๆ ที่ท่านได้อภิปรายนั้น ในข้อแรกที่ท่านได้ถามว่ารัฐบาลมีข้อพิจารณาอย่างใดในการวินิจฉัยและตกลงใจในปัญหาเรื่องการรวมเขตนั้น เพราะว่าในวาระแรกกระผมไม่ได้ชี้แจงต่อประธานต่อสภานี้ว่ามีเหตุผลและเรื่องราวเป็นประการใด ในข้อนั้นนั้นเมื่อท่านสมาชิกหรือสภานี้ประสงค์ที่จะทราบ กระผมยินดีที่จะเปิดเผยได้ว่า รัฐบาลมีข้อพินิจพิจารณาในปัญหานี้ซึ่งได้พิจารณาหลายวาระ หลายกรั้งหลายหน แต่ใคร่จะขอเรียนในเบื้องแรกว่า รัฐบาลไม่ได้ถือเอาเหตุผลจากผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือผู้จะสมัครรับเลือกตั้งมาเป็นข้อตัดสินตกลงใจในปัญหานี้ดังที่ท่านสมาชิกได้มีข้อสงสัยในเรื่องนี้รัฐบาลขอกราบเรียนว่า เหตุผลในการที่รัฐบาลได้คำนึงและพิจารณาถึงผลดีและผลเสียในเรื่องการแบ่งเขตและรวมเขตอย่างกว้างขวาง ฟังความคิดเห็นของรัฐมนตรีแต่ละท่านมีการอภิปรายกันมาก ถึงปัญหาข้อดีและข้อเสียของการแบ่งเขตและรวมเขต ซึ่งจะกราบเรียนโดยเคร่า ๆ หรือโดยสรุปก็ได้ เพราะว่าการพิจารณาในปัญหานี้ได้ใช้เวลาอย่างยืดยาวหลายวาระ หลายครั้งหลายหน แต่ถ้าจะสรุปแล้ว ในปัญหาเรื่องการรวมเขตก็มีข้อพิจารณาในการนี้ถึงปัญหาในทางดีก็มีมาก เช่นว่าซื้อเสียงยาก กระผมกราบเรียนเท่านี้ก็คงไม่ต้องอธิบายละเอียด ผู้สมัครมีมาก ทำให้มีโอกาสเลือกผู้แทนได้กว้างขวาง ได้ผู้แทนที่ดี เพราะคัดเลือกจากคนจำนวนมาก แต่ปัญหาข้อเสียก็มีในปัญหาเรื่องการรวมเขตเป็นข้อพิจารณา เช่นละเลยไม่ฟังเสียงฝ่ายข้างน้อย ผู้แทนในจังหวัดมีหลายคน ราษฎรไม่รู้จะพึ่งใคร การมีผู้แทนหลายคนมา

Legislative Institutional Repository of Thailand

จะเกี่ยงกัน เขตเลือกตั้งใหญ่ คนมั่งมีได้เปรียบคนที่มีรายได้น้อย ในการหาเสียง ก็เป็นข้อพิจารณาเหมือนกัน ในปัญหาเรื่องการแบ่งเขตก็มีข้อพิจารณาว่าข้อดีในการแบ่งเขตก็มีมาก เขตเลือกตั้งเล็กราษฎรรู้จักผู้สมัครเลือกตั้งได้ดี เป็นเขตเสมอภาค คือทุก ๆ เขตมีจำนวนประชากรไล่เรี่ยกัน หาเสียงง่าย ค่าใช้จ่ายในการหาเสียงทางส่วนตัว ทางราชการต่ำทำให้ชนกลุ่มน้อยมีผู้แทนได้ นี่ก็เป็นข้อดี แต่ข้อเสียก็มี คือตามความเข้าใจก็ว่าซื้อเสียงได้ง่าย ซึ่งเป็นเรื่องที่สุดแต่จะนึกคิด ถ้ามิทุจริตก็กระทบกระเทือนส่วนน้อยแบ่งเขตให้เท่ากันได้ยาก ทำให้มีการเลือกบุคคลมากกว่าเลือกพรรค อาจทำให้ฝ่ายปกครองถือโอกาสแบ่งเขตให้เป็นประโยชน์แก่พวกของตนได้ ซึ่งจะเป็นหรือไม่ก็แล้วแต่ ถ้าพลเมืองเพิ่มขึ้นก็ต้องเปลี่ยนแปลงกันเรื่อยไป และมีเหตุผลอย่างอื่นแต่ละอย่างที่ประกอบข้อพิจารณาไม่ได้เป็นไปอย่างที่ท่านสมาชิกข้องใจว่าจะฟังเสียงจากบรรดาผู้ที่จะสมัครผู้แทนมาเป็นข้อตัดสินในการนี้ และรัฐธรรมนูญก็เปิดโอกาสให้ว่า จะใช้วิธีแบ่งเขตแล้วแต่เหตุผลและข้อพิจารณาของรัฐบาลที่เสนอต่อสภา เมื่อได้พิจารณากันเป็นส่วนกว้างขวาง ประกอบกับภาวะปัจจุบันคณะรัฐมนตรีได้มีเสียงข้างมากในทางว่าควรจะใช้วิธีรวมเขต จึงขอกราบเรียนเพื่อทราบ

ปัญหาเรื่องมาตรฐานการศึกษาที่ท่านมีข้อทักท้วงและไม่เห็นด้วย และมีความเห็นแตกต่างกับรัฐบาลในเรื่องนั้น ท่านก็มีเหตุผลของท่านและเชื่อว่าทุกคนก็มีเหตุผล ทางฝ่ายรัฐบาลก็มีเหตุผล ซึ่งย่อมจะเป็นไปได้ตามระบอบประชาธิปไตยอย่างที่กระผมกราบเรียนเมื่อตอนต้น ปัญหาข้อทักท้วงในเรื่องนี้ก็มีไปในทางที่อ้างว่า เป็นการตัดสิทธิและเหตุอื่น ๆ อีกมาก แต่กระผมเห็นว่าสิทธิในทางการเมืองอันประชาชนคนไทยจะพึงมีนั้น ถ้าเราวิจัยลงไปถึงสิทธิทางการเมืองโดยทั่วไปแล้ว สิทธิของบุคคลย่อมได้รับความเสมอภาคกันภายใต้รัฐธรรมนูญเหมือนกัน สิทธิเกี่ยวกับการเลือกตั้งนี้ซึ่งเป็นสิทธิทางการเมืองอย่างหนึ่งก็มีหลายอย่างในประการแรกสิทธิที่จะรวมกันเป็นพรรคการเมืองซึ่งทุกคนก็ย่อมจะได้รับสิทธินั้นเสมอกัน ปัญหาที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งนั้นก็มีสิทธิในการเลือกตั้ง คือใช้สิทธิในการเลือก

LIRT
Legislative Information Retrieval Repository of Thailand

ตั้ง เป็นผู้ลงคะแนนเลือกตั้งอย่างหนึ่ง และสิทธิสมัครรับเลือกตั้งอีกอย่างหนึ่ง ถ้าพิจารณาว่าการสมัครรับเลือกตั้งเป็นการใช้สิทธิเพื่อมาดำเนินการทางการเมือง ก็อาจต่างกับสิทธิลงคะแนนคือในการใช้สิทธิจะเลือกใคร ในระบอบการปกครองระบอบประชาธิปไตยนั้น บุคคลย่อมมีเสรีภาพในทางการเมืองเสมอกันตามรัฐธรรมนูญบุคคลจะรวมกันเป็นพรรคการเมืองเพื่อดำเนินการทางการเมืองให้เป็นไปตามความมุ่งประสงค์ตามผลประโยชน์หรือความต้องการหรืออะไรของชนหมู่นั้นการรวมเป็นพรรคการเมืองนั้น บุคคลก็ย่อมจะใช้สิทธิของตัวที่จะส่งเสริมที่จะสนับสนุนให้พรรคการเมืองนั้นมีความสำเร็จในการที่จะมาดำเนินการทางการเมือง ตามความประสงค์ตามผลประโยชน์และความต้องการ หรือจะเป็นตามอุดมการณ์ของบุคคลส่วนนั้นที่ตั้งพรรคการเมืองขึ้นมา ปัญหาในชั้นนี้ก็แสดงว่าบุคคลย่อมที่จะใช้สิทธินั้น ๆ ในเมื่อเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง การเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองนั้นไม่ได้หมายความว่าจะเป็นผู้ที่จะมาเป็นผู้แทนแต่ฝ่ายเดียว หรือผู้ที่สมัครผู้แทนเท่านั้นที่จะเป็นสมาชิกพรรคการเมือง อันพรรคการเมืองที่รัฐบาลนั้นประสงค์ต้องการอย่างยิ่งก็คือ เป็นพรรคการเมืองของประชาชนทั้งหลาย ราษฎรที่จะรวมกันเพื่อดำเนินการทางการเมืองให้เป็นไปตามความมุ่งหมายวัตถุประสงค์หรือเจตนารมณ์หรือประโยชน์ของตน เพราะฉะนั้นพรรคการเมืองก็เป็นพรรคหรือสมาคมการเมืองของราษฎรทั้งหลาย ก็ในบัญหานี้ทุกคนก็ย่อมจะมีสิทธิที่จะสมัครพรรคใดพรรคหนึ่งเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามความต้องการของตน สิทธิในทางการเมืองนั้นก็ที่จะให้เป็นไปตามความต้องการของคนทั่วไป และดำเนินการในตอนที่ใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง ที่นี้บัญหาเรื่องการสมัครรับเลือกตั้ง ถ้าเราพิจารณาในแง่หนึ่งนั้นก็พิจารณาได้ว่า บุคคลที่จะเป็นเครื่องมือหรือตัวจักรของพรรคการเมืองนั้น ที่จะมาดำเนินการทางการเมือง หรือกล่าวอย่างง่าย ๆ ว่ามาเล่นการเมือง หรือมาเป็นผู้ปฏิบัติทางการเมืองมาเป็นผู้ดำเนินงานตามความประสงค์ของพรรคการเมืองหรือความประสงค์ของราษฎรที่รวมกันเป็นพรรคการเมืองนั้น ย่อมเป็นบุคคลที่จะมาทำหน้าที่มาเป็นผู้ปฏิบัติงานของพรรคการเมืองนั้น ๆ ไม่ใช่เป็นเรื่องของแต่ละบุคคล แต่เป็นเรื่อง

Legislative Institutional Repository of Thailand

ของการดำเนินการเพื่อให้ระชาชน หรือพรรคการเมืองอันเป็นส่วนรวมนั้นให้สำเร็จวัตถุประสงค์ อันบุคคลเหล่านั้นก็ควรจะมีข้อกำหนด มีกฎ มีเกณฑ์ การกำหนดที่ว่านั้น รัฐธรรมนูญเขียนไว้ว่าอย่างไร รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ว่า ให้กำหนดมาตรฐานของการศึกษาไว้ในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน เพราะฉะนั้น ก็เป็นเรื่องที่กฎหมายจะต้องกำหนดมาตรฐานการศึกษาขึ้นอีกในปัญหาเรื่องการกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่ว่านั้น ก็อยู่ที่ความเหมาะสม และการพิจารณาว่าแค่ไหนเพียงใดเป็นการสมควร ก็รัฐบาลเห็นว่าในการที่ดำเนินการจะให้เลือกเอาบุคคลมาเป็นผู้ดำเนินการทางการเมือง มาเล่นการเมืองดังที่กราบเรียน ก็ควรจะเป็นบุคคลที่ควรจะมีข้อกำหนดบางประการเกี่ยวกับพื้นฐานการศึกษาตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญไว้ ข้อโต้แย้งว่าแต่ก่อนมาเคยกำหนดต่ำกว่านั้น และเป็นข้อเท็จจริงที่ว่าเคยมีครั้งหนึ่ง คือตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งเมื่อปี ๒๔๙๕ กำหนดถึงชั้นมัธยม ๖ ก็เคยมี แต่ว่าท่านผู้มีเกียรติไม่เห็นด้วยก็เป็นเรื่องเหตุผลความรู้สึกนึกคิดของแต่ละฝ่ายที่กระผมกราบเรียนมานั้นเพื่อจะชี้ให้เห็นว่าผู้ที่จะได้รับเลือกตั้งมาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนนั้น หมายถึงบุคคลที่จะมาดำเนินการทางการเมืองตามเจตนารมณ์ของราษฎร ก็ควรจะมีข้อกำหนดพื้นฐานอันสมควร และพื้นฐานดังว่านั้นก็ไม่สูงเกินไป และไม่ต่ำเกินไป ก็เพียงแต่บุคคลจะมารับราชการเป็นข้าราชการชั้นเสมียนพนักงานก็ยังกำหนดไว้เป็นชั้นมัธยม ๖ ผู้ที่จะมาสมัครหรือที่พรรคการเมืองส่งสมัครให้เป็นผู้ดำเนินการทางการเมือง หรือเล่นการเมืองก็คิดว่า มศ. ๓ หรือมัธยม ๖ นี้เป็นมาตรฐานการศึกษาที่เหมาะสมและสมควรแล้ว นี่ก็เป็นเหตุผลที่ทางฝ่ายรัฐบาลมีความเห็นในเรื่องนี้ ก็เป็นความจริงอย่างที่ว่า อาจจะไปกระทบกระเทือนต่อบุคคลบางท่านที่ประสงค์จะสมัครซึ่งขาดคุณสมบัติในข้อนี้ แต่ในเรื่องนี้ก็ยังมีบุคคลอีกมากมายที่ขาดคุณสมบัติอย่างอื่นที่กำหนดในกฎหมายเลือกตั้งหรือในรัฐธรรมนูญ เป็นเรื่องที่สุดแต่จะพิจารณาถึงว่าความเหมาะสมในเรื่องนี้ประการใด การกำหนดขึ้นไม่ว่าในเรื่องใด ๆ ก็ย่อมจะต้องไปกระทบกระเทือนต่อสิทธิของบุคคลเป็นธรรมดา แต่ถ้าหากพิจารณาถึงเจตนารมณ์อย่างที่กระผมกราบเรียนแล้ว ก็ท่านสมาชิกผู้มี

ILIRT Legislative Institute Library of Thailand

เกียรติทั้งหลายก็คงเข้าใจว่าเหตุผลของรัฐบาลเป็นอย่างไร ในข้อสุดท้ายที่ท่านกล่าวถึงปัญหาเรื่องการกำหนดคุณสมบัติของบุคคลซึ่งมีสัญชาติไทย แต่มีบิดาเป็นคนต่างด้าวก็มีกำหนดเพิ่มเติมในเรื่องต้องสำเร็จ มศ. ๓ หรือมัธยม ๖ นั้น กระผมกราบเรียนต่อท่านประธานว่า ในข้อกำหนดดังนี้นั้นมีมาในกฎหมายเลือกตั้งทุกฉบับที่ได้มีการเลือกตั้งในประเทศไทย ไม่ได้เป็นการกำหนดหรือเป็นหลักเกณฑ์ที่กำหนดใหม่ในพระราชบัญญัติการเลือกตั้งนี้เลย แต่หากเป็นข้อกำหนดในกฎหมายทุกฉบับที่มีมาแล้ว และก็มีเหตุผลที่ควรจะกำหนดอย่างนั้นเป็นความจริงที่ทุกรัฐ ทุกประเทศจะสนับสนุนและจะพยายามให้เกิดสามัคคีธรรมในคนของชาตินั้นกับผู้ที่มีลักษณะอย่างที่ว่านี้ไม่พยายามที่จะกีดกัน พยายามที่จะส่งเสริมให้มีความรู้สึกเป็นคนของชาตินั้นด้วยกันทั้งสิ้น ถึงแม้รัฐบาลไทยทุกสมัยมาก็เชื่อว่ามีเจตนาเช่นนั้น แต่ว่าในปัญหาที่สนับสนุนส่งเสริมนี้ก็เป็นข้อกำนึงของรัฐแต่ละรัฐ เพราะการดำเนินการของรัฐนั้น ก็ต้องระวังในสิ่งที่ควรระวัง และให้ในสิ่งที่ควรให้ ในปัญหาเรื่องเกี่ยวกับบุคคลที่มีบิดาเป็นคนต่างด้าว ก็ในปัญหานี้นั้น ทุกอย่างจะไม่ปรากฏมีข้อกำหนดอย่างนี้ในกฎหมายที่ให้สิทธิเสรีภาพของบุคคลที่เป็นลูกคนต่างด้าวหรือคนต่างด้าว แต่ปัญหาในเรื่องสิทธิในการดำเนินการในทางการเมือง หรือสิทธิในทางการเมืองนี้ ก็ต้องมีข้อระมัดระวัง ตัวอย่างที่ท่านยกขึ้นมาสำหรับเด็กในมหาวิทยาลัยก็ถูก ก็เป็นความจริง กระผมก็คลุกคลีอยู่มหาวิทยาลัย ก็ย่อมมีข้อประจักษ์พยานการณ์อย่างที่ท่านว่ามีมากเป็นอันมาก แต่ถ้าหากว่าพูดถึงปัญหาเรื่องเด็กมหาวิทยาลัยแล้ว ปัญหาในที่นี้ไม่มี ไม่ได้ถูกกีดกัน เพราะอย่างน้อยก็ต้องจบ มศ. ๓ หรือมัธยม ๖ สิทธิต่าง ๆ ทั้งหลายแหล่ ได้เหมือนคนไทยทั้งหลายเช่นเดียวกัน ไม่ใช่เป็นการแบ่งแยก ถ้าคิดว่าเป็นการแบ่งแยกแล้วละก็ ท่านทั้งหลายก็คงจะเห็นว่า แม้แต่คนไทยแท้ ๆ ด้วยกันในกฎหมายเลือกตั้งนี้ ก็หาได้กำหนดว่าทุกคนไปเลือกตั้งได้ ทุกคนไปสมัครรับเลือกตั้งได้ ข้อนี้ไม่ใช่เป็นการแบ่งแยก ไม่ใช่เป็นข้อที่ว่าเป็นการแบ่งแยกของบุคคล ปัญหาอีกเรื่องหนึ่งที่ท่านสมาชิกพูดถึง คือ ปัญหาเรื่องกรณีสมาชิกพรรคการเมือง ข้อกำหนดข้อห้ามในกรณีที่ว่า ถ้าสมัคร

CIRT
Digital Intellectual Repository of Thailand

ต้องเป็นสมาชิกพรรคการเมือง ท่านไม่เห็นด้วย ก็อย่างที่กระผมกราบเรียนว่าท่านอาจจะไม่เห็นด้วย แต่ในเรื่องนั้นนั้น ปัญหาที่พิจารณาในเบื้องแรก กำหนดได้ไหม ก็เมื่อในรัฐธรรมนูญซึ่งกระผมได้กราบเรียนเมื่อตอนแรกนั้นว่า พระราชบัญญัติการเลือกตั้งอาจจะกำหนดลักษณะอื่น นอกเหนือไปจากที่กำหนดในรัฐธรรมนูญ ให้มีกำหนดในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งได้ คือลักษณะใด ๆ ที่ต้องห้าม ไม่ให้ใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง นี่ก็เป็นการกำหนดขึ้นได้ตามมาตรา ๙๙ แห่งรัฐธรรมนูญ ก็ปัญหาว่า จะสมควรกำหนดหรือไม่ ก็เป็นข้อพิจารณา นี่ก็เป็นเรื่องโยงกับปัญหาที่กระผมได้กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ เมื่อตอนแรกถึงปัญหาเรื่องการดำเนินการในทางการเมือง และปัญหาเรื่องการมีสิทธิทางการเมือง กับบุคคลธรรมดานั้น ผลประโยชน์ของตนก็ย่อมรักษาไว้ในฐานะที่ตนมีสิทธิ คือที่จะใช้สิทธิเลือกตั้ง ถ้าหากว่าสามารถจะขึ้นไปถึงขั้นที่จะเล่นการเมืองหรือดำเนินการในทางการเมือง ก็อาจมีข้อกำหนดให้ ไม่เป็นการตัดสิทธิของบุคคลทั่วไป ที่จะให้ผลของการเมืองเป็นไปตามความต้องการของคนหมู่นั้น โดยวิถีทางของแต่ละทาง ที่เป็นไปตามกฎหมายนั้น ในการที่กำหนดเช่นนั้นนั้น ก็เป็นความจริงอย่างที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้กล่าวถึงว่า การที่สนับสนุนให้พรรคการเมืองมีความมั่นคงและจีรังยั่งยืนตามที่ท่านว่านั้น ก็เป็นความจริง รัฐบาลก็ได้คำนึงถึงปัญหานี้เหมือนกันที่จะพยายามทุกสิ่งทุกอย่างให้การดำเนินการตามรัฐธรรมนูญนี้ที่จะปกครองกันอย่างนี้ได้มีความวัฒนาถาวร และเห็นว่าทางหนึ่งก็คือว่า ระบบพรรคการเมืองนี้ เป็นระบบที่จะช่วยประคับประคองค้ำจุนให้การปกครองระบอบนี้จีรังถาวรไปชั่วกาลนานนี้ ท่านก็บอกว่า การที่จะสนับสนุนพรรคการเมืองนั้นก็มีทางอื่นที่จะสนับสนุนอย่างนี้เร ก็จะต้องได้ก็จริง แต่ว่าพิจารณาถึงว่า สังคมของเราของเมืองไทยเรานี้มีหลายสิ่งหลายอย่างที่เรามีเจตนาที่อยากจะให้เป็นอย่างนั้นอย่างนี้ แต่ว่าถ้าไม่เป็นไปโดยทางกฎหมายแล้ว บางทีก็ไม่สำเร็จในเรื่องนี้ หากว่าพิจารณาจากความเป็นไปในต่างประเทศ ก็เป็นความจริงที่ว่าหลายสิ่งหลายอย่าง บางทีก็เกิดขึ้นมาเอง จากสังคมเอง วิวัฒนาการเองแล้วก็เป็นไปอย่างนั้น แต่ในเมืองไทยเรานั้นนั้น ก็มีหลายกรณีที่บางอย่างจะ

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

ต้องอาศัยกฎหมายนำทางก็มีมาก กระผมใคร่จะขอประทานกราบเรียนยกตัวอย่างง่าย ๆ เช่นอย่างในประเทศเดนมาร์ก เรื่องสหกรณ์เขาไม่มีกฎหมาย ถ้าเราไปประเทศเดนมาร์กแล้วเราไปถามหากฎหมายสหกรณ์ จะได้รับตอบว่าไม่มี แต่เขามีสหกรณ์เป็นล่ำเป็นสันเป็นกิจลักษณะเป็นหลักฐานในทางความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น มีการรับรองฐานะไปฟ้องร้องเป็นคดีในโรงในศาลก็ได้ แต่ว่าทั้งนี้ทั้งนั้นเป็นไปโดยวิวัฒนาการโดยสังคมเขาเป็นอย่างนั้น รับรองว่าเหมือนอย่างว่าสหกรณ์เป็นบ้าน ๆ หนึ่งซึ่งมีพ่อบ้าน หัวหน้าที่ดำเนินการสหกรณ์ก็ถูกรับรองโดยสภาพความเป็นจริง และกิจการสหกรณ์เขาก็เจริญมั่นคง แต่ว่าเมืองไทยเรานั้น ถ้าไม่มีกฎหมายสหกรณ์แล้วเข้าใจว่าการสหกรณ์อาจจะเกิดขึ้นได้ยาก เพราะฉะนั้นก็เป็นทางหนึ่งที่จะไปสู่ความสำเร็จให้มีสหกรณ์ก็คือทางกฎหมาย เพราะฉะนั้นโดยนัยเช่นนี้ก็เช่นเดียวกัน ท่านประธานที่เคารพ ก็รู้สึกว่าในการที่จะดำเนินการไปสู่จุดเป้าหมายปลายทางหรือวัตถุประสงค์อันเรียบร้อยในการที่เราจะมีรัฐธรรมนูญหรือมีการปกครองกันไปตามรัฐธรรมนูญนั้นเพื่อให้จีรังวัฒนาแล้ว ควรจะมีเรื่องพรรคการเมืองและสนับสนุนพรรคการเมือง การสนับสนุนโดยการปล่อยให้เป็นไปตามวิวัฒนาการอาจจะต้องรอเวลาอีกนานอาจจะต้องใช้เวลายืดยาวนานอาจจะมีปัญหาต่าง ๆ มาก รัฐบาลนี้ก็ใจเร็วกราบเรียนไว้ว่าอยากจะให้เห็นสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้นเพื่อความเรียบร้อย นี่แหละจึงได้เป็นข้อพิจารณาข้อหนึ่งในการที่เรามีข้อกำหนดในเรื่องให้สมาชิกเป็นสมาชิกพรรคการเมืองตามที่ท่านได้เสนอต่อท่านสภานี้ กระผมขอชี้แจงความข้องใจของท่านผู้มีเกียรติแต่เพียงเท่านี้

นายดุสิต บุญธรรม : ข้าพเจ้ารู้สึกยินดีมากที่ทางรัฐบาลและทางสภาได้ให้มีการอภิปรายในเรื่องนี้กันอย่างกว้างขวาง แล้วก็หวังว่าทางรัฐบาลก็คงจะได้ชี้แจงข้อสงสัยของสมาชิกให้คลายความข้องใจในประการต่าง ๆ โดยเหตุที่ว่ากฎหมายฉบับนี้มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่เราเห็นจะต้องรับกันโดยทั่ว ๆ ไปว่าเป็นกลไกอันสำคัญยิ่งในการที่จะดำเนินการประชาธิปไตยในบ้านเมืองของเราให้ลุล่วงไปดังที่เราทุก ๆ ฝ่ายต้องการ ท่านที่ได้อภิปรายกันมาเป็นจำนวนมาก ก็มีทั้งที่ข้าพเจ้าเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย รวมทั้งทางที่ฝ่ายรัฐบาลเอง ประเด็นที่

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ได้หยิบยกกันขึ้นมาพูดในวันนี้ก็มี ๓—๔ ประการด้วยกัน คือกรณีการแบ่งเขตหรือรวมเขตการเลือกตั้ง การจำกัดคุณวุฒิของการศึกษาของผู้สมัครรับเลือกตั้ง การกำหนดข้อห้ามมิให้ผู้ที่มิได้เป็นสมาชิกพรรคการเมืองเข้ารับเลือกตั้ง และมีประเด็นที่น่าสนใจมากอีกประเด็นหนึ่งที่ท่านวุฒิสมาชิกผู้ปรีชาได้ยกขึ้นมากล่าวถึงมาตรา ๑๔ ที่ไม่เคยได้มีการกล่าวกันมาก่อน ข้าพเจ้าขอประทานที่จะเรียนไปตามลำดับเรื่องที่ข้าพเจ้ารู้สึกว่าจะได้มีความสำคัญมากหรือน้อย สำหรับในเรื่องที่ท่านวุฒิสมาชิกผู้ปรีชาได้กล่าวถึงว่าไม่ควรจะจำกัดสิทธิบุคคลผู้มีบิดาเป็นชาวต่างด้าว และได้ยกตัวอย่างอ้างเหตุมาถึงนัยว่า ในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ก็จะมีบุคคลเช่นนั้นเป็นจำนวนมาก ปัญหาเรื่องนี้ข้าพเจ้าเห็นด้วยกับท่านวุฒิสมาชิกผู้นั้นและยอมรับว่านี่เป็นปัญหาที่อ่อนไหวที่ delicate สมควรที่รัฐบาล รัฐสภาจะได้พิจารณาให้ละเอียดเป็นอย่างดี เพราะปัญหาที่เกิดขึ้นวุ่นวายอยู่ในบ้านเมืองในประเทศต่าง ๆ แม้แต่ในสหรัฐอเมริกา ในอังกฤษ หรือประเทศที่เจริญทั่ว ๆ ไปทั้งหลาย ปัญหาที่เรียกกันว่าชนส่วนน้อยได้บังเกิดไปก่อความยุ่งยากให้มีขึ้นอยู่เป็นอันมาก และรัฐบาลแทบทุกรัฐบาลก็พยายามที่จะกำจัดและแก้ไขปัญหาในเรื่องนี้ ข้าพเจ้ายังไม่แน่ใจนักว่าปัญหาเรื่องนี้จะมีความรับร้อนประการใดที่จำเป็นจะต้องจำกัดสิทธิไปเช่นเดียวกับดังที่ได้มีอยู่ในกฎหมายเลือกตั้งฉบับนี้ ก็เห็นจะต้องให้สมาชิกรัฐสภาผู้มีเกียรติได้พิจารณาเรื่องนี้ให้ชัดเจนและโดยถ่องแท้รอบคอบ

สำหรับปัญหาอีกปัญหาหนึ่ง ในเรื่องเกี่ยวกับเรื่องการมีสิทธิ การจำกัดสิทธิผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกพรรคการเมืองเข้ามารับเลือกตั้งนั้น ข้าพเจ้าขอเห็นพ้องด้วยกับรัฐบาลในเรื่องนี้ และไม่เห็นด้วยกับท่านวุฒิสมาชิกผู้ที่ได้อภิปรายมาไม่เห็นด้วย ข้อความที่ท่านได้อภิปรายมาในสภานั้น ก็รู้สึกว่าท่านเกรงไปว่าจะเป็นการจำกัดสิทธิของพลเมือง และได้อ้างตัวอย่าง ๒—๓ ประการ เช่นว่าถ้าหากว่ามีความไม่พอใจในการที่จะเข้าพรรคการเมืองหนึ่งพรรคการเมืองใดก็เลยไม่รู้จะทำอะไรกัน ท่านได้ยกตัวอย่างไปจนกระทั่งถึงว่า ถ้าหากว่าไม่พอใจบางทีก็มองตูหน้าไปแล้ว หัวหน้าพรรคกนั้นเป็นอย่างนั้นเป็นอย่างนี้ ดังที่ท่านได้อภิปรายมาแล้วนั้น เรื่องนี้

Digitized by Chulalongkorn University Institutional Repository of Thailand

ข้าพเจ้าก็เห็นใจ ก็รู้สึกจะเข้าใจถึงความรู้สึกอันลึกซึ้งของท่านผู้ที่อภิปราย แต่ว่าจะเข้าใจได้ถูกต้องเพียงไรนั้นก็ไม่แน่นอนนัก สำหรับความเข้าใจในจิตใจของท่านที่อยากจะให้รัฐบาลได้ตั้งพรรคการเมืองที่บริสุทธิ์ผุดผ่อง มีหัวหน้าพรรคและมีผู้ประกอบการในพรรค ผู้ดำเนินการในพรรคสมาชิก ล้วนแต่บริสุทธิ์ผุดผ่องต่าง ๆ นั้น ความจริงเรื่องนี้ก็เห็นจะเป็นความปรารถนาของทุก ๆ คน แต่ว่าสิ่งนั้นอาจจะเป็นอย่างที่เขาเรียกว่า standard of perfection ซึ่งเราก็อยากจะไปให้ถึงจุดนั้น แต่ว่าการที่จะไปถึงจุดนั้นได้อีกกี่ร้อยปีหรือกี่พันปีนั้นเห็นจะไม่มีใครบอกได้ ความจริง ข้าพเจ้าเคยชื่นใจที่ท่านวุฒิสมาชิกผู้นี้ได้เคยอภิปรายในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ว่าสังคมในบ้านเมือง ขอประทานโทษ คือว่าไม่ใช่กล่าวถึงถ้อยคำของท่านเป็นคำต่อคำ แต่ว่าโดยเนื้อหานั้น ท่านกล่าวไปในทำนองว่า สังคมไทยในปัจจุบันนี้มักจะมองกันไปในแง่ร้าย เมื่อมองอะไรก็มองกันร้ายไปหมดทั้งนั้น จนกระทั่งเกือบจะเป็นว่าในสังคมปัจจุบันนี้หาคนดีไม่ได้ ท่านได้เตือนผู้ที่ได้ฟังการอภิปรายในวันนั้นว่า ในเรื่องเช่นนั้นก็อย่าได้หลงผิดไปเสีย เพราะว่าถ้าเป็นเช่นนั้นแล้วบ้านเมืองเราก็เห็นจะลำบากมากและมีแต่คนชั่วเต็มบ้านเต็มเมือง ตัวท่านผู้ที่อภิปรายเองได้ทำให้ข้าพเจ้าได้ชื่นใจโดยบอกว่า ท่านเองก็อยากจะไปรวมพวกกับพวกนั้นพวกนี้ก็โดยเหตุที่ว่าถ้าท่านคิดว่าตัวท่านดีท่านก็อยากจะเข้าไปช่วยแก้ไขในสังคมหนึ่งสังคมใดที่ท่านจะเข้าไปรวมอยู่ด้วยนั้น ให้ดีไปด้วยกันได้ตามกำลังปัญญาที่ท่านจะทำได้ และถ้าหากว่าคนดีทั้งหลายได้ช่วยกันดำเนินการดังเช่นที่ว่านั้น เราก็อาจช่วยกำจัดความไม่ดีหรือความชั่วให้ออกไปจากองค์การหนึ่งองค์การใดได้ ข้าพเจ้าหวังว่า ที่ได้กล่าวถึงคำอภิปรายของท่านวุฒิสมาชิกในคราวนั้นคงจะไม่ไกลเกินไปจากความจริงหรือไม่ไกลเกินไปจากเนื้อหาและสาระอันสำคัญของท่านในคราวนั้น แต่ว่าสำหรับในเรื่องการเมือง ในเรื่องพรรคการเมืองหรือการจำกัดสิทธิในเรื่องพรรคการเมืองนั้น ข้าพเจ้าก็ไม่แน่ใจว่ารัฐบาลมีความมุ่งหมายหรือมีความประสงค์อย่างไรแน่นอน แต่ว่าทั้งที่ได้ฟังทางรัฐบาลก็ดี ทางท่านวุฒิสมาชิกก็ดี ที่ท่านได้กล่าวถึงว่า เมื่อได้เริ่มมีการปกครองประชาธิปไตยเกิดขึ้นใหม่ ๆ ก็

Legislative Institutional Repository of Thailand

อยากจะวางรากฐานกันใหม่ อยากให้มีพรรคการเมือง ให้มีการดำเนินพรรคการเมืองให้เป็นไปโดยถูกต้อง ก็มีความสมัครใจที่จะเห็นไปตามความคิดเห็นเช่นนั้นด้วย และสำหรับในเรื่องที่จะไปเกรงว่าเป็นการจำกัดสิทธิ หรือว่าเป็นการทำไม่ถูกต้องอะไร ๆ ต่าง ๆ นั้น ก็ใคร่จะขอเรียนว่า ในเรื่องเช่นนั้น ไม่ว่ารัฐบาลในประเทศใด ก็ย่อมอาจที่จะกระทำสิ่งที่รัฐบาลนั้นเห็นว่าอาจจะเป็นประโยชน์ต่อรัฐบาล หรือเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของรัฐบาล แม้แต่ในรัฐสภาอังกฤษ หรือรัฐบาลอังกฤษเอง ซึ่งท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลายก็คงจะทราบดีอยู่ว่า รัฐบาลอังกฤษเองสามารถที่จะยุบสภาผู้แทนราษฎรของอังกฤษเมื่อหนึ่งเมื่อใดก็ได้ ที่เห็นว่าการเลือกตั้งครั้งใหม่จะเป็นประโยชน์แก่ฝ่ายตน เรื่องเช่นนี้ได้มีมาเป็นเวลานานแล้ว แม้แต่ในสมัยวินสตัน เชอร์ชิลล์ ยุบสภาที่ว่าได้อยู่มาเป็นเวลานาน ให้มีการเลือกตั้งใหม่ เชอร์ชิลล์เองก็ได้ยุบสภา เมื่อปี ค.ศ. ๑๙๔๕ ซึ่งเชื่อเอาเองโดยประมาณผลผิด ๆ ไปว่า เมื่อเสร็จสงครามแล้ว การเลือกตั้งซึ่งเรียกกันว่า ภาคี election พวกบรรดาทหารหรือพวกที่ได้รับทุกข์เดือดร้อนต่าง ๆ ในประเทศอังกฤษคงจะเห็นดีเห็นชอบไปกับพรรค Conservative ของเชอร์ชิลล์ ซึ่งถือกันว่าเป็นรัฐบุรุษชั้นนำของโลก แล้วก็รักษาประเทศชาติอังกฤษไว้ได้ให้ปลอดภัยจากการรุกราน แต่ว่านั่นเป็นเรื่องที่ว่าคาดการณ์ประมาณผลผิดไปด้วยเหตุอย่างอื่น รัฐบาลพรรคกรรมกรจึงได้เข้ามาเป็นรัฐบาลต่อจากรัฐบาล Conservative แต่สำหรับในเมืองไทยเรานี้เอง ตัวอย่างเช่นนี้ก็คงมี เมื่อเร็ว ๆ นี้ พ.ศ. ๒๔๙๑ รัฐบาลในสมัยนั้นก็ได้เคยจำกัดสิทธิราษฎรโดยการตรากฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง พิสดารอย่างที่สุดในโลกที่เคยกันมา คือจำกัดสิทธิผู้ที่จะมาสมัครรับเลือกตั้งต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า ๓๕ ปี ข้าพเจ้าว่าพิสดารที่สุดในโลกนี้ เพราะว่าถ้าไปพลิกดูตามรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งประเทศหนึ่งประเทศใด จะไม่เคยพบเช่นนั้นเลย แม้แต่รัฐสภาอเมริกันก็กำหนดอายุ ๓๐ ปีเท่านั้น สำหรับสภาสูงแล้วและอายุ ๓๕ ปีสำหรับผู้ที่จะรับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดี เพราะฉะนั้น ถ้าหากว่ารัฐบาลมีความเห็นว่า มีความจำเป็นที่จะต้องตั้งพรรค ต้องให้คนเข้าพรรคการเมืองเพื่อเหตุผลอย่างหนึ่ง

IIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

อย่างใด ซึ่งหวังว่ารัฐบาลคงจะได้ชี้แจงต่อไป ข้าพเจ้าเชื่อว่ารัฐบาลทำได้ และก็ไม่เห็นว่าจะต้องเสียหายอะไร เพราะเมืองไทยก็ได้เคยมีตัวอย่างกันในประเทศที่ถือว่าเป็นแม่ของประชาธิปไตย อย่างอังกฤษเขาก็ทำกัน แต่สำหรับในเรื่องด้านเกี่ยวกับคุณวุฒิการศึกษา ข้าพเจ้าไม่ค่อยจะเห็นพ้องด้วยกับท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยที่ได้ชี้แจงว่า เมื่อต้องการผู้คนที่จะเข้ามาเป็นผู้แทนราษฎรมาทำหน้าที่การการเมืองแล้ว ก็ควรจะต้องมีความรู้สูงเช่นนั้นเช่นนี้ ถ้าท่านคิดในทำนองเช่นนั้นแล้ว ข้าพเจ้าก็คงจะเห็นคล้อยตามท่านวุฒิสมาชิก ขอประทานโทษที่ต้องออกชื่อ คือคุณชายคึกฤทธิ์ ว่าถ้าอย่างนั้นละก็ ถ้าอยากจะเอาพันวิชาความรู้สูงๆ ถ้าอย่างนั้นก็จำกัดไปเสียเลยว่า ผู้ที่จะมามีสิทธิรับเลือกตั้งได้ก็ควรจะเป็นชั้นปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก อะไรก็ตามที่ที่ท่านเห็นว่าเป็นมูลฐานแห่งการพิจารณาของท่าน แต่ว่าความจริง ข้าพเจ้าเชื่อว่ารัฐบาลก็ดี รัฐสภาก็ดี คงจะอยากเห็นผู้แทนราษฎรในทรรศนะที่เป็นตัวแทนอันแท้จริงของประชาชน ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มหนึ่งกลุ่มใด ไม่ว่าจะเป็นประชาชนเหล่าใดที่มีอยู่ทั่วไปในประเทศของเรา ประชาชนจำพวกที่เป็นกสิกร จำพวกที่เป็นชาวนา จำพวกที่เป็นกรรมกร เหล่านี้ พวกที่จะได้คลุกคลีมีความเข้าใจหรือรู้เห็นจิตใจคนเหล่านั้น ก็เห็นจะไม่พ้นจากพวกที่เป็นกรรมกรอันแท้จริง และพวกเหล่านี้ในระดับการศึกษาที่จะให้สูงจนถึงชั้นมัธยมปีที่ ๖ นั้นก็หาได้ยากมาก ส่วนใหญ่ของพวกที่มีการศึกษาดีในชนบทนั้น เมื่อได้รับการศึกษาพอสมควรก็อยากจะไปเป็นครูประชาบาล ไม่ก็เป็นข้าราชการ ไปเป็นเสมียนห้างร้านต่าง ไม่มีใครที่อยากจะมาเป็นตัวแทนอันแท้จริง หรือสะท้อนภาพให้รัฐสภาได้เห็น หรือให้รัฐบาลได้เห็นว่า ความต้องการความรู้สึก หรือว่าสภาพของประชาชนในเขตนั้นในเขตนี้เป็นอย่างไรบ้าง ข้าพเจ้าเข้าใจว่าทางรัฐบาลที่ได้ชี้แจงมานี้คงจะมีทรรศนะอันคลาดเคลื่อนไปสักหน่อยหนึ่ง โดยเฉพาะเมื่อพูดถึงมัธยมปีที่ ๖ แล้ว เราอย่าได้ไปนึกถึงว่ามัธยมปีที่ ๖ ในสมัยปัจจุบันนี้ ซึ่งไม่ว่าที่ไหนๆ หรือทั่วๆ ไปก็มีโรงเรียนรัฐบาลก็มี โรงเรียนราษฎร์ก็มีทั่วไปทั้งนั้น แม้ว่าในเขตที่ไม่มีโรงเรียนรัฐบาลประจำอำเภอถึงมัธยมปีที่ ๖ ก็มีโรงเรียนราษฎร์ที่สอนชั้นมัธยมปีที่ ๖ อยู่โดยทั่วไป แต่

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

เดือนสกนงหนึ่ง ๆ นเวเตองนก... ...

ว่ากฎหมายได้บังคับว่า ผู้ที่จะสมัครรับเลือกตั้งนั้นจะต้องมีอายุ ๓๐ ปีขึ้นไป ๓๐ ปีนี้ที่จะต้องย้อนหลังไปถึงว่าคนที่เกิดเมื่อปี พ.ศ. ประมาณ ๒๔๘๐ อะไรทำนองนั้น ในระยะนั้นมาจนกระทั่งถึงเวลาที่จะเรียนถึงชั้นมัธยมปีที่ ๖ ได้ที่ไหนบ้าง มีอยู่กี่มากน้อยกันแม้แต่จังหวัดที่ข้าพเจ้าเอง ขอประทานโทษจังหวัดที่เป็นถิ่นกำเนิด คือจังหวัดนครนายกนี่ การศึกษาถึงชั้นมัธยมปีที่ ๖ นี่พึงมีจริง ๆ เมื่อราว ๆ ปี ๒๕๑๐ นี่เท่านั้นเอง ถ้าเช่นนั้นจะไปจำกัดสิทธิเขาด้วยเรื่องอะไร ด้วยเหตุผลในเรื่องเช่นนี้ก็มีหลาย ๆ ท่านได้อภิปรายมาแล้ว ข้าพเจ้าก็จะไม่ขอพูดต่อไปอีก สำหรับประเด็นเรื่องอย่างอื่นในเรื่องเกี่ยวกับการแบ่งเขตหรือรวมเขตนั้น ข้าพเจ้าเสียใจที่ว่าทางรัฐบาลได้แถลงมาได้ตอบข้อซักถามของท่านวุฒิสมาชิกที่อยากจะทราบว่าทำไมรัฐบาลจึงได้เปลี่ยนใจไป ทางรัฐบาลก็ไม่ได้ตอบให้แจ่มกระจ่างชัดเจนนัก แล้วก็แต่คือยู่อย่างหนึ่งที่ได้แถลงบอกว่า รัฐบาลหรือคณะรัฐมนตรีมิได้ถือเอาความคิดเห็นของบรรดาอดีต ส.ส.ต่าง ๆ มาเป็นหลัก

เล้วก็ข้าพเจ้ายืนยันที่เดียวว่า

นการตัดสินใจ

ดีประการหนึ่ง

แต่ว่าเหตุผลอันแท้จริงที่ว่าเหตุใด ค.ร.ม. จึงได้เปลี่ยนแปลงใจไปจากร่างเดิมของกระทรวงมหาดไทยซึ่งได้ร่างมาโดยผู้มือผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเจ้าหน้าที่ประจำของกระทรวงนั้น และได้ผ่านคณะกรรมการกฤษฎีกาซึ่งเราก็ถือว่าเป็นนักวิชาการ เหตุผลกลใดกระทรวงมหาดไทยจึงได้เปลี่ยนแปลงให้ไปเป็นรวมเขตนั้น ยังไม่ได้ตอบเราให้ชัดเจนพอที่สภาจะพิจารณาได้โดยละเอียดถี่ถ้วน อย่างที่ท่านสมาชิกบางท่านได้อภิปรายหรือทางรัฐบาลได้เล่าให้ฟังว่าได้มีข้อเหตุผลโต้แย้งกันมากมายอะไรต่าง ๆ แม้จนกระทั่งที่ได้กล่าวถึงว่าถ้าหากว่ามีการแบ่งเขตแล้วก็จะมีการซื้อเสียงกันได้ ข้าพเจ้าก็สลดใจที่ได้ยินคำพูดเช่นนั้น เพราะไม่คิดถึงไปเลยว่าเราจะดูหมิ่นสติปัญญาของประชาชน เราจะหมิ่นน้ำใจราษฎรในประเทศไทย บางทีท่านได้เคยเห็นว่าในการเลือกตั้งในครั้งสุดท้ายที่มีมาเมื่อ ๑๐ ปีเศษที่แล้วมานั้น ในบางครั้งในบางที่มีการซื้อเสียงกันได้อะไรต่าง ๆ นานา แต่โปรดอย่าลืมว่าในระยะ ๑๐ ปีมานี้ความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้มีไปมากมายเหลือเกิน แม้แต่

Legislative Institutional Repository of Thailand

ตัวอย่างง่าย ๆ ที่ว่าความเจริญในทางด้านวิทยาการนั้นได้ช่วยทำให้ราษฎรทั่วไป ไม่ว่าที่ไหนทั้งนั้น ได้มีความรู้เรื่องการปกครองการดำเนินการในบ้านเมืองได้เป็นอย่างดีที่เดียว แม้ว่าสื่อสารมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์ซึ่งจะมีไปบ้างก็เห็นจะไม่ทั่วถึงราษฎรเป็นแน่ แต่ว่า อย่าลืมว่าในระยะความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการนี้ทางการ electronic หรือพูดง่าย ๆ เครื่องวิทยุ transistor นั้นขยายให้ทางได้โปรดไปสอบถามหรือดูเถิดว่าเข้าไปตามชนบท ท่านจะเห็นได้ว่าไม่ว่าในป่าในเขาในห้วยในทุ่งที่ใด ท่านจะได้พบคนที่สนใจเปิดวิทยุ transistor ฟังบางทีนอนบนหลังควายก็เปิดวิทยุฟังได้ เวลาจะเกี่ยวข้าวปักหลักขึ้นมา วิทยุ transistor แขวนไว้ฟังดูก็ได้ แล้วไม่ใช่ฟังเช่นนั้นไม่ใช่เฉพาะฟังแต่เรื่องเพลงลูกทุ่งหรือเพลงไพเราะอะไรต่าง ๆ แต่ว่าได้ฟังและได้รู้เรื่องความเป็นไปของบ้านเมือง แม้จนกระทั่งเมื่อเวลานี้ประเทศขาดดุลย์การค้ากับประเทศญี่ปุ่นปีละ ๒—๓ พันล้าน นี่อย่านึกว่าราษฎรเขาไม่รู้ นี่เขารู้ ถ้าเมื่อมีการเลือกตั้งเข้ามาแล้วโปรดคอยดูว่าผู้แทนที่ราษฎรเขาเลือกตั้งเข้ามานั้น จะได้ดำเนินการอย่างไรบ้าง

ในเรื่องเช่นนี้ราษฎรเดี๋ยวนี้มีความเปลี่ยนแปลงไปมาก ขอให้ท่านที่คิดว่าประชาชนซื้อกันได้นั้น โปรดเปลี่ยนความเข้าใจเสียใหม่ด้วย ส่วนในเรื่องที่ว่าถ้าหากจะมีการเลือกตั้งแบ่งเขตแล้ว จะต้องมีการขัดอกขัดใจกันจนถึงกับประหัตประหารกัน ถึงจะสู้กันด้วยเป็นเงินล้านเป็นเงินอะไร ทำนองอย่างที่ท่าน ขอประทานโทษ อย่างที่ท่านวุฒิสมาชิกผู้มีเกียรติผู้ในอดีตเคยเป็นผู้แทนจังหวัดสระบุรีการต่อสู้ในทำนองนั้นเห็นจะไม่มีทั่วไปในประเทศไทย การต่อสู้โดยขนิดขายบ้านขายเรือนขายเมียขายตัวไปสู้กัน หรือว่าควักปืนควักลูกระเบิดไปยิงกันไปทำลายกันนั้น คงจะมีบ้างแต่เพียงในบางเขต โดยเฉพาะอย่างยิ่งเท่าที่ได้สดับตรับฟังมาก็ดูเหมือนจะมีที่สระบุรีนั้นแหละเป็นสำคัญ ส่วนในที่อื่น ๆ ความเป็นจริงไม่เป็นเช่นนั้น แม้แต่อย่างในการเลือกตั้ง ข้าพเจ้าเองก็เคยสู้กับอิทธิพลของการเงินอิทธิพลของผู้มีอำนาจอย่างเบ็ดเสร็จ แต่เพราะเหตุว่าข้าพเจ้าเป็นนักการเมืองที่จนที่ไม่มีเงิน ก็ไม่ได้เคยไปต่อสู้กันด้วยจำนวนเงินแสนเงินล้านเลย ข้าพเจ้ารู้ตัวดีว่าข้าพเจ้ามีกำลังแค่ไหน ก็สู้ด้วยกำลังสู้

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

ด้วยบัญญาเท่าที่พอจะสู้ได้ เมื่อแพ้ก็แพ้ไป ไม่ใช่ว่าถ้าแพ้แล้วจะไม่สามารถจะดำเนินการเมืองได้ หรือไม่สามารถจะช่วยชาติบ้านเมืองได้ แพ้เลือกตั้งแล้วก็ไปช่วยชาติบ้านเมืองได้ อาจจะไปทำอย่างอื่น ๆ อีกได้มากมายถมไป ข้าพเจ้าขอกราบเรียนแต่เพียงเท่านี้ เพราะว่าด้วยประการแรกก็เพื่อจะให้ท่านผู้มีเกียรติท่านผู้อื่นซึ่งอยากจะอภิปรายได้อภิปรายบ้าง และประการที่ ๒ โดยเหตุที่ทางรัฐบาลยังไม่ได้ชี้แจงให้ชัดว่า เพราะเหตุใด อะไรที่เป็นมูลเหตุจูงใจอย่างสำคัญทำให้เปลี่ยนแปลงความคิดเห็นจากแบ่งเขตเป็นรวมเขต ถ้าเมื่อใดเราได้ฟังประเด็นอันสำคัญนี้แล้ว บางทีข้าพเจ้าอาจจะขออนุญาตต่อสภาขึ้นมาอภิปรายอีก

จอมพล ถนอม กิตติขจร (นายกรัฐมนตรี) : ข้าพเจ้าได้ฟังการอภิปรายจากท่านสมาชิกวุฒิสภามาหลายท่านแล้ว ทั้งทางฝ่ายรัฐบาลก็ได้ชี้แจงโต้ตอบไปตามเหตุผลที่ทางรัฐบาลได้เสนอร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งมาในคราวนี้ กระผมคิดว่าท่านสมาชิกก็ได้ฟังเหตุผลกันมามากแล้ว สิ่งสำคัญที่กระผมอยากจะชี้แจงซึ่งรู้สึกว่าสมาชิกหลายท่านมีความข้องใจว่า ทำไมรัฐบาลจึงได้เปลี่ยนความคิดจากการที่จะให้มีการเลือกตั้งโดยวิธีแบ่งเขตเป็นวิธีรวมเขตนั้น ข้าพเจ้าขอเรียนชี้แจงอย่างตรงไปตรงมาว่า นับตั้งแต่ร่างพระราชบัญญัติเลือกตั้งฉบับนี้ได้เสนอเข้าสู่คณะรัฐมนตรีในวาระแรก ข้าพเจ้าเองในฐานะหัวหน้ารัฐบาลก็ได้ชี้แจงในที่ประชุมตามความคิดเห็นของข้าพเจ้าว่า ข้าพเจ้ารักในทางที่จะรวมเขต มากกว่าแบ่งเขต และพูดครั้งเราก็มีการคิดเห็นกันหลายครั้งเกี่ยวกับเรื่องนี้ เพราะว่ามีเหตุผลทั้งสองฝ่าย นอกจากนี้ยังมีเหตุผลจากบุคคลภายนอกซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับที่จะสมัครรับเลือกตั้ง ก็มีหรือผู้ที่เคยเป็นอดีตผู้แทนราษฎรแล้วก็มี ได้เสนอมายังข้าพเจ้า ก็มีเหตุผลไปด้วยกันทั้งสองทาง แต่ว่าเนื่องจากเราได้อภิปรายกันหลายครั้งก็ยังไม่ตกลงกันได้ว่า จะเอารวมเขตหรือแบ่งเขตแน่ ข้าพเจ้าเห็นว่าจะเสียเวลาในการที่จะให้กฎหมายเลือกตั้งนี้ออกมาโดยเร็ว ก็เลยตกลงว่าขอให้ส่งกฎหมายเลือกตั้งซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้ร่างขึ้นมานี้ไปให้กรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณา ส่วนการที่จะตกลงใจว่าจะรวมเขตหรือจะแยกเขตนั้น แล้วก็มาพิจารณาเหตุผลกันอีกต่อไป โดยรับฟังความคิดเห็นจากบุคคลภายนอก

Legislative Institutional Repository of Thailand

บ้าง ไม่ใช่เฉพาะในคณะรัฐมนตรีเท่านั้น และในระหว่างนั้นข้าพเจ้าก็ได้รับความคิดเห็นจากบุคคลภายนอก ไม่ใช่เฉพาะแต่พวกอดีตผู้แทนราษฎรเท่านั้น จากบุคคลหลายฝ่าย คนที่เป็นข้าราชการประจำการอยู่ก็มี คนที่เป็นข้าราชการนอกประจำการก็มี หรือบุคคลภายนอกซึ่งไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการที่จะมาสมัครผู้แทนราษฎรนี้ก็มี ได้เสนอความเห็นมายังข้าพเจ้าเป็นจำนวนมาก ส่วนในครั้งสุดท้ายเมื่อกฎหมายเลือกตั้งนี้ได้พิจารณาจากกรรมการกฤษฎีกาส่งกลับคืนมายังคณะรัฐมนตรีแล้ว ก่อนที่เราจะได้ส่งไปในเรื่องนี้ทางคณะรัฐมนตรีก็ได้พูดว่ากรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาเสนอกลับคืนมาแล้ว คณะรัฐมนตรีอาจจะตกลงใจในการที่จะรวมเขตหรือแบ่งเขตก็ได้ ไม่จำเป็นจะต้องเป็นไปตามที่กฤษฎีกาได้เสนอมานั้นเสมอไป เมื่อได้พิจารณาเช่นนี้แล้วในครั้งสุดท้าย กฎหมายเลือกตั้งนี้ก็ได้ส่งกลับคืนมายังคณะรัฐมนตรี และข้าพเจ้าได้เอาเหตุผลจากทุก ๆ ทางที่ข้าพเจ้าได้เรียนเมื่อกี้นี้ว่าเราได้รับเหตุผลจากบุคคลหลายฝ่ายแล้วก็เอามาประมวลดูว่าทางฝ่ายไหนมีความเห็นไปในทางเลือกตั้งรวมเขตหรือแบ่งเขต เมื่อได้รวมความคิดเห็นเหล่านี้แล้วก็ปรากฏว่าความเห็นในการที่จะให้รวมเขตนั้นมีมากกว่าที่จะแบ่งเขตกว่าเท่าตัว นี่ก็เป็นการแสดงประชาธิปไตยของรัฐบาล เราต้องการความคิดเห็นของคนทั่ว ๆ ไป ไม่ใช่ว่าจะเอาแต่ความเห็นของตัวเท่านั้น เมื่อสรุปความเห็นส่วนมากได้อย่างนี้แล้ว จึงได้ตกลงใจเสนอร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งมาในรูปรวมเขต ดังที่ปรากฏเช่นนี้ ไม่ใช่ว่าทางรัฐบาลไปฟังว่าอดีตสมาชิกสภาผู้แทนว่าอย่างไรก็ว่าอย่างนั้น ไม่ใช่เช่นนั้น นี่ข้าพเจ้าขอเรียนข้อเท็จจริงให้ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลายได้ทราบตามนี้ด้วย

นายประสิทธิ์ จุลละเกศ : กระผมมีความยินดีที่ท่านนายกรัฐมนตรีได้กรุณาชี้แจงความข้องใจในปัญหาเรื่องการแบ่งเขตและรวมเขต แต่ว่าโดยเฉพาะสำหรับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ก็น่าจะผ่านสภาไปด้วยดี เพราะเหตุว่าในขั้นรับหลักการนี้ทางร่างก็มีแต่เพียงว่าเพื่อให้มีกฎหมายเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนตามรัฐธรรมนูญนั้น เพราะฉะนั้นในปัญหาเรื่องในขั้นรับหลักการนี้ก็ไม่น่าจะมีปัญหาอะไร แต่ว่าที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติรวมทั้งฝ่ายรัฐบาลและทั้งท่านนายกรัฐมนตรี

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

ได้อุตส่าห์ชี้แจงในประเด็นและปัญหาต่างๆ ๓-๔ ข้อด้วยกันต่อสภา นี้ ก็รู้สึกว่าเป็นการดีอยู่มาก ทั้งนี้ก็เพราะเหตุว่าจะได้จารึกไว้ในคำอภิปรายในสภาผู้แทน ซึ่งถ้าหากว่าต่อไปข้างหน้าแล้วมีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญก็ดี หรือว่าเกี่ยวกับพรรคการเมืองก็ดี หรือว่าเกี่ยวกับกฎหมายเลือกตั้งก็ดี คำอภิปรายของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติในวันนี้ก็จะได้เป็นหลักฐานไว้

ในข้อนี้ กระผมจะขอประทานกราบเรียนนอกเหนือไปจากนั้นสักเล็กน้อย เพราะเหตุว่าข้อสารสำคัญต่างๆ นั้น อันที่จริงก็เป็นรายละเอียด แต่ทว่าที่ท่านประธานสภาได้อนุญาตให้สมาชิกได้อภิปรายโดยทั่วถึงกันนั้น ก็น่าจะเห็นว่าคงเป็นข้อสารสำคัญของพระราชบัญญัตินั้น กระผมจะขอประทานอภัยที่ขออธิบายเพิ่มเติมสักเล็กน้อยนอกเหนือไปจากท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่ได้กล่าวเมื่อกี้ นี้ คือในปัญหาเรื่องการแบ่งเขตและรวมเขตนั้น ท่านนายกรัฐมนตรีก็ได้ชี้แจงมาเป็นที่พอใจแล้ว แต่ว่าโดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับกระผมเองนั้น ขอประทานกราบเรียนจริงๆ ว่ากระผมได้มีความเห็นในเรื่องการแบ่งเขตนี้มานานแล้ว การแบ่งเขตนี้ตั้งแต่สมัยก่อนการปฏิวัติ ตอนนั้นก็ดูเหมือนจะเป็นท่านนายกรัฐมนตรีเองแหละที่ได้ให้กระทรวงมหาดไทยร่าง ให้ชื่อว่าประมวลกฎหมายเลือกตั้ง สำหรับกระผมเองซึ่งเป็นผู้แทนราษฎรจังหวัดภาคใต้คนหนึ่งก็เป็นกรรมการในการร่างกฎหมายฉบับนี้ด้วย ขณะนั้นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยก็เป็นประธาน เราก็พิจารณากันว่าทางฝ่ายมหาดไทยก็เห็นว่าเป็นเรื่องการแบ่งเขต เพราะว่าถูกต้องตามหลักวิชาการ นี่เป็นที่มาเดิม และต่อมาหลังจากที่ทางคณะรัฐมนตรีได้ให้กระทรวงมหาดไทยตั้งกรรมการบางท่านซึ่งเป็นท่านองคล้ายๆ ว่าเป็นผู้ที่ประสพการณ์ในทางด้านอดีตผู้แทนราษฎร กระผมก็ได้มีส่วนด้วย ในเรื่องนี้ก็เป็นเรื่องของกรณีการแบ่งเขตตลอดมา แต่ว่ามาสุดสิ้นเอาตอนไหนนั้น ต่อมามหาดไทยก็ไม่ได้แจ้งให้กระผมทราบ ก็เลยไม่มีโอกาสรู้ว่าจะหมุนจากการแบ่งเขตเป็นการรวมเขต อย่างไรก็ดี เรื่องอันนี้ก็เป็นเรื่องสำคัญ เป็นชีวิตจิตใจของการเลือกตั้งอย่างหนึ่ง ก็อยากจะขอฝากเรื่องนี้ไว้กับคณะกรรมาธิการ ซึ่งจะได้เป็นผู้พิจารณากฎหมายอันสำคัญนี้ต่อไป

Legislative Institutional Repository of Thailand

ในปัญหาต่อไป มีอีกสักเล็กน้อย จะขอกราบเรียนก็คือว่า ในปัญหาเรื่องมาตรฐานการศึกษา กระผมจะขอกล่าวเพิ่มเติมสักเล็กน้อย เพราะเหตุว่าเป็นมาตราฐานการศึกษานั้น ผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้แทนราษฎรนั้นเป็นบุคคลทางการเมือง ไม่ใช่เป็นบุคคลที่จะมารับราชการ ไม่ใช่เป็นบุคคลที่จะมาทำงานในหน้าที่ทางการหรืออะไรต่างๆ ซึ่งจำเป็นจะต้องมีคุณวุฒิขั้นต้น เมื่อเป็นบุคคลทางการเมืองแล้ว รัฐธรรมนูญก็กำหนดแต่เพียงว่าให้มีคุณสมบัติตามกฎหมายเลือกตั้ง ฉะนั้นกฎหมายเลือกตั้งก็น่าจะบัญญัติแต่เพียงว่า เอาสะเพียงแค่ประถมศึกษาก็เพียงพอแล้ว ถ้าหากว่าจะดูสถิติของกระทรวงมหาดไทยแล้ว จะเห็นได้ว่าการเลือกตั้งทั่วไปใน พ.ศ. ๒๕๐๐ นั้นมีสองครั้งด้วยกัน คือ เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๐๐ ปรากฏว่าจำนวนสมาชิกที่ได้รับเลือกตั้งทั้งหมดมีจำนวน ๑๖๐ คน คุณวุฒิไม่ถึงมัธยม ๖ ๑๖ คน และต่อมาในการเลือกตั้งอีกครั้งหนึ่งเมื่อเดือนธันวาคม จำนวน ๑๖๐ คนเหมือนกัน คุณวุฒิไม่ถึง ม. ๖ มีเพียง ๑๒ คนอย่างนั้นเป็นต้น ก็จะเห็นได้ว่า คุณสมบัติของ ม. ๖ นั้นก็ดูเหมือนจะไม่มีความจำเป็น เพราะเหตุว่าประชาชนก็คงจะทราบดีอยู่แล้วว่า ความสำคัญในเรื่องคุณวุฒินี้ก็เป็นข้อสำคัญอย่างหนึ่งในการที่จะพิจารณาเลือกผู้แทนเข้ามา แต่ว่าอย่างไรก็ตามเหตุการณ์นั้นเป็นเหตุการณ์ที่เกิดเมื่อสิบปีมาแล้ว เพราะฉะนั้นเมื่อมาถึงตอนนี้แล้วความสำคัญนั้นย่อมหมดไป ใหญ่ การที่จะไม่ให้มี ม. ๖ ไม่ให้เกี่ยวกับ ม. ๖ ได้ เอาแต่ชั้นประถมศึกษา กระผมก็ว่าเป็นการเพียงพอแล้ว

ในปัญหาต่อไปก็อยากจะขอกราบเรียนเพิ่มเติมสักเล็กน้อย คือในปัญหาเรื่องการสังกัดพรรค การสังกัดพรรคนี้ความจริงถ้าพิจารณาดูแล้วก็รู้สึกว่าความสำคัญอยู่ที่การสร้างพรรคให้มีความเข้มแข็ง ถ้าเราสร้างพรรคให้มีความเข้มแข็งได้แล้วละก็ การสังกัดพรรคนี่ไม่สำคัญ เพราะเหตุว่าผู้สมัครเองคงจะต้องมาสังกัดในพรรคที่มีความเข้มแข็งดี เพราะฉะนั้นในเรื่องนี้กระผมก็มีความเห็นไปอีกทางหนึ่ง แล้วก็นอกจากนี้ก็มีอยู่ว่าในเรื่องเงินประกันว่าสมัครก็เป็นส่วนปลีกย่อยหรอก แต่ว่ากระผมเห็นว่าในรูปของพรรคการเมืองนี่ ถ้าหากว่าร่างของเรานี่จะให้มีพรรคการเมืองจริงๆ แล้วละก็ การส่งสมาชิกไปก็ส่งไปใน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

นามของพรรคการเมืองอย่างนั้นแล้วละก็ ก็ไม่มีความจำเป็นอะไรที่จะต้องไปเรียกเงินกันถึง ๕,๐๐๐ บาท ตามรูปการแล้วพรรคนี้จะต้องออกเงินค่าใช้จ่ายให้กับสมาชิกในการส่งไป ถ้าสมมติว่าจะส่งไปสัก ๒๐๐ คน ก็เป็นเงินถึง ๑ ล้านบาท อย่างนี้ก็รู้สึกว่าอาจจะเกินกำลังของพรรคการเมืองได้ เมื่อเป็นอย่างนั้นแล้วละก็ ความสำคัญในเรื่องนี้ก็ไม่จำเป็น และยิ่งกว่านั้นพรรคการเมืองก็เป็นนิติบุคคลอยู่ เพราะฉะนั้นในการที่จะกำหนดเงินค่าสมัคร เงินประกันค่าสมัครนี้ให้เต่น้อยลง คือว่าไม่มี หรือว่าพันสองพันนี้กระผมคิดว่าเป็นการสมควรดีแล้ว

ประการสุดท้ายก็เป็นเรื่องของการร้องคัดค้านในเรื่องเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ในข้อนี้ก็ไม่มีข้อสำคัญอะไร แต่ทว่าก็มีข้อบัญญัติซึ่งนอกเหนือไปจากร่างเดิมไว้บ้างบางประการ กระผมก็จะถือโอกาสเรียนชี้แจงในทางด้านแปรญัตติต่อคณะกรรมาธิการต่อไป ในสุดท้ายนี้กระผมขอฝากความคิดเห็นต่างๆ ไว้ที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้อภิปรายมาด้วยความตั้งใจและปรารถนาดีต่อกฎหมาย คือกฎหมายเลือกตั้งอันนี้ เพราะถือว่าเป็นกฎหมายเลือกตั้งที่ใช้สำหรับทุกพรรค ไม่ใช่ว่าเพื่อประโยชน์ของพรรคใดพรรคหนึ่ง ก็อยากจะฝากข้อสังเกตไว้แก่คณะกรรมาธิการจะได้โปรดนึกพิจารณาดูต่อไป ถ้าหากว่าจะต้องแก้ไขอย่างไร ก็ขอได้โปรดให้ความเป็นธรรมแก่พรรคการเมืองทุกฝ่ายด้วย

พลตำรวจตรี สงัด กิตติขจร : ก่อนอื่นกระผมขอขอบพระคุณท่านประธานที่กรุณาเปิดโอกาสให้ปรึกษาวุฒิสมาชิกในรัฐสภาผู้มีเกียรตินี้ได้มีการอภิปรายในกฎหมายที่สำคัญ ที่จะเป็นพื้นฐานอันสำคัญในหลักประชาธิปไตยแห่งชาติในวันนี้ และการที่ ฯ พณ ฯ นายกรัฐมนตรีได้ลุกขึ้นกล่าวถึงความเป็นมาในการที่ต้องตัดสินใจวางหลักการในกฎหมายฉบับนี้อย่างนั้น ซึ่งกระผมเชื่อว่าคงจะมิได้หมายว่าท่านอยากจะให้สภานี้ต้องยุติการอภิปรายลงโดยฉับพลันง่ายๆ เช่นนี้ แม้ว่ากระผมจะเป็นข้าราชการประจำและการเมือง ซึ่งอยู่ใกล้ชิดต่อวงการรัฐบาลอย่างยิ่งผู้หนึ่งก็ตาม แต่โดยเกียรติของวุฒิสภาและโดยประโยชน์ของบ้านเมืองชนทั้งชาติ กระผมจึงใคร่แสดงความ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

คิดเห็นในบางประการที่ไม่อาจจะเห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ในบางประการ ประการสำคัญที่สุดก็คือมาตรการที่ได้ตราไว้ในมาตรา ๖ แห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งเกี่ยวกับประเด็นวิธีการเลือกตั้งแบบรวมเขตหรือแยกเขตและร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ตราในลักษณะที่จะให้มีการเลือกตั้งแบบรวมเขต อันนี้กระผมขอแสดงความรู้สึกเป็นส่วนตัวว่าตามหลักการนั้น ถ้าประเทศไทยหรือปวงชนชาวไทยพร้อมที่จะดำเนินวิถีทางการเมืองและพร้อมที่จะใช้สิทธิในการเลือกตั้งในระบบพรรคการเมืองแล้ว การเลือกตั้งในลักษณะรวมเขตก็น่าจะเป็นการถูกต้องในหลักการ แต่ตามข้อเท็จจริงที่เป็นอยู่ในขณะนี้และตามประสพการณ์ที่กระผมได้ผ่านและได้ประสบมาในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศเป็นอย่างมาก ยังรู้สึกว่าประชาชนชาวไทยในขณะนี้ยังไม่สู้มีความเข้าใจกระจ่างชัดในเรื่องการเลือกตั้งในระบบพรรคและโดยเฉพาะอย่างยิ่งในขณะนี้พรรคการเมืองต่าง ๆ ที่ถูกต้องตามกฎหมายก็ยังไม่ได้อุบัติขึ้นเลย คงมีแต่พรรคการเมืองเก่า ๆ ซึ่งก็ไม่แน่ว่าจะขอจดทะเบียนเป็นพรรคการเมืองต่อไปอีกหรือไม่ แต่การที่กำลังจะมีพรรคการเมืองเกิดขึ้นใหม่ ๆ ในระยะกระชั้นชิดกับการที่จะมีการเลือกตั้งทั่วไปนั้นย่อมจะเป็นการยากที่จะทำให้ประชาชนนั้นมีความตระหนักเลื่อมใสศรัทธาหรือเชื่อถือนโยบายของพรรคการเมืองพรรคหนึ่งพรรคใดได้ เพราะฉะนั้นการเลือกผู้แทนราษฎรของราษฎรในจังหวัดต่าง ๆ ผมเชื่อว่าเขายังคงใช้ดุลพินิจเลือกความดีของตัวบุคคลมากกว่าเลือกนโยบายของพรรค หรือถ้าที่ใดที่มีคนฉลาดมากหน่อยก็อาจจะใช้เหตุผลทั้งสองประการในการพิจารณาเลือกตั้งผู้แทนราษฎรของเขา อันนี้ก็เป็นสิทธิที่ประชาชนเขาควรจะได้เลือกด้วยตนเอง การที่ท่านผู้มีเกียรติในสภานี้ซึ่งกล่าวสนับสนุนในการเลือกตั้งแบบรวมเขตมาแล้วโดยอ้างเหตุผลว่าถ้ามีการเลือกตั้งโดยวิธีแยกเขตแล้ว ถ้าประชาชนในจังหวัดต่าง ๆ เหล่านั้นอาจจะถูกซื้อด้วยเงิน หรือบรรดาอันธพาลอาจจะใช้อิทธิพลรับการเลือกตั้งเข้ามานั่งในสภา หรือบางท่านที่อยู่นอกสภานี้อาจจะคิดไกลไปว่าถ้ามีการเลือกตั้งแบบแยกเขตแล้ว อาจจะเป็นความง่ายของบรรดาผู้ก่อการร้ายที่เป็นปฏิปักษ์ต่อหลักประชาธิปไตยของเราที่จะมีโอกาสเข้ามานั่งในสภานี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ผมคิดว่าคำกล่าวอันนั้นนอกจากจะเป็นการหมิ่นต่อประชาชนชาวไทยซึ่งผมเชื่อว่านับตั้งแต่ที่เราได้ว่างเว้นจากการเลือกผู้แทนเข้ามานั่งในสภา ๑๐ กว่าปี และนับตั้งแต่รัฐบาลได้พยายามพัฒนาในทุกด้านทุกมุมจนกระทั่งถึงการศึกษาและความรอบรู้ต่าง ๆ ให้แก่ประชาชนแล้ว ผมคิดว่าในบัดนี้ประชาชนชาวไทยทั่วไปคงจะมีความเฉลียวฉลาดเพียงพอที่จะใช้ดุลพินิจในการที่จะเลือกตั้งผู้แทนของเขาที่ถูกต้องมากกว่า อีกประการหนึ่ง การที่ราษฎรในจังหวัดต่าง ๆ จะใช้ดุลพินิจเลือกผู้แทนของเขาในแต่ละจังหวัด โดยที่เขาไม่มีความรู้จักผู้นั้นอย่างแท้จริงนั้น ย่อมเป็นการยากมากในหลักปฏิบัติ เขาย่อมจะต้องเลือกบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดกับเขา เพราะฉะนั้นการเลือกตั้งแบบแยกเขตก็จะเป็นความสะดวกแก่ราษฎรที่จะใช้ดุลพินิจอันนั้น และน่าจะได้ผู้แทนที่ราษฎรปลงใจเลือกอย่างแท้จริงมากกว่าการเลือกตั้งแบบรวมเขต และอีกประการหนึ่งที่ท่านวุฒิสมาชิกผู้มีเกียรติท่านเดียวกันนั้น ได้กล่าวว่า ถ้าทำการเลือกตั้งแบบแยกเขตแล้ว จะทำให้ได้ผู้แทนใหม่ ๆ ซึ่งไม่มีความรอบรู้ ไม่มีประสพการณ์เหมือนอย่างท่านผู้มีเกียรติทั้งหลายที่เป็นอดีตผู้แทนมาหลายสมัยเช่นนั้น กระผมคิดว่าเป็นคำกล่าวที่ค่อนข้างจะรุนแรงและเป็นการสบประมาทบรรดาบุคคลผู้ที่จะเข้ารับเลือกตั้งหรือมีสิทธิที่จะเข้ามานั่งในสภานี้ที่เป็นผู้ที่ใหม่ต่อการเลือกตั้ง พอสรุปได้ว่าสำหรับในประเด็นนี้ กระผมคิดว่าการเลือกตั้งแบบแยกเขตนั้น น่าจะเป็นการเหมาะสมและเมื่อประชาชนได้มีความเข้าใจและได้มีความรู้ได้รู้จักนโยบายของพรรคต่าง ๆ และได้ตระหนักว่าพรรคต่าง ๆ เหล่านั้นได้ทำตามนโยบายที่ได้ให้คำมั่นไว้จริง จนเกิดความเลื่อมใสศรัทธาแล้วกฎหมายฉบับนี้ก็อาจจะเปลี่ยนแปลงได้ เพราะไม่ใช่ตัวบทของรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายที่ประกอบเท่านั้น อาจจะแก้ไขในสมัยใดก็อาจจะทำได้ เพราะฉะนั้นในประเด็นนี้ กระผมอยากจะเรียนวิงวอนท่านวุฒิสมาชิกผู้มีเกียรติซึ่งส่วนมากเป็นข้าราชการประจำและการเมือง ขอได้โปรดใช้สิทธิและความรู้สึกนึกคิดของท่านอย่างมีเหตุมีผล โดยมิต้องเกรงใจรัฐบาลหรือไม่ต้องเกรงใจสิ่งหนึ่งสิ่งใดทั้งสิ้น เพราะภาระหน้าที่ที่เราได้เข้ามานั่งในสภานี้ เราทำหน้าที่แทนปวงชนทั้งชาติ สำหรับในประเด็นที่ ๒ ที่กระผมคิดว่า กระผมยังไม่เห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

LRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ของรัฐบาลนั้น ประเด็นนั้น คือข้อที่กล่าวไว้ในมาตรา ๑๖ ถึงวุฒิของผู้ที่จะมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งในร่างกฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดเอาชั้นมัธยมปีที่ ๖ กระผมคิดว่าความจริงก็เป็นดังที่ท่านวุฒิสมาชิกผู้มีเกียรติหลายท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านที่เพิ่งกลับไปยังที่นั่งเมื่อสักครู่นี้ ก็ได้แสดงตัวเลขให้สภานี้ได้ตระหนักแล้วว่า การเลือกตั้งทุกครั้งโดยเฉพาะครั้งสุดท้ายนี้ สมาชิกวุฒิสภานี้ที่มีวุฒิต่ำกว่า ม. ๖ มีเพียง ๑๒ คนในจำนวน ๒๐๐ กว่าคน ซึ่งนับว่าเป็นจำนวนที่น้อยมาก เพราะฉะนั้น การที่รัฐบาลหรือสภานี้จะตราพระราชบัญญัติตามมาตรานี้โดยกำหนดวุฒิไว้ ก็เป็นการรอนสิทธิเป็นการแสดงความรอนสิทธิของประชาชนโดยเปล่าประโยชน์ ทั้ง ๆ ที่ข้อเท็จจริงและในทาง practical แล้วมีจำนวนน้อยมาก และความจริงก็ปรากฏอยู่อีกประการหนึ่งว่า การที่จะกล่าวว่าผู้ที่จบ ม. ๖ ไปแล้ว จะมีคุณสมบัติหรือจะมีศีลธรรมหรือคุณธรรมดีเป็นที่เคารพสามารถที่จะเป็นผู้นำของป่วงชนในจังหวัดนั้นได้มากกว่าผู้ที่มีวุฒิต่ำกว่า ม. ๖ นั้นกระผมคิดว่า ไม่เป็นความจริงเสมอไป! เพราะในต่างจังหวัด บางจังหวัดหรือหลายจังหวัดที่เดียว ที่บรรดาพ่อค้าคหบดี หรือบรรดาผู้ที่มีเกียรติที่ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมและมีความรอบรู้ในทางปฏิบัติงานทางอาชีพและมีความรอบรู้ในการที่จะเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติมากกว่าบรรดาผู้ที่จบ ม. ๖ เสียอีก เพราะฉะนั้นการที่จะไปจำกัดสิทธิไว้ว่า ผู้ที่จะรับการเลือกตั้งเป็นผู้แทนราษฎรนั้นต้องจบ ม. ๖ นั้นจึงเป็นการวางมาตรการไว้ซึ่งไม่ตรงต่อข้อเท็จจริง ผมจึงขอแสดงความเสียใจว่าไม่อาจจะเห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ของรัฐบาล แม้ว่ากระผมเองจะรับราชการอยู่ใกล้ชิดกับรัฐบาลก็ตาม อีกประการหนึ่งในประการสุดท้าย ในมาตรา ๑๙ แห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ที่กล่าวว่า บรรดาผู้ที่จะสมัครเข้ารับเลือกตั้งเป็นผู้แทนราษฎรในจังหวัดต่าง ๆ นั้นจะต้องเป็นผู้ที่สังกัดอยู่ในพรรคการเมืองพรรคหนึ่งพรรคใดตามกฎหมายนั้น ผมคิดว่ามาตรการอันนี้ก็เช่นเดียวกันกับเหตุผลอื่น ๆ ซึ่งเป็นการรอนสิทธิของประชาชน เพราะเหตุว่าประชาชนก็ดีหรือผู้ที่จะแสดงเจตจำนงสมัครเข้ารับเลือกตั้งผู้แทนราษฎรก็ดี ยังไม่ตระหนักถึงความดีงามของพรรครัฐบาลพรรคหนึ่งพรรคใดได้อย่างแน่นอน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หรือพรรคการเมืองพรรคหนึ่ง พรรคใดก็ยังมิได้แสดงคุณสมบัติให้ประจักษ์ว่าจะเป็นผู้ที่บริหารราชการแผ่นดินไปด้วยความซื่อสัตย์สุจริตหรือด้วยความชอบธรรม เพราะฉะนั้นการที่จะบังคับให้ผู้ที่จะสมัครรับเลือกตั้งจำต้องเข้าสมัครอยู่ในพรรคหนึ่งพรรคใดทั้ง ๆ ที่เขาไม่ได้ปลงใจที่จะเข้าอย่างร้อยเปอร์เซนต์หรือทั้ง ๆ ที่เขายังแคลงใจในหลักนโยบายพรรคหนึ่งพรรคใด ผมคิดว่าเป็นหลักการที่ไม่ตรงต่อความเป็นจริงและผืนความเป็นจริงอยู่เป็นอันมาก ในขณะนี้ก็ย่อมเป็นที่ทราบกันอยู่แล้วว่า แม้บรรดาสมาชิกที่ต้องการจะสมัครเข้ารับเลือกตั้งในจังหวัดต่าง ๆ ในนามของพรรครัฐบาลนั้นก็มีเป็นจำนวนมากเกินกว่าที่โควต้าของแต่ละจังหวัดจะมีให้ส่งเข้าไปได้ นี่ก็แสดงให้เห็นว่าราษฎรหรือผู้ที่ต้องการที่จะสมัครเข้าเป็นผู้แทนราษฎรเข้ามารับใช้ราษฎรในจังหวัดของตนนั้นมีจำนวนมากและมีความกระตือรือร้นมาก รัฐบาลก็ย่อมจะหนักใจอย่างยิ่งในการที่จะเลือกผู้หนึ่งผู้ใดเข้าเป็นผู้แทนราษฎรของพรรครัฐบาล อันนี้ ในด้านรัฐบาลก็ยังมีความลำบากใจอยู่เช่นนั้น เพราะฉะนั้นหลักการอันนี้ก็ย่อมจะเป็นความลำบากใจแก่ผู้ที่เข้าสมัครเองและแก่ผู้ที่จะเลือกบุคคลเหล่านั้นเข้ามาเป็นผู้แทนราษฎรเป็นอย่างยิ่ง สรุปแล้วก็ปรากฏว่ามาตรการทั้งสามประการที่ผมกล่าวมานี้ที่อยู่ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะเป็นด้วยเหตุผลใดก็ตาม รู้สึกว่าได้ร่างขึ้นด้วยความกลัวทั้งนั้น จะกลัวอะไรก็ไม่ทราบ กลัวว่าจะไม่ชนะการเลือกตั้ง กลัวว่าจะมีอันธพาลมาท่วมสภา กลัวว่าจะมีคอมมิวนิสต์มาท่วมชาติ ซึ่งผมคิดว่าถ้าเราปล่อยให้แสดงอย่างเปิดเผย ผมอยากจะเห็นนักว่ามีผู้แทนราษฎรคอมมิวนิสต์คนใดในจังหวัดใด เราจะได้วางมาตรการในการดำเนินงานต่อเขาผู้นั้นได้โดยสะดวก แทนที่เราจะต้องปิดตาหลงเข้าไปปราบปรามบี้องกันบุคคลเหล่านี้ ผมคิดว่าเป็นการหมดสมัยแล้วที่เราจะต้องอยู่กันด้วยความหวั่นกลัว หวั่นกลัวที่จะไม่ชนะการเลือกตั้ง หวั่นกลัวที่จะไม่ได้เป็นรัฐบาล หวั่นกลัวที่จะไม่ได้เข้ามานั่งในสภาเพราะฉะนั้น ผมเห็นว่ารัฐสภานี้ควรจะใช้ดุลพินิจในการพิจารณาร่างกฎหมายฉบับนี้อย่างรอบคอบ และผมอยากจะขอเรียนท่านประธานว่า แม้ว่าคำอภิปรายของท่านสมาชิกหลายท่านจะซ้ำกันแต่ก็จะเป็นประ–วัติว่ารัฐสภานี้และรัฐบาลนี้ได้เปิด

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

โอกาสให้สมาชิกทั้งหลายได้ใช้ดุลพินิจในการพิจารณาร่างกฎหมายอันสำคัญแห่งชาตินี้ด้วยความละเอียดรอบคอบ และถ้าเสียงส่วนใหญ่ของรัฐสภานี้มีความเห็นประการใด ผมก็ใคร่จะวิงวอนให้รัฐบาลถอนร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ถ้าหากว่าจะมีความเห็นข้างมากขัดแย้งและไม่รับหลักการซึ่งเราจะไม่ถือว่ารัฐบาลนี้พ่ายแพ้ต่อญัตติในสภานี้ แต่เราจะถือว่ารัฐบาลได้รับฟังความคิดเห็นของบัญญาชนซึ่งเป็นผู้แทนของปวงชนทั้งชาติ และประวัติศาสตร์จะจารึกว่าวุฒิสมาชิกแห่งรัฐสภาในปัจจุบันนี้มิได้กระทำการใด ๆ เพื่อความประสงค์และเพื่อความปรารถนาของรัฐบาลแต่ถ่ายเดียวขอบคุณ

พันเอก สนอง ถมังรักษ์สัตว์: เป็นที่ทราบแล้วว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ รัฐบาลเสนอเข้ามาในรัฐสภาด้วยความรอบคอบ แต่ความรอบคอบนั้น ก็เป็นความรอบคอบของรัฐบาล ความรอบคอบของรัฐบาลนั้นอาจจะนำมาซึ่งทรรศนะซึ่งไม่ตรงกับความต้องการ หรือว่ารากแก้วของหญ้าแพรกได้ เพราะว่ารัฐบาลเป็นกลไกของรัฐ ซึ่งขึ้นอยู่กับการปกครอง ในวาระนี้ที่กฎหมายเลือกตั้งเข้ามาสู่รัฐสภานี้ เป็นโอกาสให้จะได้ใช้ความรอบคอบของวุฒิสภานี้ซึ่งขณะนี้ทำหน้าที่เป็นรัฐสภาแทนผลประโยชน์ของปวงชน และต้องการที่จะสะท้อนภาพความรู้สึกนึกคิดของบรรดาหญ้าแพรกนั้นขึ้นมาให้ฝ่ายรัฐบาลเองบ้าง นอกจากนั้นวุฒิสมาชิกส่วนใหญ่ซึ่งอยู่ในรัฐสภานี้ก็เป็นผู้ที่ได้เคยร่างรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันนี้มากับมือเอง นอกจากจะต้องทำหน้าที่สะท้อนภาพแล้ว ก็ยังจะต้องทำหน้าที่รักษารัฐธรรมนูญนี้ให้ได้รับการปฏิบัติไปด้วย กระผมมีความเห็นด้วยกับท่านสมาชิกที่มาทักท้วงรัฐบาลในเงื่อนไขสำคัญ ๆ สามประการ ในมาตรา ๖ เกี่ยวกับการรวมเขต มาตรา ๑๖ เกี่ยวกับคุณวุฒิต้องจบ ม.๖ ในมาตรา ๑๙ เกี่ยวกับต้องสังกัดพรรค กระผมก็รู้สึกภูมิใจอย่างยิ่งที่ว่าผู้เปิดฉากอภิปรายทักท้วงเป็นคนแรกนั้นได้ให้ความรู้สึกทั้งในด้านประสพการณ์และในด้านวิชาการ และในด้านความรู้สึกของประชาชนได้อย่างสละสลวย กระผมขอร่วมความรู้สึกนึกคิดนั้นไปกับท่านวุฒิสมาชิกผู้นั้นด้วย กระผมเพียงจะหยิบยกสำหรับส่วนตัวของกระผมเอง จะขอเพียงหยิบยกบางประเด็น ซึ่งยังไม่ได้มองกันเท่านั้นในหลักการสำคัญ ๆ ที่ว่าเหตุผลรวมเขตแบ่ง

LIRT Legislative Information Repository of Thailand

เขตและเหตุผลในเงื่อนไขอะไรต่าง ๆ นั้น ต่างคนต่างก็มีความคิดเห็นกันมากมายนัก เหตุใดเล่าจะมาตัดสินว่าความคิดเห็นนั้นเป็นความคิดเห็นที่ถูกต้อง กระผมเห็นว่าความคิดเห็นที่ถูกต้องนั้น จะต้องมองไปจากในด้านประชาชนและมองไปจากรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน มองจากความรู้สึกนึกคิดของประชาชนและมองเข้าใจให้ซึ้งในเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ เหตุผลนั้นแหละจึงควรที่จะเป็นเหตุผลที่ใช้ได้สำหรับตัดสินปัญหา สำหรับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญนั้น ถ้าจะมองอ่านกันที่คำปรารภอันนั้นก็พอที่จะสะท้อนภาพให้เห็นได้ว่าการที่รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันนี้เราร่างกันมาตั้งนาน ๑๐ ปีนั้น มีความมุ่งหมายอย่างไรเจตนารมณ์ก็มีอยู่ว่าไม่ต้องการจะให้เกิดความอลเวงอย่างที่เกิดขึ้นก่อนที่จะมีรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันนี้ประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่งก็เราต้องการที่จะสร้างรากฐานของระบอบประชาธิปไตยนี้ให้มั่นคง ให้เกิดขึ้นให้จงได้ และก็เห็นกันว่าสิ่งที่จะเป็นรากฐานได้อย่างหนึ่งนั้นก็คือ การสร้างระบบพรรค ที่นี้มองไปในด้านนี้แล้วเราก็จะเห็นว่ารัฐธรรมนูญได้วิวัฒนาการมาในสองด้านคือการแยกอำนาจนิติบัญญัติกับอำนาจบริหารออกไปให้เด็ดขาดนี่ประการหนึ่ง ประการที่ ๒ ก็อยู่ที่รูปของรัฐสภาคือมีวุฒิสภาด้านหนึ่งกับมีสภาผู้แทนอีกด้านหนึ่ง วุฒิสภานั้นพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งสภาผู้แทนนั้นราษฎรเป็นผู้เลือกตั้ง อันนี้ถ้าคิดกันให้ดี ๆ แล้ว ก็จะเห็นว่าการที่มีสองสภาแตกต่างกัน ทำหน้าที่กันคนละด้านนั้น สมาชิกของรัฐสภาไหนควรจะมีคุณลักษณะประการใด และผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเข้ามานั้นจะมีคุณลักษณะประการใดอันนี้ก็พอจะชี้ให้เห็นได้ว่า สำหรับวุฒิสมาชิกนั้นแน่นอนความรู้ก็ควรจะเป็นความรู้ที่ใกล้กับระดับเบื้องบน คือ มีความรู้สูงมีปริญญา มีประสพการณ์เป็นข้าราชการมา อันนี้แน่นอนที่สุด แต่ในด้านสภาผู้แทนแล้ว ก็เมื่อเราต้องการจะให้สะท้อนภาพของประชาชนขึ้นมาได้แล้ว เราก็ควรจะเปิดสิทธิให้ประชาชนนั้นได้เลือกและรับเลือกอย่างกว้างขวางที่สุดนี่ประการหนึ่ง

ประการที่ ๒ นอกจากเรื่องสิทธิแล้ว ลักษณะของผู้ที่จะใกล้ชิดกับราษฎรมากที่สุดนั้นก็ควรจะเป็นผู้ที่ใกล้เคียงกับสภาพความเป็นจริงของราษฎรทั่วประเทศไทยจากข้ออนุมานสั้น ๆ โดยสรุปอันนี้แล้ว จะมาเห็นได้ชัดเจนขึ้นว่าใน

LIRT Legislative Library Information Repository of Thailand

แง่คุณวุฒิการศึกษาที่ว่าจำกัด ม.๖ นั้น ไม่มีความหมายอะไรเลย ควรจะเป็นการศึกษาภาคบังคับซึ่งใช้อยู่ในขณะเลือกตั้งนั้น นี่ผมก็กล่าวสั้น ๆ ในประการที่ ๒ การแบ่งเขต รวมเขต อันนี้อาจจะลืมกันไปว่า เราได้มีรัฐธรรมนูญฉบับนี้แล้ว สิบปีนี้ได้มีการพัฒนาไปมากแล้ว การที่เราก้าวไปถึงขั้นนี้เราก้าวมาไกลแล้ว ก็เมื่อเป็นเช่นนั้นผู้แทนที่จะเข้ามาสมัยใหม่นั้น สมัยหลังเลือกตั้งก็ไม่ควรจะไปนึกว่าจะเป็นภาพเดียวกับผู้แทนราษฎรสมัยก่อนรัฐธรรมนูญฉบับนี้ไม่ควรจะเป็นเช่นนั้น ราษฎรที่จะเข้ามาในการพัฒนาขั้นนี้ยิ่งจะต้องเป็นผู้แทนที่สามารถแทนราษฎรได้จริง ๆ ไม่ใช่ว่าเป็นผู้แทนที่เลือกกันมาในระบบเผื่อเลือก คิดไปในสูตรแง่นี้แล้ว แบ่งเขตนี่แหละราษฎรควรจะเลือกผู้แทนได้คนหนึ่ง ก็จะเลือกที่ดีที่สุด เขาจะแทนตัวเขาจริง ๆ แต่ถ้ารวมเขตแล้วระบบเผื่อเลือก ระบบหวาดกลัวอย่างที่ท่านสมาชิกท่านหนึ่งว่าแน่นอน นี่ก็มาตกสูตรเรื่องรวมเขตแบ่งเขตนี่กระผมยกแต่เพียงเรื่องสั้น ๆ ง่าย ๆ ในที่สุดท้ายนี้เพื่อไม่ให้เสียเวลามาก กระผมอยากจะกล่าวแก้คำของฝ่ายรวมเขตที่ชอบพูดอยู่บ่อย ๆ ว่า ถ้าแบ่งเขตแล้วละก็จะแบ่งแยก จะแตกความสามัคคีอันนี้เป็นการเล่นคำกลับ แบ่งเขตนั้นตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ตามความเข้าใจของสภาพการพัฒนาบ้านเมืองเมืองไทยนั้น แบ่งเขตหมายถึงการแบ่งความรับผิดชอบ แบ่งงานในระบบราชการ เรารู้จักเรื่องนี้ดี มีอยู่ด้านที่จะต้องรักษาเอกภาพของนโยบายด้านหนึ่ง กับด้านการกระจายความผิดชอบไปสู่ผู้ปฏิบัติอันหนึ่ง ในระบบพรรคที่เช่นเดียวกัน ระดับเอกภาพของนโยบายนั้นควรจะอยู่ที่พรรค ถ้าหากว่าเราต้องการจะสร้างพรรคให้เข้มแข็ง ไม่ใช่ระบบพรรคสภาสมัยก่อน ผู้ที่รับไปปฏิบัตินั้นก็คือผู้แทนราษฎรหนึ่งคนที่ราษฎรเขาเลือกมาแล้วจริง ๆ แต่ถ้าเราไปเอาเรื่องรวมเขตเข้ามาแล้ว เราจะไปพบหัวคะแนนเป็นนายหน้าขัดขวางระหว่างพรรคกับผู้แทน อันนี้เป็นเหตุที่กระผมใคร่จะหยิบยกมาให้เห็นเพื่อช่วยกันประกอบการพิจารณา และกระผมหวังว่าข้อทักท้วงและความคิดเห็นของวุฒิสมาชิกนี้จะได้สะท้อนไปในความรู้สึกนึกคิดและความรับผิดชอบร่วมกันทั้งฝ่ายรัฐสภาในอันที่จะให้กฎหมายเลือกตั้งนี้เป็นกฎหมายที่

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรม-นูญ ขอบคุณครับ

นายทวี แรงขำ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย): กระผมใคร่ขอประทานโอกาสพูดอีกเล็กน้อย เนื่องจากที่มีท่านสมาชิกผู้มีเกียรติผู้หนึ่งได้อภิปรายให้ความเห็นว่ารัฐบาลการร่างกฎหมายมาฉบับนี้นั้น ตั้งอยู่บนรากฐานแห่งความกลัว กลัวคอมมิวนิสต์ กลัวคนมีเงิน กลัวอันธพาล กระผมใคร่ขอประทานกราบเรียนว่า เกี่ยวกับเรื่องนี้ทางรัฐบาลมีความยินดีที่จะรับฟังด้วยดีในความคิดความเห็นของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติต่าง ๆ ที่จะให้ความคิดความเห็นในเรื่องการร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้หรือมีข้อสังเกตหรือมีข้อทักท้วงประการใดก็ตามเป็นเรื่องที่ในฐานะที่เป็นรัฐสภาก็ย่อมจะมีความคิดความเห็นเช่นนั้นได้ แต่ในเรื่องที่มีความรู้สึกว่ารัฐบาลร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้โดยอาศัยความกลัว ๓ – ๔ ประการนั้น รัฐบาลขอกราบเรียนยืนยันว่ารัฐบาลมิได้ร่างกฎหมายฉบับนี้มาด้วยความกลัว ขอกราบเรียนว่าโดยที่ในระบบการปกครองนี้เราแบ่งแยกการใช้อำนาจอธิปไตยหลายทาง มีฝ่ายนิติบัญญัติ มีฝ่ายบริหาร และมีฝ่ายตุลาการ รัฐบาลย่อมจะต้องมีความรับผิดชอบในการดำเนินการบริหารราชการเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนและความมั่นคงของรัฐตามวิถีทางรัฐธรรมนูญ ในการพิจารณาเรื่องนี้นั้น กราบเรียนได้ว่าไม่ใช่เหตุเพราะความกลัวในสิ่งต่าง ๆ แต่ว่าด้วยความรับผิดชอบในหน้าที่ที่พึงมีต่อแผ่นดินและต่อรัฐสภาและในเรื่องต่าง ๆ เหล่านั้นถ้าจะพึงมีปัญหาเช่นเรื่องคอมมิวนิสต์ก็ดี มีปัญหาอันธพาลก็ดี หรือปัญหาเรื่องใดๆ ก็ตามรัฐบาลเสียอีกมีหน้าที่ที่จะต้องดำเนินการต่อปัญหานั้น ไม่ใช่ด้วยความกลัว เพราะฉะนั้นในปัญหานี้ก็ขอกราบเรียนต่อท่านประธานว่า รัฐบาลร่างกฎหมายนี้มาด้วยความรับผิดชอบและความสำนึกที่เป็นผู้ที่รับผิดชอบบริหารราชการแผ่นดินต่อรัฐสภานี้

นายพรหม สูตรสุคนธ์: กระผมใคร่จะขอประทานกราบเรียนรบกวนเวลาสักเล็กน้อย เกี่ยวด้วยกรณีการเลือกตั้งแบ่งเขตหรือรวมเขต เท่าที่ได้ฟังคำอภิปรายของท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยและท่านนายก-รัฐมนตรีแล้ว ก็เห็นว่าการรวมเขตนั้นและการแบ่งเขตนั้นมีการโต้เถียงกัน

LIRT Legislative Library Repository of Thailand

เฉพาะผู้สมัครรับเลือกตั้งกับรัฐบาล แต่ไม่ได้นึกถึงว่าราษฎรเขามีความปรารถนาอย่างไร เท่าที่กระผมได้ดำเนินการเลือกตั้งมาแต่ครั้งสมัยผู้แทนตำบล จนถึงสมัยเลือกตั้งครั้งสุดท้ายที่สุด ก็ปรากฏว่าถ้าสมัยใดมีการแบ่งเขตราษฎรบ่นกันพึมพำว่าเอ ถ้าแบ่งเขตกระผมอยากได้คนที่กระผมชอบ แต่อยู่คนละเขตจะให้กระผมไปเลือกอย่างไร นี่เราก็ไม่มีทางออก ถ้าเราชอบอย่างนั้น ไม่มีโอกาสจะเลือกได้ ขออนุญาตไปเลือกได้ไหม ถ้าเราไม่มีชื่ออยู่ในบัญชีเลือกตั้งไปเลือกไม่ได้ ถ้าไปเลือกผิด ติดคุก ทำนองนี้ ในที่สุดถ้ากระผมไม่ชอบใจคนที่เขาแบ่งเขตอยู่ในเขตกระผม กระผมจะทำอย่างไร ไม่ชอบใจแล้วก็ไปแสดงตัวรับบัตรเขามา แล้วก็คืนให้เขาก็ได้ บอกว่าไม่ชอบสักคน เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วก็ถ้าสมัยใดที่มีการรวมเขตก็รู้สึกว่าเสียงน้อยออกเสียใจ เสียงไม่พอใจในการที่จะเลือกผู้แทนไม่มี ขอเรียนเป็นข้อสังเกตต่อสภานี้ ส่วนในกรณีที่เกี่ยวในเรื่องระบบพรรคนั้น กระผมคิดว่าสมัยเริ่มแรกในปัจจุบันนี้ ถ้าเราจะเริ่มต้นอย่างไร ถึงแม้ว่าจะเห็นว่าต้องสมัครในนามพรรคเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติ และเป็นทางดีที่สุด แม้หากว่าจะเป็นการตัดสิทธิหรือรอนสิทธิอะไรก็ตาม ถ้าจะเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติและไม่เป็นอันตรายต่อบ้านเมืองแล้ว กระผมคิดว่าสิทธิเสรีภาพนั้นทุกคนย่อมเสียสละ ยอมเสียสละ แต่ในกรณีมาตรา ๑๖ ในวุฒินั้น กระผมขอสนับสนุนท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทุก ๆ ท่านที่เห็นว่าควรจะให้เป็นมาตรฐานของการศึกษาภาคบังคับ ทั้งนี้ก็เพราะเหตุว่าเรายังพิจารณาดูว่าประชาชนทั้งประเทศมีจำนวน ๓๐ กว่าล้านคน กระผมได้สอบถามกระทรวงศึกษาธิการแล้วว่าผู้ที่สำเร็จ ม.๖ มีประมาณสักเท่าไร คิดดูเวลานี้อย่างมากไม่เกิน ๓ ล้านคน ๓ ล้านคนนะ คล้าย ๆ กับว่าเป็นเจ้าของประเทศ ส่วนอีก ๒๗ ล้านคนนะ คล้าย ๆ กับว่าเป็นไม่ใช่เจ้าของประเทศ เพราะฉะนั้นจิตใจของประชาชนในสมัยประชาธิปไตยนี้ ถือว่าคนไทยทุกคนเป็นเจ้าของประเทศ เมื่อได้รับการศึกษาตามมาตรฐานการบังคับของกฎหมายแล้ว ถือว่ามีเอกสิทธิ์เท่า ๆ กันหมด ในอันที่จะดำเนินการชีวิตเพื่อให้ประเทศของตนเจริญรุ่งเรือง แต่ว่าถ้าเราไปขีดขั้นลงไปว่า บุคคลที่จะเข้ามาเป็นผู้แทนของราษฎร เพื่อบริหาร

CIRT
Legislative Institute Research Repository of Thailand

ประเทศนั้นน่ะ ต้องให้มีวุฒิมัธยมบีที่ ๖ เมื่อเป็นเช่นนั้นจะแบ่งคนเป็นสองพวก พวกหนึ่งเป็นพวกเจ้าของประเทศมีหน้าที่ในอันที่จะเข้ามาเป็นผู้แทนได้ อีกพวกหนึ่งไม่ใช่เป็นเจ้าของประเทศเสียแล้ว เมื่อเป็นเช่นนั้นจะเป็นการแตกแยกกันระหว่างประชาชน เฮ้ย เรานะไม่ใช่เจ้าของประเทศเสียแล้ว มือที่ ๓ ก็เข้ามายุแหย่ด้วยประการต่างๆ แล้วอีกอย่างหนึ่งกระผมก็ปรารถนาดีต่อรัฐบาล คือว่าเราต้องเอาใจประชาชนมาใส่ใจเราเสียก่อน อย่าไปนึกว่าเราจะต้องการแต่เฉพาะคนมีวุฒิ คนมีวุฒิชนิดที่จิตไม่เป็นธรรม มีช่อราษฎร์บังหลวง คดในข้องอในกระดูกก็เยอะแยะ ส่วนคนที่ไม่มีวุฒิถึงชั้นปริญญา แต่ว่าเป็นคนดีมีศีลธรรมถือคำสัตย์ พวกเหล่านี้เป็นสิ่งที่รัฐบาลต้องการเหลือเกิน อย่าถึงให้เข้ามาอยู่ในสภาอันสูงเพื่อสำหรับจะได้ช่วยกันบริหารราชการบ้านเมืองให้มีความเจริญก้าวหน้า เพราะฉะนั้นบุคคลจำพวกที่เราเห็นว่าต่ำกว่ามัธยม ๖ นั้นน่ะ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติหลายคนได้ให้ทรรศนะต่าง ๆ นานา ผมเห็นด้วย เพราะเหตุว่าคนเรานะเลือกที่เกิดไม่ได้ โรงเรียนมัธยม ๖ เวลานี้ไม่มีเกิน ๒๐๐ อำเภอแล้วที่นี้ประชาชนที่อยู่ห่างจากมัธยม ๖ จะมีโอกาสได้เรียนได้อย่างไร เพราะฉะนั้นผมคิดว่าอย่ากระนั้นเลย เอามาตรฐานที่กฎหมายบังคับให้บุคคลมีเอกสิทธิ์เท่า ๆ กัน คือ ประถมบีที่ ๔ เป็นหลัก ส่วนที่จะเข้ามาได้แค่ไหนอย่างไรนั้นแล้วแต่สมรรถภาพและความนิยมนับถือของประชาชนในท้องถิ่นนั้นเป็นหลัก และอีกประการหนึ่งถ้าหากว่าเรารับในกรณีมาตรา ๑๙ ว่า ผู้สมัครต้องเป็นสมาชิกพรรคและต้องพรรคส่ง เมื่อเช่นนี้แล้วเราจะไปกลัวอะไร พรรคย่อมมีการกลั่นกรองคัดเลือกจัดสรรบุคคลที่มีฝีมือดี มีความนิยมสูงเข้าไปต่อสู้ ส่วนพวกที่ไม่มีวุฒิถึงมัธยม ๖ แต่ว่าเขามีสมรรถภาพสูง ผู้คนพลเมืองนับหน้าถือตา เป็นคนดีมีศีลธรรมถือคำสัตย์ เป็นที่เคารพรักใคร่แก่คนทั้งเมือง แล้วจะไม่ใช้เขาอย่างนั้นหรือ เพราะฉะนั้นผมจึงขอความกรุณา เวลานี้ก็เป็นเวลาที่เที่ยงไปแล้ว ที่ท่านสมาชิกบางท่านเสนอว่า ขอให้รัฐบาลคืนร่างพระราชบัญญัติไปนั้น ผมไม่เห็นด้วย ขอให้รับหลักการไว้ แม้ว่าจะมีการแก้ไขปรับปรุงกันอย่างไร ขอให้ไปอยู่ในขั้นกรรมาธิการได้ก็จะเป็นการสะดวกมาก เพราะ

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

เหตุว่าเวลานี้อยู่ในความสนใจของประชาชนเหลือเกิน อยากจะให้คลอดเสียเร็ว ๆ และอีกประการหนึ่งก็ทางฝ่ายพนักงานผู้ดำเนินการก็จะได้เตรียมเครื่องไม้เครื่องมือในการที่จะทำการเลือกตั้งให้เป็นการเรียบร้อย เท่านั้นแหละขอขอบคุณ

ประธานวุฒิสภา : ขอเรียนว่าได้อภิปรายกันมาพอสมควรแล้ว หมดเวลาแล้ว เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าก็อยากจะขอมติต่อที่ประชุมนี้ว่า สมควรจะปิดอภิปรายได้หรือไม่

นายสานนท์ สายสว่าง : ความจริงก็อภิปรายกันมามาก ควรจะลงมติมานานแล้ว แต่บังเอิญความเห็นของท่านสมาชิกผู้มีเกียรตินี่มีการแตกแยกกัน ซึ่งผมฟังเป็นคนกลาง ๆ อยู่ก็รู้สึกกลุ้ม ท่านพี่ก็ว่าควรจะรวม ท่านน้องก็ว่าควรจะแยก แล้วก็มีอีกหลายอย่างหลายประการ บางท่านก็ว่าให้อย่ารับหลักการเลย บางท่านก็ว่าให้คืนไปเถอะ ผมก็เลยวิตกไปว่า คืนไปก็แย่ไม่รับหลักการก็แย่ เราไม่มีกฎหมายเลือกตั้ง ทีนี้ผมก็เห็นว่ากฎหมายนี้สำคัญแล้วก็กฎหมายเข้าสภานี้สำคัญอยู่ ๒ ฉบับ กฎหมายพรรคการเมือง กฎหมายเลือกตั้ง ถ้าหากว่าสภานี้จะทนหิวกันสักหน่อย ก็อาจจะได้รับฟังความเห็นที่จะเป็นประโยชน์ในชั้นกรรมาธิการ แต่พูดกันตามความจริงแล้วนะครับ นี่ชั้นรับหลักการครับ ปฏิเสธไม่ได้ ก็ต้องรับแต่ข้อปลีกย่อยก็ควรจะไปว่ากันในชั้นกรรมาธิการ ใครไม่เห็นด้วยมาตราไหนก็แปรญัตติตัดออก แก้ไขได้ เพราะฉะนั้นในสิ่งต่าง ๆ อยู่ที่นี่ ที่ว่าไม่รับนี้ไม่ถูก หรือให้คืนไปก็ไม่ถูก ต้องเอาต้องรับแล้วเดี๋ยวก็ไม่มีกฎหมายเลือกตั้งแล้วเขาก็โทษรัฐบาลอีก นี่ถ้าจะเป็นลูกไม้กระมัง แกล้งถ่วงให้สมาชิกมาท้วงรับคืนไปเสีย หนัก ๆ เข้าก็เลยไม่ต้องเลือกตั้งกันเท่านั้นซึ่งเป็นการที่เสียหาย ฉะนั้น กระผมเห็นว่าสิ่งต่าง ๆ ที่อภิปรายนี้ก็ควรแล้วที่ท่านประธานควรจะได้พิจารณาในเรื่องมติ

ประธานวุฒิสภา : ผมคิดว่าได้อภิปรายกันมากแล้ว แล้วก็เหตุผลก็ซ้ำซากกันอยู่และผมคิดว่าตอนบ่ายนี้ท่านทั้งหลายก็ยังจะไปทำงานกันอีก ด้วยเหตุผลนี้กระผมอยากจะขอมติต่อที่ประชุมว่าสมควรจะปิดอภิปรายได้หรือยัง นี่ก็เที่ยงเศษแล้วท่านผู้ใดเห็นว่าควรปิดอภิปรายได้แล้ว โปรดยกมือขึ้น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(มีสมาชิกยกมือ ๕๙ คน)

ประธานวุฒิสภา : ท่านผู้ใดเห็นควรเบิดอภิปรายต่อไป โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๑๕ คน)

ประธานวุฒิสภา : เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ลงมติให้บิดอภิปราย ต่อไปนี้ ข้าพเจ้าจะขอมติต่อที่ประชุมนี้ว่า สมควรจะรับหลักการแห่งร่างพระราช-บัญญัติฉบับนี้ไว้พิจารณาหรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นว่าควรรับหลักการ โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก)

ประธานวุฒิสภา : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนน้อย)

ประธานวุฒิสภา : เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระ-ราชบัญญัติฉบับนี้ รัฐบาลจะเสนอส่งคณะกรรมาธิการสามัญหรือวิสามัญ

นายทวี แรงขำ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย) : รัฐบาลขอเสนอตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญ

ประธานวุฒิสภา : รัฐบาลขอเสนอตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญ จะมีท่านผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ประธานวุฒิสภา : เมื่อไม่มีท่านผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ลงมติให้ตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญ มีจำนวนกี่คน

นายทวี แรงขำ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย) : มีจำนวน ๑๑ คน

ประธานวุฒิสภา : รัฐบาลขอเสนอจำนวน ๑๑ คน จะมีท่านผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มี เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ลงมติให้ตั้งคณะกรรมา-ธิการวิสามัญมีจำนวน ๑๑ คนพิจารณาของรัฐบาลเท่าไร

นายทวี แรงขำ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย) : รัฐบาลขอเสนอ ๕ คน

ประธานวุฒิสภา : ของรัฐบาลเสนอ ๕ คน สมาชิกเสนอ ๖ คน จะมีท่านผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น

CIRT
Chulalongkorn Intellectual Repository of Thailand

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มี เชิญเสนอได้

นายทวี แรงขำ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย) : รัฐบาลขอเสนอ ๑. นายทวี แรงขำ ๒. นายอรรถ วิสูตรโยธาภิบาล ๓. พลตำรวจโท จำรัส มัณฑุกานนท์ ๔. นายมนูญ บริสุทธิ์ ๕. นายสมภพ โหตระกิตย์

ประธานวุฒิสภา : ต่อไปนี้เหลืออีก ๖ คน ขอให้ท่านสมาชิกเสนอชื่อ

นายสานนท์ สายสว่าง : กระผมขอเสนอ พลเอกกฤษณ์ สีวะรา ท่านผู้ใดเห็นด้วย โปรดรับรอง

(มีสมาชิกรับรอง)

พันเอกจิตต์ ธนะโชติ : กระผมขอเสนอ พลโทแสวง เสนาณรงค์ ท่านผู้ใดเห็นด้วย โปรดรับรอง

(มีสมาชิกรับรอง)

พันเอกอรุณ ทวาทศิน : กระผมขอเสนอ พลตำรวจโท พิชัย กุลละวณิชย์ ท่านผู้ใดเห็นด้วย โปรดรับรอง

(มีสมาชิกรับรอง)

นายมนูญ บริสุทธิ์ : กระผมขอเสนอ นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ ท่านผู้ใดเห็นด้วย โปรดรับรอง

(มีสมาชิกรับรอง)

หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช : กระผมขอเสนอ พระยาสุนทรพิพิธ ท่านผู้ใดเห็นด้วย โปรดรับรอง

(มีสมาชิกรับรอง)

พนเอกจิตต์ ธนะโชติ : กระผมขอเสนอ พลโทสุข เปรุนาวิน ท่านผู้ใดเห็นด้วย โปรดรับรอง

(มีสมาชิกรับรอง)

ประธานวุฒิสภา : ครบ ๑๑ คนแล้ว จะมีท่านผู้ใดเสนอใครต่อไปอีกหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกเสนอ)

ประธานวุฒิสภา : เมื่อไม่มีท่านผู้ใดเสนอใครอีก ขอให้เลขาธิการอ่านรายชื่อ

นายประเสริฐ บุณยะสุคนธ์ (เลขาธิการรัฐสภา) : รายชื่อคณะกรรมาธิการวิสามัญ มีดังนี้ ๑ นายทวี แรงขำ ๒. นายอรรถ วิสูตรโยธาภิบาล ๓. พลตำรวจโท จำรัส มัณฑุกานนท์

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

๔. นายมนูญ บริสุทธิ์ ๕. นายสมภพ โหตระกิตย์ ๖. พลเอก กฤษณ์ สีวะรา ๗. พลโท แสวง เสนาณรงค์ ๘. พลตำรวจโท พิชัย กุลละวณิชย์ ๙. นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ ๑๐. พระยาสุนทรพิพิธ ๑๑. พลโท สุข เปรุนาวิน

ประธานวุฒิสภา : กำหนดการแปรญัตติภายในกี่วัน

นายทวี แรงขำ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย) : รัฐบาลขอเสนอแปรญัตติตามข้อบังคับ

ประธานวุฒิสภา : รัฐบาลขอเสนอแปรญัตติตามข้อบังคับ จะมีท่านผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มี เป็นอันว่าให้แปรญัตติตามข้อบังคับ

ระเบียบวาระที่ ๖ ร่างพระราชบัญญัติน้ำตาลทราย พ.ศ. .... คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

(สำเนา)

รับที่ ๑๓๕๓/๑๑ วันที่ ๗ ต.ค. ๑๑

สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

ที่ สร. ๐๔๐๓/๑๓๐๗๕ สำนักนายกรัฐมนตรี

๗ ตุลาคม ๒๕๑๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติน้ำตาลทราย พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติน้ำตาลทราย พ.ศ. .... ต่อวุฒิสภาทำหน้าที่รัฐสภา

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอวุฒิสภาทำหน้าที่รัฐสภาประชุมปรึกษาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) จอมพล ถ. กิตติขจร

(ถนอม กิตติขจร)

นายกรัฐมนตรี

(สำเนา)

บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบ
ร่างพระราชบัญญัติน้ำตาลทราย
พ.ศ. ....

หลักการ

เพื่อส่งเสริมกิจการไร่อ้อยและอุตสาหกรรมน้ำตาลทราย ในทางวิชาการและเศรษฐกิจ

เหตุผล

เนื่องจากการทำไร่อ้อยและการผลิตน้ำตาลทรายในปัจจุบันนี้ ยังไม่เป็นไปตามหลักวิชาการโดยสมบูรณ์ เป็นเหตุให้การปลูกอ้อยและการผลิตน้ำตาลทรายมีราคาต้นทุนสูง จึงสมควรดำเนินการให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่ชาวไร่อ้อยและผู้ประกอบอุตสาหกรรมน้ำตาลทราย โดยมีการวางแผนและจัดให้การผลิตและการค้าอ้อยและน้ำตาลทรายสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดเสถียรภาพในกิจการไร่อ้อยและอุตสาหกรรมน้ำตาลทราย

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(สำเนา)

ร่าง
พระราชบัญญัติ
น้ำตาลทราย
พ.ศ. ....

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรส่งเสริมกิจการไร่อ้อยและอุตสาหกรรมน้ำตาลทรายในทางวิชาการและเศรษฐกิจ

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติน้ำตาลทราย พ.ศ. ...."

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

"อ้อย" หมายความว่า อ้อยซึ่งตามปกติใช้ในการผลิตน้ำตาลทราย

"น้ำตาลทราย" หมายความว่า น้ำตาลซึ่งผลิตจากอ้อย เช่น น้ำตาลทรายขาว น้ำตาลทรายแดง น้ำตาลทรายสีรำ น้ำตาลทรายดิบและหมายความรวมถึงน้ำอ้อย ซึ่งเดี่ยวเป็นน้ำเชื่อมเพื่อใช้ในการผลิตน้ำตาลทรายด้วย

"โรงงาน" หมายความว่าโรงงานผลิตน้ำตาลทราย

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้มีคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมกสิกรรม อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์ อธิบดีกรมส่งเสริม อุตสาหกรรม ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ กับผู้ซึ่งรัฐมนตรีโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิทางการเกษตร วิทยาศาสตร์ วิศวกรรม การเศรษฐกิจ หรือการพาณิชย์ อีกไม่เกินสี่คน เป็นกรรมการ และหัวหน้าสำนักงานอ้อยและน้ำตาลทรายเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๕ ให้คณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายมีอำนาจหน้าที่ในด้านวิชาการและการส่งเสริมกิจการไร่อ้อยและอุตสาหกรรมน้ำตาลทราย ดังต่อไปนี้

(๑) ช่วยเหลือผู้ทำไร่อ้อยและผู้ประกอบกิจการโรงงานในทางวิชาการ

(๒) ทำการศึกษา วิจัยและทดลอง เพื่อปรับปรุงคุณภาพและเพิ่มผลผลิตของอ้อยและน้ำตาลทราย รวมทั้งการใช้ประโยชน์จากวัตถุพลอยได้ของอ้อยและน้ำตาลทราย

(๓) ส่งเสริมให้มีการปลูกอ้อยพันธุ์ดี การใช้ปุ๋ย การป้องกันปราบปรามโรคและการป้องกันปราบปรามศัตรูพืช ให้ถูกต้องตามหลักวิชาการที่ทันสมัย

(๔) สำรวจและวางแผนปรับปรุงการทำไร่อ้อยและโรงงาน

(๕) จัดตั้งและดำเนินงานสถานีทดลอง ห้องปฏิบัติการและสถานีปฏิบัติการ

(๖) ร่วมมือและประสานงานกับหน่วยงานอื่นตามสมควร ทั้งหน่วยงานของรัฐบาลหรือของบุคคลอื่นที่เกี่ยวกับการวิจัยและส่งเสริมในกิจการไร่อ้อยและอุตสาหกรรมน้ำตาลทราย

(๗) ส่งเสริมการก่อตั้งสมาคมผู้ทำไร่อ้อยและสมาคมโรงงานน้ำตาลทราย

(๘) รวบรวม จัดพิมพ์และเผยแพร่ข้อนิเทศเกี่ยวกับอ้อยและน้ำตาลทรายและเอกสารอื่นที่เกี่ยวกับงานของสำนักงานอ้อยและน้ำตาลทราย

(๙) ส่งเสริมให้มีและให้ทุนการศึกษา ทุนการวิจัยเกี่ยวกับอ้อยและน้ำตาลทราย

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

(๑๐) ร่วมมือกับองค์การระหว่างประเทศในเรื่องที่เกี่ยวกับวิชาการอ้อยและน้ำตาลทรายตามสมควร

(๑๑) ส่งเสริมกิจการไร่อ้อยและอุตสาหกรรมน้ำตาลทรายในด้านเศรษฐกิจ

(๑๒) กำหนดแผนงาน โครงการและงบประมาณในการดำเนินงานของสำนักงานอ้อยและน้ำตาลทรายเสนอรัฐมนตรี

(๑๓) มีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารหรือสิ่งของมาเพื่อประกอบการพิจารณา

ผู้ถูกเรียกหรือให้ส่งเอกสารหรือสิ่งของนั้น ไม่จำเป็นต้องมาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารหรือสิ่งของให้ ในเมื่อเห็นว่าการให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารหรือสิ่งของ จะเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่กิจการของตน แต่จะต้องแจ้งเหตุแห่งการนั้นเป็นหนังสือเพื่อรัฐมนตรีวินิจฉัยภายในสิบห้าวัน คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

(๑๔) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการให้มีหน้าที่ช่วยเหลือทำกิจการหรือพิจารณาเรื่องต่าง ๆ อันอยู่ในขอบเขตแห่งอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย

การประชุมคณะอนุกรรมการให้นำมาตรา ๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๑๕) ปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ให้กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการอีกได้

มาตรา ๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๖ กรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีลงมติให้พ้นจากตำแหน่ง

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถหรือเป็นคนล้มละลาย

(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดลหุโทษหรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

ในกรณีที่มีการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้แต่งตั้งบุคคลผู้ทรงคุณวุฒิเช่นเดียวกันเป็นกรรมการแทน และอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากำหนดเวลาของผู้ซึ่งตนแทน

LIRT Legislative Information Repository of Thailand

มาตรา ๘ การประชุมของคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนของกรรมการทั้งหมดจึงเป็นองค์ประชุม

ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม ให้กรรมการเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๙ ให้จัดตั้งสำนักงานอ้อยและน้ำตาลทรายขึ้นในกระทรวงอุตสาหกรรม มีหน้าที่ดำเนินกิจการให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย และปฏิบัติงานธุรการอื่น

มาตรา ๑๐ ให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษาด้านนโยบายและรักษาระดับราคาอ้อยและน้ำตาลทรายอีกคณะหนึ่ง ประกอบด้วยปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงเศรษฐการ ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ เป็นกรรมการ และหัวหน้าสำนักงานอ้อยและน้ำตาลทรายเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๑๑ ให้คณะกรรมการที่ปรึกษาด้านนโยบายและรักษาระดับราคาอ้อยและน้ำตาลทรายมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) วางแผนกำหนดมาตรการการผลิตและการค้าอ้อยและน้ำตาลทรายเสนอรัฐมนตรี

(๒) ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะต่อรัฐมนตรีในเรื่องเกี่ยวกับมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔

(๓) มีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารหรือสิ่งของมาเพื่อประกอบการพิจารณา

ผู้ถูกเรียกหรือให้ส่งเอกสารหรือสิ่งของนั้น ไม่จำเป็นต้องมาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารหรือสิ่งของให้ ในเมื่อเห็นว่าการให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารหรือสิ่งของ จะเป็น

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

เหตุให้เกิดความเสียหายแก่กิจการของตน แต่จะต้องแจ้งเหตุแห่งการนั้นเป็นหนังสือเพื่อรัฐมนตรีวินิจฉัยภายในสิบห้าวัน คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๑๒ ในการประชุมของคณะกรรมการที่ปรึกษาด้านนโยบายและรักษาระดับราคาอ้อยและน้ำตาลทราย ให้นำมาตรา ๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๓ เมื่อได้พิจารณาคำปรึกษาและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาด้านนโยบายและรักษาระดับราคาอ้อยและน้ำตาลทรายแล้ว ให้รัฐมนตรีมีอำนาจวางข้อบังคับกำหนดการในเรื่องต่าง ๆ เพื่อประโยชน์แก่การส่งเสริมหรือวางแผนการผลิตน้ำตาลทรายให้สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจของประเทศ ข้อบังคับดังกล่าวให้รวมถึงการ

(๑) กำหนดให้เจ้าของหรือผู้จัดการโรงงานแจ้งวันเริ่มและวันหยุดผลิตน้ำตาลทรายประจำปี ปริมาณอ้อยที่ใช้ในการผลิต ปริมาณผลผลิตน้ำตาลทรายและผลพลอยได้และปริมาณที่จำหน่าย

(๒) กำหนดท้องที่ซึ่งส่งเสริมให้มีการทำไร่อ้อย

(๓) กำหนดปริมาณสูงสุดของน้ำตาลทราย ซึ่งแต่ละโรงงานจะผลิตได้ตามฤดูกาล

(๔) กำหนดเงื่อนไขและราคาขั้นต่ำในการรับซื้ออ้อย

(๕) กำหนดราคาของน้ำตาลทราย

ข้อบังคับดังกล่าว ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๔ เมื่อได้พิจารณาคำปรึกษาและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาด้านนโยบายและรักษาระดับราคาอ้อยและน้ำตาลทรายแล้ว ให้รัฐมนตรีมีอำนาจ

(๑) ดำเนินการซื้อและขายน้ำตาลทราย เพื่อรักษาระดับราคาน้ำตาลทรายให้เหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจของประเทศ

(๒) กำหนดให้ผู้ค้าน้ำตาลทรายแจ้งปริมาณน้ำตาลทรายในครอบครอง

มาตรา ๑๕ เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปตามข้อบังคับซึ่งออกตามมาตรา ๑๓ ให้

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ดำเนินงานหรือเพาะปลูกอ้อย โรงงาน หรือสถานที่ทำการของเจ้าของหรือผู้จัดการโรงงาน สถานที่เก็บหรือทำการค้าน้ำตาลทรายในระหว่างเวลาทำการเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือหลักฐานต่าง ๆ ในเมื่อมีเหตุอันควรเชื่อว่ามีการฝ่าฝืนข้อบังคับดังกล่าว

ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงบัตรประจำตัวตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวงต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้จัดการโรงงานไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับซึ่งออกตามมาตรา ๑๓ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งระงับการผลิตน้ำตาลทรายไว้ชั่วคราวได้คราวละไม่เกินหนึ่งปี

มาตรา ๑๗ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕ (๑๓) หรือมาตรา ๑๑ (๓) หรือขัดขวางหรือไม่ให้ความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติการตามมาตรา ๑๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบวัน หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๘ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับซึ่งออกตามมาตรา ๑๓ หรือข้อกำหนดซึ่งออกตามมาตรา ๑๔ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๙ ผู้ใดผลิตน้ำตาลทรายฝ่าฝืนคำสั่งของรัฐมนตรีซึ่งสั่งตามมาตรา ๑๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

.....

.....

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

*พลอากาศโท มุนี มหาสันทนะเวชยันตรังสฤษฎ์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม) : รัฐบาลขอเสนอร่างพระราชบัญญัติน้ำตาลทราย พ.ศ. ....

หลักการ เพื่อส่งเสริมกิจการไร่อ้อยและอุตสาหกรรมน้ำตาลทราย ในทางวิชาการและเศรษฐกิจ

เหตุผล เนื่องจากการทำไร่อ้อยและการผลิตน้ำตาลทรายในปัจจุบันนี้ ยังไม่เป็นไปตามหลักวิชาการ โดยสมบูรณ์ เป็นเหตุให้การปลูกอ้อยและการผลิตน้ำตาลทรายมีราคาต้นทุนสูง จึงสมควรดำเนินการให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่ชาวไร่อ้อยและผู้ประกอบอุตสาหกรรมน้ำตาลทราย โดยมีการวางแผนและจัดให้การผลิตและการค้าอ้อยและน้ำตาลทรายสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดเสถียรภาพในกิจการไร่อ้อยและอุตสาหกรรมน้ำตาลทราย

จึงขอเสนอให้รัฐสภาได้พิจารณา

นายสานนท์ สายสว่าง : ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ กระผมใคร่จะฝากข้อสังเกตแก่รัฐบาลสักเล็กน้อย ในเรื่องการผลิตผลทางการเกษตรนี้ ข้อเท็จจริงเวลานี้ผู้ประกอบการทำไร่ ไม่ว่าไร่อ้อยหรือไร่อย่างอื่นได้ประสบปัญหาในด้านตลาดเป็นอย่างยิ่งและโดยเฉพาะในการที่จะลงทุนลงไปกับผลที่ได้กลับคืนมาเกือบจะไม่เพียงพอกัน หากว่าคิดค่าแรงลงไปแล้ว อันนี้รัฐบาลได้คำนึงหรือไม่ว่าเวลานี้ข้อเท็จจริงผู้ประกอบกิจการไร่อ้อยนั้นประสบปัญหาเรื่องแรกคือปัญหาเรื่องทุน จะต้องใช้ภาษาที่ว่า ต้องมีนายทุนเกี่ยว และนายทุนตีราคาขั้นต่ำไว้เมื่อต้นฤดูการปลูกอ้อย แล้วเมื่อแม้แต่อ้อยราคาสูง เจ้าของไร่อ้อยก็ต้องได้รับเพียงเท่านั้นเอง เพราะว่ามีข้อผูกมัดในเรื่องกับนายทุนที่เกี่ยวไว้ แล้วนายทุนนี้เป็นคนเหยียบหัวแพแล้วไปหากินกับโรงงานอ้อย แล้วราคาสูงเท่าไรได้เท่าไร เป็นของคนกลางทั้งสิ้น ก็อยากจะฝากอันนี้ไว้ให้แก่รัฐบาลได้โปรดรับรู้ หากจะมีการแก้ไขเพิ่มเติมหรือว่าป้องกันอย่างหนึ่งอย่างใด

อีกประการหนึ่งกระผมใคร่จะกราบเรียนว่า โซนแห่งผลิตการเกษตรนั้นกระผมอยากจะฝากความนึกคิดไว้ว่าเวลานี้เรายุ่งไปหมด โซนแห่งการผลิตผมอยากแบ่งโซนเสีย เรียกว่ามันสำปะหลังควรจะผลิตอีกโซนหนึ่ง จะเป็น

CIRT Digital Institutional Repository of Thailand

ชลบุรี ระยอง ลงไปในด้านโน้น และฝ่ายก็แบ่งเสียอีกโซนหนึ่ง ขึ้นไปทางพิษณุโลก สุโขทัย สวรรคโลก ลงไปทางโน้น แล้วอ้อยก็ควรจะแบ่งอีกโซนหนึ่ง นครปฐม สุพรรณบุรี กาญจนบุรี ให้เป็นแบ่งโซนแล้วให้พอกันกับกำลังผลิตของเหมือนที่ และกำลังผลิตของผู้ไร่อ้อย หรือกำลังผลิตของผู้มันสำปะหลัง หรือกำลังผลิตของผู้ฝ้าย ให้พอกับผลิตกับแรงงานของโรงงานที่เราอนุญาตไปเพื่อไม่ให้ของมันล้นตลาดและราคาตกลง ซึ่งผลที่สุดก็ล้มลุกคลุกคลานกันเวลานี้ข้อเท็จจริงก็มีอยู่ว่า บีไหนอะไรดีราคาดีก็เฮละโลกันไปทำอย่างนั้น พอบีไหนขาดทุนก็เลิกไป ทั้ง ๆ ที่เขาไม่มีทุน อันนี้ก็อยากจะฝากความคิดเห็นไว้ โดยปกติไร่อ้อยผมกราบเรียนว่าคนปลูกจริง ๆ แย่แต่คนรวยจริง ๆ นั้นอยู่ที่นายทุนผู้เกี่ยวแล้วก็มีสัญญาผูกพันกับโรงงานคือโควต้า ในข้อนี้กระผมอยากจะฝากข้อสังเกตไว้ในชั้น กรรมาธิการหรือในชั้นกรรมการซึ่งตั้งตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้มีการแก้ไขโดยวิธีบ้องกันคนเหยียบหัวแพกันกับพวกไร่อ้อยซึ่งเป็นการเดือดร้อนแก่ผู้ทำไร่อ้อยเป็นอย่างยิ่ง แล้วอีกอย่างหนึ่งก็อยากจะให้มีประกันราคาขั้นต่ำซึ่งคิดออกได้เลยครับอ้อยไร่ลงทุนเท่าไร แรงงานเท่าไร บวกราคาขั้นต่ำไว้ว่าต้องขายได้ไม่ต่ำกว่าเท่านี้ อย่างนี้กระผมเห็นว่า พอที่จะทำได้ ถ้าทราบใครไม่ดีราคาขั้นต่ำไว้ พวกปลูกไร่อ้อยแย่ เพราะฉะนั้นหลักอันนี้ กระผมใคร่จะขอฝากไว้แก่รัฐบาลไว้ด้วยครับ

พลอากาศโท มูนี มหาสันทนะเวชยันตรังสฤษฎ์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม) : ข้าพเจ้าขอขอบคุณท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ตามที่ท่านได้ให้คำแนะนำนั้นที่จริงตรงต่อจุดประสงค์และความปรารถนาของพระราชบัญญัติฉบับนี้ จะได้เห็นในมาตรา ๑๓ แต่ว่าการที่จะได้เห็นเช่นโรงงานกับไร่อ้อย ถ้าจะพิจารณากันแล้วกล้าย ๆ กับเป็น Partner กันทีเดียวจะต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน เพราะฉะนั้นอาณาเขตที่จะต้องบ้องแก่โรงงานนั้น ควรจะเป็นอาณาเขตที่ใกล้เคียงและเป็นในท้องที่ที่สามารถจะปลูกได้อย่างดีด้วย เพราะฉะนั้น ในพระราชบัญญัติฉบับนี้มีหลักการอยู่ว่าจะต้องส่งเสริมช่วยเหลือแล้วก็นอกจากนั้นก็มีการแนะนำส่งเสริมกำหนดเขต แล้วก็ส่งเสริมเฉพาะในเขตที่เห็นสมควรจะส่งเสริมอย่างนี้เป็นต้น

CURT
Digitized by Chulalongkorn University Repository of Thailand

หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช : กระผมยังฟังไม่เข้าใจว่ามีเหตุจำเป็นอย่างใดที่จะต้องเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ อาจจะเป็นความโง่เขลาเบาปัญญาของผมเองก็ได้ เพราะเหตุผลเท่าที่รัฐบาลเสนอมาและท่านรัฐมนตรีได้แถลงนั้นก็เพียงแต่บอกว่าอยากจะให้การทำไร่อ้อยและผลิตน้ำตาลทรายในปัจจุบันนี้ให้เป็นไปตามหลักวิชาการโดยสมบูรณ์ ความจริงอยากจะเรียนถามว่าในเหตุผลที่ว่าการผลิตน้ำตาลทรายมีราคาต้นทุนสูงและอื่น ๆ นั้นเป็นความจำเป็นยิ่งยวดขึ้นมาตั้งแต่เมื่อไร ความจริงกระผมเข้าใจว่าที่น้ำตาลทรายเรามีราคาสูงนั้นมาจากหลายเหตุ ซึ่งผมไม่เชื่อว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะไปทำให้ราคาตกลงมาได้ ขณะเดียวกันก็อยากจะขอประทานทราบด้วยจริง ๆ ไม่ใช่อยากจะขัดขวางอะไร ว่าเกิดความจำเป็นอะไรขึ้นมาถึงจะต้องตั้งกรรมการขึ้นมาในขณะนี้เพื่อจะเข้าไปเกี่ยวข้องในการทำไร่อ้อย ในการผลิตน้ำตาลทราย ในการกำหนดโน่นกำหนดนี่ตลอดจนการส่งเสริม และอีกอย่างหนึ่งผมอยากจะขอกราบเรียนท่านประธานสภาว่าทุกวันนี้ทางราชการของเรามีการทำงานซ้อนกันเต็มทีอยู่แล้ว กรมกองราชการมีอยู่แล้วสำหรับมีหน้าที่โดยเฉพาะเกิดผิดพลาดเล็ก ๆ น้อย ๆ ตั้งกรรมการขึ้นมาค้าเสียเงินเสียทองหลวงไปอีกสำหรับทำอะไรเฉพาะเหตุ แล้วเมื่อเหตุนั้นสิ้นไปแล้วก็ไม่มีการเลิกจะเห็นได้ว่าคณะกรรมการมีหน้าที่เก็บภาษีเก็บภาษีไม่พอ ตั้ง ก.ต.ภ ขึ้นมา กระทรวงเศรษฐการมีหน้าที่ส่งเสริมสินค้าขาออก ส่งเสริมอย่างไรไม่ทราบต้องตั้งกรรมการขึ้นมาส่งเสริมอีก ความจริงการปลูกอ้อย การอุตสาหกรรมน่าจะมีกระทรวงรับรอง มีเจ้ากระทรวงมีหน้าที่เฉพาะอยู่แล้วทั้งนั้น ผมไม่เข้าใจว่าเหตุไฉนจะต้องมาตั้งกรรมการส่งเสริมหยุมหยิมลงไปจนกระทั่งตั้งสถานีทดลองปลูกอ้อย ส่งเสริมให้มีการปลูกอ้อยพันธุ์ดี การใช้ปุ๋ยปราบปรามโรคอะไรอื่น ๆ นี่ถ้าจะให้เห็นว่าสิ่งเหล่านี้จำเป็นต้องทำแล้วผมก็อยากจะเรียนถามรัฐบาลว่ากระทรวงเกษตรหายไปไหน เพลี้ยลงอ้อยราษฎรทำไมไม่ไปปราบให้เขา เขาจะใช้ปุ๋ยอย่างไรทำไมไม่ไปแนะนำตั้งแต่แรก เหตุผลกลใดจะต้องมาตั้งกรรมการกันขึ้นมาอีกในระยะนี้เพื่อไปทำสิ่งซึ่งกระผมเข้าใจว่ามีหน่วยราชการมีหน้าที่เฉพาะสำหรับอยู่แล้วทั้งสิ้น อยากจะขอเรียนท่าน

CURT Chulalongkorn University Repository of Thailand

ประธานสภาและท่านสมาชิกผู้มีเกียรติว่า การตั้งหน่วยงาน ตั้งกรรมการก็ดีหรือองค์การให้เป็นการทำงานซ้ำ ๆ กันในเมืองไทยนี่มีมานานแล้วไม่รู้จักจบจักสิ้นไม่ทราบเหตุผลกลใด แล้วก็เป็นการหมดเปลืองงบประมาณทุกปีมา แล้วงานที่ทำไป ผมก็ขอเรียนด้วยความสัตย์จริงใจว่า ผมไม่เห็นได้ผลดีขึ้นอย่างที่ได้อ้างกันไว้เมื่อแรกจะตั้งหน่วยนั้น

พลอากาศโท มุนี มหาสันทนะเวชยันตรังสฤษฎ์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม) : ตามที่ท่านวุฒิสมาชิกผู้มีเกียรติได้มีความข้องใจอยู่นี้ ปัญหาเรื่องน้ำตาลจริงอยู่การปลูกอ้อยมีกระทรวงเกษตรเป็นเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการช่วยเหลือส่งเสริมการปลูกพืชพันธุ์ธัญญาหาร แต่ทว่าเกี่ยวกับการน้ำตาลนี้ จะเห็นได้ว่า เป็นผลิตภัณฑ์เฉพาะ เพราะว่าการเกษตรกับการอุตสาหกรรมต้องร่วมมือใกล้ชิดซึ่งกันและกันทีเดียว ดังจะเห็นได้ว่า มีหลายประเทศ เช่น ออสเตรเลีย บราซิล ไต้หวัน เม็กซิโก แล้วก็ตลอดจนในทางอินเดีย อย่างนี้เป็นต้น ก็มีปัญหาต้องมีองค์การหรือมีสถาบันที่จะดูแลช่วยเหลือทะนุบำรุงกิจการไร่อ้อยเพื่อจะผลิตน้ำตาลและโรงงานผลิตน้ำตาลนั้นโดยเฉพาะ นอกจากนั้นจะเห็นได้ว่า การที่ว่าราคาสูงเพราะเหตุใด เพราะเหตุว่าการบำรุงพันธุ์ก็ดี อะไรก็ดีนี้ จริงอยู่ถ้าเราบำรุงพันธุ์แนะนำกับผู้ปลูกอ้อยอย่างเดียว ก็อาจจะได้ปลูกอ้อยไป แต่ว่าจะต้องมีการจูงโรงงานกับไร่อ้อยได้มีความสัมพันธ์กัน ชักตัวอย่างเช่นว่า ในการที่บอกว่ามีการเกี่ยวอ้อย อะไรเหล่านี้เป็นต้น โรงงานอาจจะต้องช่วยเหลือแนะนำบางทีอาจจะโรงงานนั่นเองเป็นนายทุนอาจจะช่วยเหลือให้ค่าอ้อยไปก่อนเป็นส่วนหนึ่งของค่าอ้อยอะไรอย่างนี้เป็นต้น คือ เป็นการช่วยเหลือตลอดจนพันธุ์อ้อย แล้วฝ่ายส่วนราชการนี่ก็มีการทดลองในท้องที่หนึ่ง ๆ อย่างนี้เป็นต้น จริงอยู่จะเห็นได้ว่า หน้าที่บางอย่างอย่างนี้ คาบเกี่ยวกันหลายกระทรวงเหมือนกัน เช่นว่า ในคณะกรรมการนี้จะต้องมีทางเกษตรและทางอุตสาหกรรมตลอดจนทางพาณิชย์ ได้เป็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ก็ติดต่ออยู่เป็นเรื่องเฉพาะหน่วย ปัญหาเรื่องน้ำตาล ทำไมเหตุใดประเทศต่าง ๆ จึงต้องทำอย่างนั้น เพราะว่าราคาน้ำตาลในตลาดโลกนั้น คือว่าต่ำเหลือเกิน เพราะฉะนั้น

CIRT Chulalongkorn University Repository of Thailand

แล้วละก็ ก็จะต้องมีการพิจารณาเรื่องนี้ว่า จะต้องลดราคาให้มากที่สุด และการผลิต เราจะผลิตให้เพียงพอในประเทศที่เดียวก็ใช่ที่ จะต้องมีให้เผื่อเหลือเผื่อเกินไว้บ้าง เผื่อเกินนี่ เกินนี่แหละอาจจะหาหนทางส่งไปขายต่างประเทศ แต่ขณะนี้เป็นอยู่นี้ เวลานี้เราผลิตน้ำตาลได้เกือบ ๆ จะเรียกว่าตั้งสองเท่าของที่เราต้องการภายในประเทศ เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว ที่เหลือนั้นจะส่งขายออกไป ก็ย่อมต่ำกว่าราคาต้นทุน คือพูดโดยย่อก็ว่าเราผลิตมากเกินไปเสียแรงเปล่า ๆ ในการที่มีพระราชบัญญัติฉบับนี้ ก็เพื่อจะได้มีทางที่จะได้ไปช่วยเหลือให้กิจการของฝ่ายไร่อ้อย และฝ่ายโรงงานอุตสาหกรรมได้หันหน้าเข้าหากัน กระชับเข้าหากันและผลิตเท่าที่ควรพึงจะกระทำมิฉะนั้นเสียแรงเปล่า ๆ นี่ด้วยเหตุนี้เพราะเรามีความจำเป็นที่นี้เหตุไฉนทำไมจะต้องไม่ไปช่วยเหลือพืชพันธุ์ธัญญาหารหรือผลิตภัณฑ์นี้โดยเฉพาะก็จะเห็นได้ว่าเราเคยไม่มีน้ำตาลทรายมาครั้งหนึ่ง เราต้องสั่งเข้ามาจากต่างประเทศ เมื่อสั่งเข้ามาแล้วราคาก็อยู่ในมือเขา นอกจากนั้นก็เราสามารถจะผลิตของเราเองได้ เราจะเห็นได้ว่าในเวลานี้ก็มี นอกจากกรรมกรในโรงงานในฝ่ายไร่อ้อยนับเป็นแสน ๆ คนอย่างนี้เป็นต้น เป็นอาชีพของพลเมืองที่กำลังจะมีอัตราเพิ่มอย่างรวดเร็วเช่นนี้ และนอกจากนั้นถ้าเราสามารถผลิตราคาต่อสู้กับตลาดโลกได้ คือสิ่งที่เป็นส่วนเกินเป็น surplus นี่เราก็อาจจะค้ากับเขาได้เหมือนกัน ประเทศเรายังมีที่ มีโอกาส มีอากาศอำนวยให้ที่จะทำการเพาะปลูกพืชพันธุ์ธัญญาหารชนิดนี้อีกโสดหนึ่ง ก็เหตุไฉนเราจะไม่ช่วยเหลือและจัดทำ

หม่อมราชวงศ์ศึกฤทธิ์ ปราโมช : กระผมยังไม่จับใจในคำชี้แจงของท่านรัฐมนตรีกราบขอประทานโทษมาด้วย คือกระผมเห็นว่าราคาต้นทุนการผลิตน้ำตาลทรายในเมืองไทยของเราที่สูงเป็นอย่างยิ่งนั้น ไม่ได้มีสาเหตุมาจากเรื่องการขาดการส่งเสริมการปลูกอ้อยหรือการอะไรทั้งสิ้น แพงเพราะเหตุว่าคนไทยเรามีนิสัยชอบไปเช้งโรงงานเก่า ๆ ที่หมดคุณภาพแล้วเพื่อกินค่านายหน้าแล้วก็เอามาสร้างขึ้นในเมืองไทย แล้วโรงงานเช่นนั้นเมื่อผลิตน้ำตาลแล้วค่าต้นทุนการผลิตย่อมสูง จะแก้ไขปัญหานี้ กระผมยังมองไม่เห็นว่าการตั้งคณะกรรมการนี้จะทำอะไรขึ้นมา

LIRT Legislative Information Retrieval Library of Thailand

ได้ จะไปปิดโรงงานเขาหรือ หรือจะทำอะไรก็ยังไม่เห็นมีอำนาจไปปิดโรงงานเก่า ๆ ที่เป็นเศษเหล็กให้เลหลังเชียงกงกันสักทีหนึ่งนั้น ก็นั่นกระผมเห็นเบื้องแรกที่ทางรัฐบาลควรจะทำไม่ใช่เป็นการมาตั้งกรรมการส่งเสริมเล็ก ๆ น้อย ๆ อย่างนี้ แล้วถ้าเผื่อว่ากระผมเข้าใจว่าท่านรัฐมนตรีก็คงจะรับรอง เพราะกระผมพูดความจริง โรงงานน้ำตาลบางแห่งในเมืองไทยในระยะนี้เขาสามารถที่จะผลิตน้ำตาลในต้นทุนการผลิตที่ถูกสามารถแข่งกับราคาตลาดโลกได้ เพราะเหตุว่าเขาซื้อโรงงานที่มีสมรรถภาพสูงทันสมัยเข้ามาใช้ เพราะฉะนั้นปัญหาของเราเป็นปัญหาเรื่องการกินนายหน้า เป็นปัญหาเรื่องโรงงานเก่าล้าสมัยซึ่งควรจะได้ทำอะไร ล้างก็ล้างกันเสียทีให้หมดเรื่องหมดราว ไม่ใช่จะมาพยายามแก้ไขด้วยเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ อย่างในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กระผมเห็นว่านอกจากนั้นแล้วยังเห็นอีกว่า จริงอยู่ที่ท่านรัฐมนตรีได้กล่าวว่าน้ำตาลนั้นเป็นเรื่องสำคัญ เป็นทางทำมาหากินของคนส่วนมากนั้น พืชผลอื่น ๆ มีอีกมากมาย เช่นข้าวก็เป็นทางทำมาหากินของคนอีกเป็นส่วนมาก ถ้าหากว่าออกพระราชบัญญัติฉบับนี้ไปจะเกิดความรู้สึกว่ารัฐบาลไปเพ่งเล็งเฉพาะพืชผลบางอย่างเล็ก ๆ น้อย ๆ ส่วนที่ชาวนาส่วนใหญ่ซึ่งเป็นคนไทยต้องอาศัยเป็นอาชีพเป็นสิ่งที่ทำมาหากินนั้นไม่มีใครสนใจ ไม่มีใครไปตั้งกรรมการไม่มีใครไปออกพระราชบัญญัติบ้างหรืออะไรขึ้นมาเพื่อตั้งกรรมการสอดคล้องระหว่างชาวนากับโรงสีและคนกลางอะไรอย่างนั้นไม่มีใครสนใจอะไรทั้งสิ้น กระผมเห็นว่าผลที่จะได้รับไม่คุ้มค่ากับที่จะต้องเสียแรงออกกฎหมายเสียแรงตั้งกรรมการ ซึ่งกระผมว่าเอาจริงเข้าแล้วกระผมก็ไม่เชื่อว่าจะทำอะไรได้ แต่อย่างไรก็ตามเรื่องการผลิตน้ำตาลในเมืองไทยนั้น กระผมเองก็ไม่เห็นว่าจะมีความเดือดร้อนอะไรเกิดขึ้น ราคาตลาดโลกต่ำก็ไม่เห็นเป็นไร เพราะด้วยความกรุณาของรัฐบาลไทย คนไทยได้ถูกบังคับให้ซื้อน้ำตาลซึ่งเป็นการสิ้นเปลืองในการยังชีวิต ถ้าไม่กินน้ำตาลแล้วตาย คนไทยทั้งประเทศตั้งแต่เกิดมาตั้งแต่ลูกเด็กเล็กแดง พระสงฆ์องค์เจ้าญาติโยมก็ต้องกินน้ำตาล แล้วคนหล่านั้นต้องกินน้ำตาลแพงกว่าราคาตลาดโลกมา

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เป็นเวลาช้านานจนชินชาแล้วไม่รู้สึกอะไรทั้งสิ้น แล้วนอกจากแพงแล้วยังสกปรกอีกด้วย กระผมขอเรียนท่านประธาน กระผมมีอาชีพในทางทำน้ำอัดลมขาย น้ำอัดลมในประเทศอื่นเอาน้ำตาลในที่ทำในประเทศเขามาเขาไม่ต้องตั้งเครื่องพิเศษเพื่อฟอกน้ำตาลก่อน แต่ในเมืองไทยต้องลงทุนอีกเป็นราคาหลายล้านบาทที่เดียวที่จะฟอกน้ำตาลให้สะอาดถึงจะเอาไปต้มทำน้ำหวานได้ สิ่งเหล่านี้ต่างหากที่ควรจะแก้ไข ไม่ใช่เรื่องไปตั้งกรรมการอะไรขึ้นมาแล้วก็เรียกประชุมกัน แล้วก็ติดราชการ มองดูรูปแล้วก็เห็นจะไม่มีเวลาประชุมเท่าไร ท่านคณะกรรมการที่เห็นปรากฏนามอยู่ในตำแหน่งที่ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เรียกประชุมทีกว่าจะครบองค์ประชุมได้กระผมว่ายาก แต่ทั้งนี้ทั้งนี้นี่พูดไว้ก็เห็นจะไม่ต้องตอบ เวลาล่วงเลยแล้ววันนี้บังเอิญพีคขึ้นมาก็อยากจะแสดงความเห็นให้ปรากฏในหลายๆ เรื่อง กระผมเองก็รับหลักการครับ ไม่ว่าอะไร เพราะเหตุว่าเคารพนับถือท่านรัฐมนตรีท่านมานาน

พันโท ประเสริฐ สุดบรรทัด : กระผมเกรงว่าการอภิปรายที่มีประโยชน์ยิ่งนั้นจะเป็นโมฆะ ก็อยากจะให้ท่านเลขาธิการสภานับดูเสียก่อนว่าองค์ประชุมนั้นครบตามข้อบังคับหรือไม่

ประธานวุฒิสภา : ท่านเลขาธิการสภาบอกว่าครบครับ เพราะคอยนับอยู่แล้ว

นายอินทรีย์ จันทรสถิตย์ : กระผมเห็นว่าสาระสำคัญส่วนใหญ่ของพระราชบัญญัติฉบับนี้ก็เป็นที่ว่าแม้แต่ผู้ที่ท่านสมาชิกได้อภิปรายเมื่อกี้นี้รู้สึกว่าไม่คัดค้านก็จะรับหลักการ แต่กระผมอยากจะกราบเรียนให้ทราบว่ารัฐบาลนี้จะดำเนินงานไปในหนทางที่ถูกแล้วในเรื่องที่ว่า การจะมีพระราชบัญญัติอะไรสักอย่างหนึ่งเพื่อจะมาสนับสนุนประชาชนในด้านการเกษตรและในการนี้ อย่างที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้พูดเมื่อกี้นี้แล้วว่าก็เหตุไฉนในเรื่องการทำนาจึงจะไม่มีพระราชบัญญัติเช่นนั้นบ้างเล่า ซึ่งความจริงนั้นเราจะเห็นได้ว่า ในทางเรื่องการทำนานั้นรัฐบาลได้มีกรมโดยเฉพาะที่กรมข้าว ซึ่งจะทำการสนับสนุนในเรื่องการทำนาเป็นพิเศษ แต่ว่าในเรื่องพืชไร่ไม่ได้มีกรมหนึ่งกรมใด โดยเฉพาะที่จะมาสนับสนุนในเรื่องพืชไร่ก็มี ซึ่งพืชไร่ก็มี เช่น ปอ ซึ่งเราก็ได้ปวดหัวกันมานานมีอยู่

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

ก็ปวดหัวกันมามากแล้ว โดยท่านสมาชิกผู้มีเกียรติก็ได้กล่าวแล้วว่า เราก็ต้องซื้อของแพงขึ้นมาอีกตั้งกิโลหนึ่งบาทเมื่อสักสี่ห้าปีมาแล้วและก็ยังมีพืชผลอย่างอื่นอีกหลายอย่าง ข้าวโพดก็จะตามมาเช่นนี้เป็นต้น แต่เรายังไม่มีพระราชบัญญัติอะไรเลยที่รัฐบาลจะได้สนับสนุนว่า จะต้องส่งเสริมพืชผลอย่างนั้น เพื่อให้ประชาชนได้ประโยชน์ เพราะฉะนั้น กระผมเห็นว่า การรับหลักการร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะเป็นแนวทางที่จะเกิดประโยชน์แก่ประชาชนเป็นส่วนรวมอีกมาก ในพืชผลต่าง ๆ อีกหลายชนิด ซึ่งมันจะมีวิกฤตการณ์เกิดเข้ามาในกาลภายหน้า ฉะนั้น กระผมจึงขอกราบเรียนแต่เพียงเท่านี้ว่า เป็นประโยชน์ของประชาชนโดยแท้จริง ที่จะได้รู้สึกว่ารัฐบาลได้เข้าอุ้มชู ขอบคุณ

หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช : กระผมเห็นด้วยกับท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่เพิ่งนั่งลงไปเมื่อกี้นี้เป็นอย่างยิ่งแล้วก็มีความยินดีที่ได้ยินความเห็นนั้น อยากจะกราบเรียนถามรัฐบาลว่าต่อไปจะมีร่างพระราชบัญญัติตั้งกรรมการสำหรับส่งเสริมปอ ส่งเสริมข้าวโพด ส่งเสริมอะไรอีกหรือไม่หรือจะหยุดแค่อ้อยนี้ถามเท่านั้นละครับ

พลอากาศโท มุนี มหาสันทนะเวชยันตรังสฤษฎ์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม) : เรื่องนี้สุดแล้วแต่ความจำเป็น ถ้าหากว่ามีความจำเป็นก็อาจจะมีได้เหมือนกันทั้งนั้นแล้วแต่รัฐบาลข้างหน้า ไม่ใช่รัฐบาลนี้แน่

นายดุสิต บุญธรรม : ได้ฟังท่านสมาชิกผู้มีเกียรติกับรัฐบาลซักถามกันไปมาแล้ว กระผมก็เลยนึกขึ้นมาได้ว่าความจริงอย่างที่ถาม ๆ กันนี่อภิปรายกันเรื่องน้ำตาลกับเรื่องอ้อยนี่ ผลประโยชน์ที่เกิดกับประเทศนี่ไปเทียบกันกับปอไม่ได้เลย ปอนี่ในปีหนึ่ง ๆ ทำรายได้ให้กับประเทศปีหนึ่งที่เคยมีสถิติมาแล้ว ถึงขนาดพันกว่าล้านบาทยังมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง กระผมอยากขอซักถามให้แน่นอนสักหน่อยหนึ่งว่า ถ้าจะมีความจริงหลักการก็อยากจะรับ แต่ว่าถ้าหากว่ามีอย่างอ้อยซึ่งเป็นเรื่องเทียบกันไม่ได้เลยกับปอแล้วละก็ ต่อไปจะมีเรื่องปอขึ้นมาบ้างได้ไหม

หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช : หมูอีกอย่างหนึ่งด้วยครับ

CIRT
Legislative Intelligent Repository of Thailand

ประธานวุฒิสภา : คือว่าไม่ตรงประเด็นครับ ก็ถือว่า ไม่มีสมาชิกอภิปรายครับ เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ รัฐบาลจะเสนอส่งคณะกรรมาธิการสามัญหรือวิสามัญ

พลอากาศโท มุนี มหาสันทนะเวชยันตรังสฤษฎ์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม) : รัฐบาลขอเสนอตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญ

ประธานวุฒิสภา : รัฐบาลขอเสนอตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญ จะมีท่านผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มี เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ลงมติให้ตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญ มีจำนวนกี่คน

พลอากาศโท มุนี มหาสันทนะเวชยันตรังสฤษฎ์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม) : มีจำนวน ๙ คน

ประธานวุฒิสภา : รัฐบาลขอเสนอจำนวน ๙ คน จะมีท่านผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มี เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ลงมติให้ตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญ มีจำนวน ๙ คนพิจารณาของรัฐบาลเท่าไร

พลอากาศโท มุนี มหาสันทนะเวชยันตรังสฤษฎ์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม) : ของรัฐบาลเสนอ ๔ คน

ประธานวุฒิสภา : ของรัฐบาล ๔ คน สมาชิกเสนอ ๕ คน จะมีท่านผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มี เชิญเสนอได้

พลอากาศโท มุนี มหาสันทนะเวชยันตรังสฤษฎ์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม) : รัฐบาลขอเสนอ ๑. นายประพฤติ ณ นคร ๒. นายกฤช สมบัติศิริ ๓. นายอุดม ศักดิ์ ภาสะวณิชย์ ๔. พลอากาศโท มุนี มหาสันทนะ เวชยันตรังสฤษฎ์

LIRT Learning Innovation Repository of Thailand

ประธานวุฒิสภา : ต่อไปนี้เหลืออีก ๕ คน ขอให้ท่านสมาชิกเสนอชื่อ

นายสานนท์ สายสว่าง : กระผมขอเสนอ นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ ท่านผู้ใดเห็นด้วยโปรดรับรอง

(มีสมาชิกรับรอง)

นายถวิล สุนทรศารทูล : กระผมขอเสนอ นายมนูญ บริสุทธิ์ ท่านผู้ใดเห็นด้วยโปรดรับรอง

(มีสมาชิกรับรอง)

นายสมภพ โหตระกิตย์ : กระผมขอเสนอ นายประยูร กาญจนดุล ท่านผู้ใดเห็นด้วยโปรดรับรอง

(มีสมาชิกรับรอง)

พันเอก สนอง ถมังรักษ์สัตว์: กระผมขอเสนอ พลโท วิชัย พงศ์อนันต์ ท่านผู้ใดเห็นด้วยโปรดรับรอง

(มีสมาชิกรับรอง)

พลตำรวจตรี ชัช ชวางกูร : กระผมขอเสนอ นายสมภพ โหตระกิตย์ ท่านผู้ใดเห็นด้วยโปรดรับรอง

(มีสมาชิกรับรอง)

ประธานวุฒิสภา : ครบ ๙ คนแล้ว จะมีท่านผู้ใดเสนอใครต่อไปอีกหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกเสนอ)

ประธานวุฒิสภา : เมื่อไม่มีท่านผู้ใดเสนอใครอีก ขอให้เลขาธิการอ่านชื่อ

นายประเสริฐ บัทมะสุคนธ์ (เลขาธิการรัฐสภา) : รายชื่อคณะกรรมาธิการวิสามัญ มีดังนี้ ๑. นายประพฤติ ณ นคร ๒. นายกฤช สมบัติศิริ ๓. นายอุดมศักดิ์ ภาสะวณิชย์ ๔. พลอากาศโท มุนี มหาสันทนะเวชยันตรังสฤษฎ์ ๕. นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ ๖. นายมนูญ บริสุทธิ์ ๗. นายประยูร กาญจนดุล ๘. พลโท วิชัย พงศ์อนันต์ ๙. นายสมภพ โหตระกิตย์

ประธานวุฒิสภา : กำหนดการแปรญัตติภายในกี่วัน

พลอากาศโท มุนี มหาสันทนะเวชยันตรังสฤษฎ์ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม) : รัฐบาลขอเสนอแปรญัตติตามข้อบังคับ

ประธานวุฒิสภา : รัฐบาลขอเสนอแปรญัตติตามข้อบังคับ จะมีท่านผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประธานวุฒิสภา : ไม่มีเป็นอันว่าให้แปรญัตติตามข้อบังคับระเบียบวาระที่ ๗ ญัตติ ขอความเห็นชอบในการแต่งตั้งเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาคณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

(สำเนา)

รับที่ ๑๓๔๖/๑๑ วันที่ ๗ ต.ค. ๑๑

สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

ด่วนมาก

ที่ สร. ๐๔๐๓/๑๓๐๒๗ สำนักนายกรัฐมนตรี

๔ ตุลาคม ๒๕๑๑

เรื่อง แต่งตั้งเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นว่า ตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ว่างลง เนื่องจากนายหยุด แสงอุทัย เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเพราะครบเกษียณอายุ สมควรตั้งให้นายสมภพ โหตระกิตย์ ข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นพิเศษ ตำแหน่งรองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา จึงได้ลงมติให้เสนอวุฒิสภาทำหน้าที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบ ตั้งนายสมภพ โหตระกิตย์ ดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ตามความในมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกา พุทธศักราช ๒๔๗๖ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๑

จึงกราบเรียนมา เพื่อขอได้โปรดนำเสนอวุฒิสภาทำหน้าที่รัฐสภาพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) จอมพล ถ. กิตติขจร

(ถนอม กิตติขจร)

นายกรัฐมนตรี

LIRT Legislative Institutional Repository of Thailand

พลตรี พระเจ้าวรวงศ์เธอ กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ (รองนายกรัฐมนตรี) : ด้วยคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นว่า ตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ว่างลง เนื่องจากนายหยุด แสงอุทัย เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเพราะครบเกษียณอายุ สมควรตั้งให้นายสมภพ โหตระกิตย์ ข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นพิเศษ ตำแหน่งรองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา จึงได้ลงมติให้เสนอวุฒิสภาทำหน้าที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบตั้งนายสมภพ โหตระกิตย์ ดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ตามความในมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกา พุทธศักราช ๒๔๗๖ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๑

(ไม่มีสมาชิกอภิปราย)

ประธานวุฒิสภา : เมื่อไม่มีท่านผู้ใดอภิปราย ข้าพเจ้าจะขอมติต่อที่ประชุมนี้ว่า จะให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาตามที่คณะรัฐมนตรีเสนอมานี้หรือไม่ ท่านผู้ใดเห็นว่า ควรให้ความเห็นชอบ ขอได้โปรดยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก)

ประธานวุฒิสภา : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย ขอได้โปรดยกมือขึ้น

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มี เป็นอันว่าที่ประชุมนี้ลงมติให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาตามที่คณะรัฐมนตรีเสนอมานี้

ต่อไปนี้ ก่อนที่จะเลิกประชุม คือหมดระเบียบวาระแล้ว ข้าพเจ้ามีเรื่องที่จะแจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า ได้รับหนังสือจากเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งมามีความว่าตามที่ได้มีพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมสภาแล้วนั้น บัดนี้จะสิ้นกำหนดสมัยประชุมนี้ใน วันที่ ๑๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๑ นี้แล้ว โดยที่ทรงพระราชดำริว่า ยังมีกิจการที่รัฐสภาจะต้องประชุมปรึกษากันอยู่อีก จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขยายเวลาประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๑ ออกไปอีกจนกว่าจะมีพระราชกฤษฎีกาปิดประชุม

ฉะนั้น จึงขอแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

(ที่ประชุมรับทราบ)

LIRT
Digitized by Institutional Repository of Thailand

ประธานวุฒิสภา : สำหรับ ข้าพเจ้าขอเลิกประชุม
การประชุมวันนี้ หมดระเบียบวาระแล้ว

เลิกประชุมเวลา ๑๓.๐๐ นาฬิกา

(สำเนา)

พระราชกฤษฎีกา

ขยายเวลาประชุมรัฐสภา

พ.ศ. ๒๕๑๑

(พระปรมาภิไธย) ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๑

เป็นปีที่ ๒๓ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่ทรงพระราชดำริว่า ตามที่ได้ตราพระราชกฤษฎีกาเรียกประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๑ ในวันที่ ๑๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๑ นั้น บัดนี้จะสิ้นกำหนดสมัยประชุมในวันที่ ๑๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๑ นี้แล้ว แต่โดยเหตุที่ยังมีกิจการที่รัฐสภาจะต้องประชุมปรึกษากันอยู่อีก

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขยายเวลาประชุมรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๑ ออกไปอีกจนกว่าจะได้มีพระราชกฤษฎีกาปิดประชุม

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

คณะกรรมาธิการตรวจรายงานการประชุม	ผู้จดรายงานการประชุม
พล.อ.ต .ชู สุทธิโชติ	อุดม พลอยสังวาลย์
พล.ต.อร่าม เมนะคงคา	ธนู บุณยรังค
จ.ธนะโชติ	โฉมเฉลา ลีพลากร
พล. ท. ส. วิจิตรานุช	ฉันทนา ชานบ้อม
พ.ท. ประเสริฐ สุดบรรทัด	สุพงศ์ ศิริพูนเกียรติ
พล.ร.ต. โอภาส จามิกรณ์	จำรงค์ ใจอ่อนน้อม
พล.ต.ท. พิชัย กุลละวณิชย์	สินธุชัย ซื่อสัตย์ดี
	เปรมจิต บุณยะกาญจน
	สมศรี ใจอ่อนน้อม
	พิลาส จารุนัฏ
	สมชาย ดาวอุดม

ตรวจแล้ว วันที่ ๔/ ธ.ค. /๒๕๑๑

สุขันธ์ จิตรกถึก
หัวหน้าแผนกรายงานการประชุม

ประหยัด แดงอินทวัฒน์
หัวหน้าองการประชุม
ประสิทธิ์ ศรีสุชาต
รองเลขาธิการรัฐสภา
ประเสริฐ บุ๊ทมะสุคนธ์
เลขาธิการรัฐสภา

พ.อ.นายวรการบัญชา
ประธานวุฒิสภา

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand